

ماهنشانه علمی، تحلیلی و خبری
سال اول - شماره هشتم و نهم
بهمن و اسفند ماه ۱۳۹۵
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

جهان معدن

Jahane Madan

معماهی قیمت مواد معدنی

- ◆ با حضور وزیر صمت انجام شد؛
اضای قرارداد بزرگترین طرح روی ایران
باسرمايه گذاري بخش خصوصي
- ◆ تحليل رفتار قيمت جهاني ذغال سنگ
فرصتي که سوخت، حقيقتي که باقی است
- ◆ ضرورت تعين قيمت محصولات زنجيره
سنگ آهن تا فولاد در يك بستر رقابتی و شفاف
- ◆ رئيس هيأت عامل ايميدرو تاکيد کرد:
شفاف سازی قيمت موادمعدنی با مکانيزم بورس کالا
- ◆ فرمول جديد سازمان بورس برای کشف قيمت
سنگ آهن
- ◆ تاثير بر جام بر فعالیت های معدنی در حوزه اكتشاف

پرداخت ۵۷٪ از تسهیلات بانک انصار در راستای تحقق اقتصاد مقاومتی

بانک انصار، حامی تولید ملی

شرکت بین المللی مهندسی ایران (ایریتک)

پیمانکار عمومی پروژه های کلان صنعتی در (میمه های) :

صنایع مетالورژی

معدن و صنایع معدنی

صنایع نفت، گاز و پتروشیمی

گستره خدمات :

• اجرای پروژه های صنعتی به روشن EPC

• بررسی فنی و اقتصادی

• مهندسی و طراحی مفهومی ، اساسی و تفصیلی

• تهییه و تدارکات تجهیزات خارجی و ساخت داخل

• بازرگانی فنی و کنترل کیفی

- مدیریت اجرای پروژه های بزرگ صنعتی
- نصب و راه اندازی
- آزمایشات تضمین عملکرد
- آموزش و سایر خدمات پس از راه اندازی
- قامیمن منابع مالی

تهران ، خیابان گاندی شمالی ، میدان ونک ، پلاک ۳ تلفن : ۰۲۱ - ۸۱۲۸۲۳۸۴ - ۰۲۱ - ۸۸۶۷۸۷۵۰ -

Email : Marketing@iritec.com

WWW.IRITEC.COM

الساده احمد لرمن لر

ماهنشاه علمی، تحلیلی و خبری

شماره هفتم / دی ماه ۱۳۹۵

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار مطرح کرد:
فرمول جدید سازمان بورس
برای کشف قیمت سنگ آهن

۹

رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان
و صادرکنندگان سنگ آهن تاکید کرد:
تعیین قیمت محصولات
زنگیره سنگ آهن تافولاد
در یک بستر رقابتی و شفاف

مدیر عامل بورس کالای ایران مطرح کرد:
ضرورت‌های تغییر روش
قیمت‌گذاری سنگ آهن

۱۶

۱۳

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد:
شفاف سازی قیمت مواد معدنی با مکانیزم بورس کالا

۶

۱۰

عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان
و صادرکنندگان سنگ آهن؛
آزادسازی قیمت ها با سازوکار بورس
لازمه توسعه بخش صنعت و معدن

دبیر انجمن کار فرمایان صنعت سیمان اعلام کرد:
افزایش قیمت سیمان
شاید وقتی دیگر

۱۸

- ◆ رئیس شورای سیاستگذاری و علمی:
مسلم دریه
- ◆ صاحب امتیاز و مدیر مستثول:
نعمت الله شهبازی
- ◆ مشاور مدیر مستثول:
محسن نصرت آبادی
- ◆ شورای مشورتی:
شهناز نوایی، سارا بوسفی فر، سعید صمدی
رهال صالحی، هوشنگ اسدی، مهدی رحمانپور، مرتضی شناور
روشنه ذکری، حسین اصلی، شهرام هاشمی

- ◆ مدیر تحریریه:
مهیار کجوری
- ◆ معاون تحریریه:
مصطفی قدم خیر، فهیمه الوندی، فاطمه گودرزی
سارا سعیدی فرامرزی، آناهیتا مقامی
- ◆ تحریریه:
جواد فلاخ، محمد حسین بالalo، روپسا سوری، آناهیتا مقامی

- ◆ امور هنری و گرافیک:
فاطمه زارع
- ◆ ویراستار:
محمدصادق حامد
- ◆ امور بین الملل:
علی یاوری
- ◆ امور اداری و بازرگانی:
طاهره گودرزی، فائزه امین پویا
- ◆ ارتباطات:
منیره سادات گلابگیر

تهران، میدان هفت تیر خیابان قائم مقام، کوچه سام - پلاک ۵

تلفن: ۸۸۸۲۹۲۲۲

پست الکترونیک: info@jahanemadan.com

وب سایت: WWW.jahanemadan.com

چاپ: خاتم نو

ناظر چاپ: ضیاء فاطمی

با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت انجام شد؛

امضا قرارداد بزرگ ترین طرح روی ایران با سرمایه گذاری بخش خصوصی

۲۴

تحلیل رفتار قیمت جهانی ذغال سنگ
فرصتی که سوخت:
حقیقتی که باقی است

۴۴

مدیرعامل فولاد تکنیک
مطرح کرد:
فضاهای خالی
در زنجیره فولاد

در یک گزارش پژوهشی بررسی شد:
۲ تهدید رشد
بخش صنعت و معدن ایران

۳۲

۳۶

۴۲
معاون اکتشافات سازمان زمین شناسی کشور:
۳ درصد ذخایر معدنی جهان
به ارزش ۷۷۰ میلیارد دلار
در ایران است

۵۶
تأثیربرجام
برفعالیت‌های معدنی
در حوزه اکتشاف

تحلیل مس
در بازارهای جهانی

۴۶

سازوکار قانونمند بورس

برای کشف قیمت منصفانه

نعمت‌الله شهریاری
مدیر مسؤول

بدون تردید یکی از مهم‌ترین مولفه‌های تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی، مسئله «قیمت» است. به عبارتی نحوه تعیین قیمت و شرایط قیمت گذاری و بازار یک محصول، نقش اساسی در انتخاب سرمایه‌گذاران برای فعالیت دارد.

طی دهه‌های گذشته ساختار دولتی اقتصاد ایران و نقش پررنگ پخش دولتی در اقتصاد، بطور طبیعی موجب شد اکثر محصولات تولیدی از سیاست‌های دستوری برای تعیین قیمت تعییت کنند و نرخ گذاری دولتی در بازار محصولات حاکم باشد. به همین دلیل آن شرایط علاوه بر علامت دهی غلط به سرمایه‌گذاران، موجب ایجاد فضای کاذب، غیر شفاف و رانتی در بازار اغلب کالاهای ارزین رفتن بسیاری از منابع و سرمایه‌گذاری ها گردید.

با عنایت به معایب و پیامدهای منفی ساختار دولتی اقتصاد و تأکید اکثر قریب به اتفاق کارشناسان در خصوص ضرورت و اهمیت اصلاح ساختار اقتصادی کشور و حرکت به سمت خصوصی سازی و خروج دولت از تصدی گری، به تدریج از یک سوبنگاه‌های اقتصادی به پخش خصوصی و یا نیمه دولتی واگذار گردید و از سوی دیگر صاحبان سرمایه نیز ترغیب به سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی شدند. در شرایط جدید، تداوم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در اقتصاد و نقش آفرینی آن در رشد و توسعه اقتصاد ملی، نیازمند الامات و ساز و کارهای خاص خود بود. یکی از این الامات، پرهیزو خودداری دولت از مداخله در تعیین نرخ محصولات تولیدی بنگاه‌های اقتصادی و استفاده از ساز و کار بازار و فضای رقابتی و شفاف برای تقابل عرضه و تقاضا و تعیین قیمت محصولات به ویژه محصولات پایه بر این اساس می‌باشد. در همین راستا طی سال‌های گذشته ایجاد فضای رقابتی در بازار اکثر محصولات تولیدی، موجب توسعه سرمایه‌گذاری‌ها و رشد کمی و کیفی تولیدات از پک سو و افزایش بهره‌وری و کاهش قیمت تمام شده و توان رقابت در بازارهای داخلی و خارجی از سوی دیگر شد. البته این مسیر برای برخی کالاهای هموارتر و سهل تر و برای برخی محصولات (از جمله مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای) سخت تر و حتی ناهموار بود. از جمله این موارد می‌توان به محصولات فلزی مانند انواع مقاطع فولادی، مس، آلومینیوم و... اشاره کرد که طی سال‌های گذشته با راه اندازی بورس فلزات تهران در سال ۱۳۸۲ (که در مسیر تکاملی خود در سال ۱۳۸۶ به بورس کالای ایران تبدیل شد) موفق به خروج از قید و بند نرخ گذاری دولتی شدند و با استفاده از ساز و کار بورس، توانستند خود را از فضای رانتی نجات دهند و سودهای هنگفتی که عاید واسطه‌ها و دلالان می‌شد نصیب سرمایه‌گذاران بخش تولید شد و فعالیت در این رشته‌های صنعتی را از توجیه اقتصادی مطلوبی برخوردار نمود.

و اما در مقابل، برخی مواد معدنی از جمله سنگ آهن، زغالسنگ و... هنوز به دلایل غیر منطقی ناچارند در فضای غیر شفاف و رانتی نرخ گذاری دولتی فعالیت کنند و مدت‌های طولانی را برای هر گونه تغییر نرخ در پیچ و خم بوروکراسی دولتی سپری کنند.

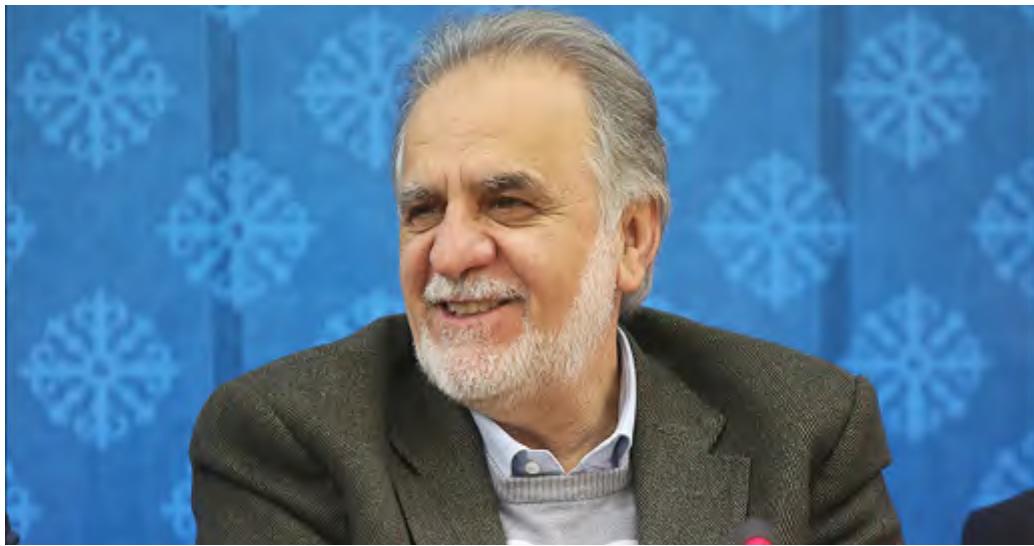
با عنایت به واگذاری اغلب این معادن به پخش خصوصی و یا صندوق‌های بازنگشتی و اهمیت بسیار زیاد تعیین نرخ منصفانه و عادلانه برای محصولات آنها جهت کسب سود منطقی و ادامه فعالیت از یک سو و تجربه بسیار خوب ساز و کار بورس کالای ایران در آزاد سازی نظام مند و نظارت شده بسیاری از محصولات فلزی و صنعتی و کشف قیمت منصفانه و شفاف برای این محصولات از سوی دیگر، ضروری است ماموریت کلیدی و اساسی نحوه تعیین قیمت مواد معدنی نیز از اتفاقهای درسته به تالارهای شفاف بورس سپرده شود و دولت نیز همانند تجربه اخیر از ابرارهای نظارتی خود بر نظارت بر این بازار و جلوگیری از نوسانات غیر منطقی و یا شوک‌های قیمتی به بازار استفاده نماید.

خوشبختانه امروز اکثر سرمایه‌گذاران، فعالان و تشکل‌های پخش معدن و صنایع معدنی متفق القول بر این باور و اعتقادند که ساز و کار قانونمند، رقابتی، شفاف و قابل نظرلت بورس کالای ایران، بهترین بازار و مکانیزم برای تقابل عرضه و تقاضای مواد معدنی و کشف قیمت منصفانه برای آنها می‌باشد که یقیناً موجب حذف بسیاری از رانت‌ها و فسادها نیز خواهد شد.

معمایی قیمت مواد معدنی

پروفلای
ویزرن

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد:

شفاف سازی قیمت مواد معدنی با مکانیزم بورس کالا

براساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید، مواد خام باید در بورس کالا عرضه شود

بورس کالامی تواند محور اصلی تامین مالی صنعت فولاد باشد

کرباسیان به لزوم بهره گیری فولادسازان از ابزارهای تامین مالی بورس کالا گفت: قطعاً برای تامین مالی نباید تنها به بازار پول تکیه کنیم؛ بلکه باید از طرفیت های بازار سرمایه نیز بهره مند شویم؛ در این زمینه در بازار سرمایه اقدامات قابل تقدیری انجام شده است اما بازار سرمایه هنوز نتوانسته رقیبی قدر تمند برای سیستم بانکی در حوزه تامین مالی باشد؛ این در حالی است که ابزارهای بورس کالا از جمله سلف مواری استاندارد می توانند به یکی از محورهای اصلی تامین مالی صنایع و به خصوص فولادسازان تبدیل شوند.

کرباسیان همچنین گفت: بورس کالا قادر خواهد بود به معادن کوچک و متوسط و

تولید کنندگان خرد در تامین مالی کمک کند. همچنین این بورس در توان بخشیدن به

عرضه و تقاضا، شفافیت قیمت، حمایت از تولید کنندگان و نهایتاً اقتصاد کالاهای مختلف در

کشور کمک می کند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: سازمان ایمیدرو از ادانه ای بورس کالا و بهویژه بورس کالاهای غیر کشاورزی حمایت کرد؛ بنابراین از طرف سازمان ایمیدرو اصرار بر این است که

بورس کالا باید با قدرت بیشتر در زمینه عرضه و تقاضای محصولات معدنی به فعالیت خود

ادامه دهد. نکته ای که در این میان وجود دارد این است که بورس کالا قادر خواهد بود به

بخش معادن کوچک و تولید کنندگان خرد در تامین مالی کمک کند.

وی با اشاره به اینکه حدود دو سال است که راهکار تجمعی معادن کوچک و متوسط به

انجمن های مختلف پیشنهاد شده است، گفت: خوشبختانه در دید آخر مشاهده شده است

که تجمعی معادن کوچک در دستور کار بسیاری از بینگاهها قرار گرفته است، بدین معنی که

این معادن با یکدیگر ادغام شوند و یک نیسرسیوم بزرگ تشکیل دهند تا بتوانند منافع خود

را در یک نقطه به اشتراک بگذارند. حتی اگر نیاز بود، این معادن بتوانند در قالب شرکت های

رئیس هیات عامل ایمیدرو و معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به لزوم اجرای

ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید و عرضه مواد خام در بورس کالا ایران تاکید کرد.

مهدهی کرباسیان گفت: باید این موضوع را پذیریم که در ابتداء برای جلوگیری از خام فروشی باید ارزش افزوده در داخل کشور را بالا ببریم؛ به طور مثال یک تن سنگ آهن در مهترین حالت بین ۴۰ تا ۷۰ دلار معامله می شود و از هزینه فرآوری بالای بروخودار است؛ بنابراین این محصول باید در چند مرحله به فولاد و محصولات صنایع پایین دستی تبدیل شود.

کرباسیان ادامه داد: به این ترتیب سنگ آهن مسیر مهمی را در زنجیره تولید و تبدیل شدن به محصولات دیگر طی می کند و این در شرایطی است که صنایع پایین دستی نیاز به حمایت دارد.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تاکید کرد: برا اساس ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید، مواد خام معدنی باید ابتدا

در بورس کالا و برای تامین نیاز بازار داخل عرضه شود و در صورت نبود تقاضا صادرات شود.

اجرای این قانون زمینه جلوگیری از خام فروشی، حمایت از تولید و صنایع پایین دستی را فراهم می کند.

وی افزود: بورس کالای ایران به عنوان بازاری نظام مند و شفاف در کشور همیشه از اقتصاد و

صنایع در مسیر توسعه و بهبود روند مبادلات حمایت کرده و به نظر می رسد با اجرای ماده

۳۷ قانون رفع موانع تولید، شاهد اصلاح ساختار بازار کالاهای مختلف از جمله محصولات خام معدنی باشیم.

رئیس هیات عامل ایمیدرو اظهار داشت: عرضه محصولات در بازارهای خارج از بورس کالا،

سبب فقدان در قیمت فروش محصولات توسط تولید کنندگان می شود که در نهایت زمینه

انحصار در خرید راه وجود می آورد؛ بنابراین باید از امکانات و شفافیت بورس کالا استفاده

کرد و در مسیری روشن در اقتصاد گام برداشت.

بزرگتر وارد بورس کالا شوند. زیرا هنگامی که در امور تولید هزینه‌های فروش و صادرات به صورت خرد عمل شود، نهایتاً قیمت تمام شده تولید و هزینه‌های سربار زیاد می‌شود و قدرت رقابت از دست خواهد رفت.

کرباسیان معتقد است که اعمال تعرفه‌های صادراتی از حیطه اختیارات دولت است و سپاری از کشورها نیز چنین رویه‌ای را دنبال می‌کند. اما برای تعرفه‌های جدید از ایمیدرو به عنوان متولی معادن مس و سنگ آهن نظر خواهی نشده است. کرباسیان ادامه داد که توجیه دولت در این اقدام تکمیل زنجیره تولید است. با این حال تعرفه‌های صادراتی باید بدقت توسط شورای اقتصاد بررسی شوند و در صورت لزوم برخی از آنها تغییر کنند.

وی در خصوص صادرات محصولات معدنی در ابتدای سال ۱۳۹۵ و مقایسه آن با سال گذشته گفت:

خشختانه می‌توان نتیجه گرفت که میزان صادرات نسبت به سال گذشته حدود ۳۰ درصد رشد را تجربه کرده و تولیته است جایگاه بسیار مناسبی را در اقتصاد کشور پایابد. به عنوان نمونه در سال ۱۳۹۴ و در ادامه آن در سال ۱۳۹۵ رکورد صادرات برخی از محصولات معدنی و فلزی از جمله فولاد شکسته شد و صنایع معدنی کشور تو استنداز مواد معدنی خام مانند سنگ آهن و گاز، محصولاتی با ارزش افزوده بالا تولید کنند که در نتیجه اشتغال بسیار بالایی در سطح کشور ایجاد شد. این امر در مورد صنعت مس نیز داد و داشتند و نیز کنسانتره، مسیر بسیار مناسبی در زمینه صادرات طی می‌شود.

به گفته‌ی این رکوردها در حالی رخ داد که بازار بین المللی محصولات معدنی با رکود مواجه شده بود. البته در ماههای اخیر وضعیت بازارها به ویژه فولاد اندکی رو به بهبود است؛ اما همچنان در برخی از محصولات فولادی رکود حاکم است. پیش‌بینی می‌شود که در سایر حوزه‌های معدنی و صنایع معدنی نیز با رشد چشمگیر صادرات در سال جاری مواجه شویم.

کرباسیان در ارتباط با عالم تعرفه‌های جدید برخی از محصولات معدنی و فلزی گفت: باید به مقوله صادرات و تعرفه‌های صادراتی به ویژه در مورد محصولات معدنی با دید کارشناسانه نگاه کرد. همچنین فعلان معدنی و اقتصادی نیز به صورت هیجانی با این مسئله برخورد کنند. خشختانه در چند سال گذشته یک قانون به تصویب رسید که ممنوعیت صادرات تمامی کالاهای طور کامل برداشته شود. در سال‌های گذشته پس از پیروزی انقلاب اسلامی از تصمیماتی که همواره به اقتصاد کشور لطمہ بسیاری وارد آورده منوعیت‌های صادراتی و لغو آن در دوره‌ای مختلف بود.

وی خاطرنشان کرد: هنگامی که صادرات انجام می‌شود و با اینکه شرکتی که صادرات محدود را دارد، به بازاریابی بین المللی، توسعه و یافتن بازارهای جدید و نهایتاً رقابت‌پذیری محصول خود در بازارهای هدف در مقابل سایر محصولات مشابه از دیگر شرکت‌های نیاز دارد. صادرات محصول به طرفه‌های خاص خود نیاز دارد که ممکن است یک صادرکننده بتواند بازارهایی مصرف را در رقابت با دیگر شرکت‌های آن خود کند مجبور به سرمایه‌گذاری طولانی مدت شود. نکته مهم در مورد صادرات این است که در بازارهای رقابتی و صادراتی بسیاری از صادرکنندگان دو استراتژی کیفیت و پس از آن قیمت را پیگیری می‌کنند.

وی همچنین افزوه: هنگامی که صادرات کالایی به یکباره و ناگهانی من نوع می‌شود، علاوه بر از دست دادن بازار ممکن است مشکل کاهش درآمدهای یک شرکت تا مزد ورشکستگی نیز پدید آید. در نتیجه ممنوعیت صادرات کاملاً غیرمنطقی و غیرکارشناسی است. با این حال اعمال تعرفه‌های صادراتی نیز جزو اختیاراتی است که تنها بر عهده دولت قرار دارد.

به گفته‌ی این هدف اصلی اعمال تعرفه بر صادرات، تکمیل زنجیره تولید است. این یعنی وقی کارخانه‌های کنسانتره‌سازی موجود در کشور به سنگ آهن نیاز دارند، بدینهای و منطقی است که سنگ آهن به جای صادرات، در واحدهای موجود داخلی مصرف

عرضه محصولات در بازارهای خارج از بورس کالا، سبب فقدان در قیمت فروش محصولات توسعه تولیدکنندگان می‌شود که در نهایت زمینه انصار در خرید را به وجود می‌آورد؛ بنابراین باید از امکانات و شفافیت بورس کالا استفاده کرد و در مسیری روش در اقتصاد گام برداشت

شود. همچنین هنگامی که واحدهای گندله‌سازی و آهن اسفنجی به مواد اولیه نیاز داشته باشند، مصلحت این است که مواد اولیه آنها نیز در داخل کشور مصرف شود. اگر دولت میان واحدهای بالادستی و پایین‌دستی تعامل برقرار نسازد، ممکن است واحدهای فولادسازی و حتی کنسانتره‌سازی با کمبود خوارک مواجه شوند و حیات آنها به خطر افتاد.

رئیس هیات اعمال ایمیدرو در ادامه افزوه: برای بی بردن به بهترین روش در جهت تکمیل زنجیره تولید شامل افزایش تعرفه‌های صادراتی مواد اولیه و حتی راههای دیگر بررسی‌های کارشناسانه زیادی نیاز است. برای تضمیم گیری در زمینه اعمال تعرفه‌های صادراتی بر روی برخی از محصولات معدنی از سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، به عنوان واحدی که در این حوزه صاحب نظر است، نظر خواهی نشده است؛ چراکه از سوی سازمان ایمیدرو در شرکت

فولاد مبارکه، شرکت ملی صنایع مس ایران و فولاد خوزستان صاحب رای، هیات مدیره و سهم است و از سوی دیگر پروانه بهره‌برداری دو معدن بزرگ سنگ آهن کشور یعنی گل‌گهر و چادرملو به نام ایمیدرو صادر شده است. کرباسیان خاطرنشان کرد: ایمیدرو بزرگ‌ترین تولیدکننده مس، سنگ آهن و فولاد ایران محسوب می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد که اگر در مورد تعرفه‌های جدید صادراتی از این سازمان نیز نظر خواهی می‌شد، ممکن بود تضمیم گیری به گونه دیگری رقم بخورد. به طور حتم برای تضمیم گیری نهایی در مورا داین پیشنهاد، بحث‌های کارشناسی بسیاری در شورای اقتصاد طرح خواهد شد؛ چراکه در این شورا، رئیس اتاق بازرگانی ایران و نیز رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی به عنوان اعضای اصلی صادراتی مطرح خواهد کرد.

وی تاکید کرد: به نظر می‌رسد که در آمدهای صادراتی شرکت‌های صادرکننده با اعمال تعرفه کاهش خواهد یافت، اما در این میان باید نکاتی را باید رشد. به عنوان نمونه از آنچه که برخی از اقلام صادراتی سنگ آهن از نوع همایتی استند و عیار پایینی دارند، ممکن است بازیاری برای مصرف آنها در داخل کشور وجود نداشته باشد. بنابراین باید به این موارد نیز در اعمال تعرفه توجه شود. امیدواریم وزارت صنعت معدن و تجارت در تعرفه‌های صادراتی و یا آینه‌نامه‌های بعدی خود برخی از محصولات معدنی تجدیدنظر کند. البته ممکن است در شورای اقتصاد تصمیمات دیگری اخذ شود. اما از آنچایی که سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در زنجیره تصمیمات این چنینی قرار ندارد، باید منتظر ماند و دید که تصمیمات نهایی چگونه ابلاغ خواهد شد.

کرباسیان در ارتباط با رفع مشکل عدم تعادل در میان صنایع بالادست و پایین‌دست و فعال‌سازی صنایع پایین‌دستی گفت: برای رفع این مشکل باید همواره این چنینی‌های تخصصی صنایع پایین‌دستی و بالادستی در چرخه معدن و صنایع معدنی مانند انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن و انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، نشسته‌های هماندیشی و تخصصی برگزار کنند. به عنوان نمونه سازمان ایمیدرو در سال جاری میزبان این جلسات بود و چندین جلسه را در این راسته برگزار کرد. امیدواریم در سایر حوزه‌ها نیز به همین صورت عمل شود و ارتباط میان صنایع بالادستی و پایین‌دستی تزدیک‌تر شود. با توجه به اینکه دولت اصرار دارد که بخش خصوصی در حوزه معدن و صنایع معدنی فعال‌ترين از گذشته عمل کرد، لازم است که اکثر انجمن‌های تخصصی از حالت انفعالی خارج شوند و بتوانند با کمک یکدیگر راهکارهای مشترکی را در زمینه برقراری توازن در کشور پیشنهاد کنند. دولت نیز به پیشنهادات این انجمن‌ها در صورت لزوم عمل خواهد کرد. در هر حال در مقطع کوتني ایجاد و ثبات در اشتغال، یکی از محوری ترین بحث‌های کشور است و باید همه افراد مسئول در بخش صنعت و معدن کشور در این زمینه تلاش کنند.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرد:

عرضه محصولات در بورس کالا راه جلوگیری از فساد

مالی آثار ارتباطات بین المللی را تقویت خواهد کرد. وی با شاره به اینکه شفاقت از چند منظر قابل بررسی است، افزود: اولین محور این است که مادر کشور الزامات کافی را برای افشای اطلاعات در حوزه اقتصادی داشته باشیم که هم اکنون یکی از مشکلات ما در ساختار اقتصادی این است که اقتصاد مازل جنس اقتصاد دولتی و حاکمیتی است.

پورابراهیمی ابراز داشت: در دوره قبیل مجلس گزارشی از مرکز پژوهش ها گرفته شد و آنرا بادیگر مراکز تطبیق داد که آنچه اولین سوال مابین بود که چرا در مورد خیلی از مجموعه ها اطلاعات کافی وجود ندارد مثلاً در آنجا مشخص شد ما ۷ هزار موسسه خیریه در اقتصاد کشور داریم که حتی یک بار صورت های مالی خود را علام نکرده اند.

وی ادامه داد: کار خوبی که از دو سال قبل در اقتصاد کشور انجام شد قانون اصلاح سیاست های اصل ۴۴ در شرکت ها، موسسات و سازمان ها بود، فارغ از اینکه مالک آنها چه کسی است. بر این اساس همه نهادهای، موسسات و خیریه ها و شهرداری ها مکلف شدند صورت مالی خود را شفاف اعلام کنند که بعد از آن مجلس قبل در ماه های پایانی نیز ضمانت های اجرای آن را به تصویب رساند.

به گفته ریس کمیسیون اقتصادی مجلس شرکت ها و نهادهای که صورت های مالی خود را به شکل شفاف به سازمان بورس و اوراق بهادار ارایه نکنند اول تنبیهات ثبتی سالانه برای آنها انجام نمی شود، ثانیا خدمات باشکنی به آنها این نمی شود و ثالثا شخص مدیر که اطلاعات را فاش نکند به لحاظ قانونی متخلف شناخته می شود.

پورابراهیمی با تأکید بر اینکه اولین گام به سوی اقتصاد توسعه یافته رعایت شفاقت است، خاطرنشان کرد: متسافنه در کشور کارنامه خوبی در این زمینه به جانگذاشته ایم و متسافنه بر اساس امر سازمان شفاقت بین الملل رتبه ۱۳۲ از بین ۱۷۵ کشور را داریم. وی افزود: آنچه در سالهای گذشته اتفاق افتاده این بوده است که در بحث تموین استانداردها نیز به زبان مشترک در حوزه ادبیات اقتصادی کشورهای منطقه و جهان نرسیده ایم و این برای مقابله قبول نیست.

پورابراهیمی تصریح کرد: برای دستیابی به اقتصاد شفاف اولاً رعایت الزام افشاری اطلاعات و ثانیا اجرای استانداردهای قابل قبول نیاز است.

به گفته ریس اقتصادی مجلس پیش ازین در برخی شرکت های دولتی مغایرت های بسیار بزرگی شکل گرفته که نشان می دهد حسابرس به خوبی کار خود را انجام نداده است.

پورابراهیمی با اینکه هم اکنون سهم عوامل خارجی در مشکلات اقتصادی کشور کمتر از ۲۰ درصد است، گفت: متسافنه ۸۰ درصد ناکارآمدی ها در اقتصاد ناشی از فسادهای درون سیستمی است.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی شفاف سازی در بورس کالا را مورد حمایت پارلمان دانست و گفت: یکی از راهکارهای برای جلوگیری از فساد و رانت عرضه کالاها در بورس است.

محمد رضا پورابراهیمی با اینکه بورس کالا از ورود واسطه های عرضه کالا جلوگیری می کند گفت: بورس یک ساختار نظاممند است و هر کسی که معاملات خود را از طریق بورس انجام دهد بایک سازوکار شفاف مواجه می شود که در آن واسطه های وجود ندارد. وی همچنین به جلوگیری از فرار مالیاتی با عرضه محصولات در بورس کالا اشاره کرد و گفت: شفاقت های آماری در بورس کالا می تواند برای اصلاح و جلوگیری از فرار مالیاتی فعالان اقتصادی کمک کند؛ چراکه یکی از اهداف نه تنها بورس کالا بلکه سایر بورس ها ایجاد شفاقت و جلوگیری از فرارهای مالیاتی است.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس موضوع اساسی در کشور را شفاقت اقتصاد دانست و افزود: بازارهای مالی مابین منظوره وجود آمدند تا شفاقت اقتصادی را به ارمنان آورند و تاکنون نیز موفق بودند. با ایده بازارهای مالی توجه و پیزه داشت و از آنها حمایت کرد؛ چراکه اگر به این موضوع توجه کافی نشود اثار آن علاوه بر حوزه اقتصادی در مسائل اجتماعی بین المللی و دیگر حوزه های نیز خود را نشان خواهد داد.

پورابراهیمی اضافه کرد: چارچوب معاملات در بورس کالا ای ایران مشخص است و این بازار کالای منسجم، بر پایه شفاقت بنانده و مادر مجلس آماده ایم تا شرایط را برای پیشرفت بازارهای مالی فراهم کنیم.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: با توجه به اینراهای متنوع و گستره ای که در بورس کالا وجود دارد، باید اقدامات گستره تری در حوزه بورس کالا و اوراق بدھی صورت پذیرد. وی افزود: توسعه و گسترش اینراهای متنوع مالی در بورس های کالایی به شفاقت اقتصادی، جمع آوری اطلاعات صحیح، تامین سرمایه در گردش و پوشش رسیک صنایع کمک بسزایی خواهد داد.

شفاقت بورس مورد حمایت قطعی مجلس است

پورابراهیمی با اینکه شفاف سازی حساب سازمان ها و شرکت ها در بورس مورد حمایت قطعی مجلس است، گفت: اجرای IFRS طی یک شب ممکن نیست و لازم است که در یک بازه زمانی مشخص تعریف شده و فرهنگ سازی شود.

ریس کمیسیون اقتصادی مجلس موضوع اساسی در کشور اینراهی در حوزه اقتصادی در مسائل اجتماعی بین المللی و دیگر حوزه های نیز خود را نشان خواهد داد.

پورابراهیمی در همایش گزارشگری بین المللی حسابرسی با اینکه شفاف سازی و افزایش اعتماد عمومی کمک می کند، افزود: دسترسی به زبان مشترک در گزارشگری

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار مطرح کرد:

فرمول جدید سازمان بورس برای کشف قیمت سنگ آهن

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار از تلاش نهاد نظارتی بازار سرمایه برای رفع ابهام از وضعیت کسب و کار صنعت سنگ آهن به عنوان یکی از صنایع مهم و استراتژیک بورس کشور و همچنین کنترل عرضه اوراق بهدی خبر داد.

شاپور محمدی درباره آزادسازی قیمت سنگ آهن گفت: با توجه به مشکلات موجود در قیمت گذاری سنگ آهن و نیاز فعالان این عرصه به ویژه سهامداران و ذینفعان، فرمولی برای تعیین قیمت سنگ آهن از سوی سازمان بورس تهیه شده که این فرمول برای اجرایی شدن به وزیر صنعت، معدن و تجارت و برخی از نمایندگان مجلس نیز ارائه شده است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تصریح کرد: در واقع با تعیین این فرمول تلاش داریم تمام سنگ آهن و سایر فراورده های معنی که بخش خصوصی تولید می کند، به قیمت های جهانی متصل و متناسب با آن نیز قیمت های داخلی تعیین شود. به گفته دکتر محمدی این فرمول بر اساس قیمت های جهانی تهیه و تنظیم شده است.

سخنگوی سازمان بورس همچنین از عرضه اوراق بهدی متناسب با بازار سرمایه خبر داد و گفت: اولویت ما صیانت و حمایت از بازار سهام و تامین مالی بخش خصوصی است و باید بازار بهی کنترل شود.

دکتر محمدی بابیان اینکه تلاش خواهیم کرد حجم انتشار اوراق بهدی محدود شود گفت به موجب قانون عرضه اوراق بهدی تکلیف سازمان بورس است اما نمی توان نسبت به حجم آن بی توجه بود.

رییس سازمان بورس تاکید کرد توجه به خواسته سهامداران وظیفه سازمان است و قطعاً حافظ منافع آنها خواهیم بود و افزود: طی ماه های گذشته عرضه اوراق بهدی کنترل و محدود شده است.

مدیر ارشد بازار سرمایه کشور ادامه داد: بخش خصوصی نیز می تواند بارعايت ظرفیت بازار سرمایه و همچنین یاد تعبیین شده اوراق بهدی منتشر کند.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس تاکید کرد:

قالار بورس اهرمی برای مقابله با فساد

تابش عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس گفت: معامله در بورس کالا زمینه شفافیت در قیمت کالاهای پیدا شده واژه این نظریه تواند اهرم خوبی برای جلوگیری از فساد به شمار آید.

محمد رضا تالیش در خصوص عرضه محصولات در بورس کالای ایران به منظور جلوگیری از فساد و فرار مالیاتی گفت: بورس کالا به دلیل وجود ساختاری که برای آن تعریف شده، یکی از اهرم های جلوگیری از فساد و فرار مالیاتی و ایجاد شفافیت در قیمت هاست.

نایابند مردم اردکان در مجلس افزود: همواره بازار کالاهای پایه در بخش های مختلف کشور با محدودیتها و دشواریهای ساختاری زیادی روپرورد و بخش عمده ای از این مشکلات مربوط به عدم استفاده از ابزارهای نوین اقتصادی و ساختار نامناسب و ناکارآمدی بازار است که با وجود تلاشهای انجام شده بسیار از سوی دولتها برای اصلاح این ساختار، اما شاهد عدم بازدهی مناسب در این بخش بوده ای؛ به گونه ای که با وجود صرف هزینه های بسیار برای تنظیم بازار و تعیین قیمت نهاده ها و محصولات، در بخش تولید و توزیع و در پی آن مصرف کنندگان همواره با مشکلات دست به گریبان بوده ایم.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه معامله کالاهای در بورس در دنیا هم تجربه شده و در کشور مانیز طی چند سال اخیر برخی از محصولات کشاورزی، صنعتی و سایر کالاهای در بورس کالا به صورت آزمایشی خرید و فروش شده است. به طور یقین معامله کالاهای کالاهای بازار مالی شفاف وجود واسطه گران را کم نگیری می کند.

تابش اظهار داشت: به طور یقین اگر به دنبال شفافیت خرید و فروش هستیم، باید از بورس کالا حمایت کیم؛ چراکه این بورس عمدتاً یک هدف مشخص دارد و آن هم شفافیت قیمت است تا همه افراد بتوانند با شرایط مساوی به رقابت پردازند.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس بالشاره به اینکه بورس کالا محلی برای جلوگیری از مفاسد و شفافیت های اقتصادی است گفت: تمام تعاملات در بازارهای کالایی کشور شفاف سازی شده است و میدواریم با حمایت های لازم از هر گونه بازار مخفی و زیر پلمهای جلوگیری شود.

**عضو هیات مدیره انجمن تولید کنندگان
و صادر کنندگان سنگ آهن مطرح کرد؛**

آزادسازی قیمت‌ها با سازوکار بورس لازمه توسعه پخش صنعت و معدن

در کشورهای بزرگ تولید کننده سنگ آهن از جمله بزریل و استرالیا نیز عرضه و تقاضا تعیین کننده قیمت است که ما هم باید خط دهی مناسبی برای ۱۰ سال آینده در بخش معدن و صنعت داشته باشیم تا به واسطه آن شاهد شفافیت، آزادسازی قیمت‌ها و مزایای اقتصادی این اتفاق باشیم؛ در این راستا باید از مکانیسم و ظرفیت بورس کالا بهره برد.

ضعف قوانین و مشخص نبودن آن یکی از شاخص ترین مشکلات حوزه سنگ آهن است که امروزه بیشتر تولید کنندگان و صادر کنندگان با آن در گیر هستند. به طور کلی ضعف قوانین مشکلاتی چون اخذ بهره مالکانه، کم توجهی به نقش بخش خصوصی در نیل به اهداف توسعه، تصمیم‌گیری‌های لحظه‌ای و وضع ضوابط خلق الساعه و نبود سیاست‌های حمایتی از فعالان معدنی و صنایع وابسته در مواجهه با کاهش قیمت‌های ناشی از تعولات اقتصادی جهان را برای فعالان این صنعت رقم زده است؛ سنگینی این ارت بجا مانده از دولت‌های گذشته، سبب شد تا فعالان این صنعت به طرح مسابل خود در دولت تدبیر و امید پردازند تا به این واسطه مددی برای رفع این مشکلات طلبیده باشند. بر این اساس به سراغ مهرداد اکبریان عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن ایران رفتیم تا در خصوص آخرین وضعیت این صنعت و پیشنهادات ارایه شده از سوی آنها جویا شویم.

طوری که، رغم آنکه سنگ آهن به عنوان یکی از محصولات مورد معامله در بورس کالا محسوب می‌شود که نمی‌توان به این عرضه‌های صورت گرفته نمره قبولی داد، چراکه تعداد خریداران و فروشنده‌گان سنگ آهن اندک اند. در واقع می‌توان گفت که این خریداران و فروشنده‌گان به جای انحصار این خرید و فروش هادر شرکت‌های خود ترجیح می‌دهند که معاملات خود را در بورس کالانجام دهند. بر این اساس یکی از پیشنهادات ما این است که پارت‌هایی که برای سنگ آهن به مزایده گذاشته می‌شود، کمی کوچکتر در نظر گرفته شود تا به این واسطه شرکت‌های بیشتری قادر به مشارکت در این عرضه های باشند. همچنین معادنی که به طور هفتگی یا ماهیانه نمی‌توانند حجم سنگینی را برای مزایده اعلام کنند و عرضه‌های آن در طول سال تنهایه دو باسه محوله بپشت محدود می‌شود، اما این علاوه‌مندی در آنها وجود دارد که این محوله‌های خود را از طریق بورس کالا به فروش رسانند؛ به تصریح رسید که باید مقداری ضمانت‌هایی که در قرارداد با این شرکت‌ها گرفته می‌شود با توجه به شرایط خاص آنها تعديل شود. در ضمن برای این معادن در کنار رینگ داخلی بورس کالا می‌توان برای سنگ آهن تالارهای فرعی هم در نظر گرفت.

† تا چه میزان در معاملات سنگ آهن تالار فرعی مورد اهمیت قرار دارند؟
تالار فرعی باعث می‌شود که حتی معدنی با میزان حجم کم تولید خود (به عنوان مثال ۳۰ هزار تن سنگ آهن) که تا شش ماه آینده سنگ آهنه‌ی تولید نخواهد کرد از امکان عرضه سنگ آهن خود در بورس کالا برخوردار باشد. در واقع این مساله باعث می‌شود که در نحوه رقابت و شفافیت قیمت در قیمت‌گذاری سنگ آهن عدالت برقرار شود.

♦ سیستم قیمت‌گذاری سنگ آهن تابعی از قیمت شمش فولاد است. این فرمول تا چه اندازه منجر به شفافیت قیمت سنگ آهن می‌شود؟

♦ جرأت‌دار شرکت‌های عرضه کننده سنگ آهن در بورس کالا بسیار کم است؟ از زمانی که جذبیت صادرات مواد معدنی به ویژه سنگ آهن منجر به رشد و توسعه این بخش شد، قیمت‌گذاری و نزدیک کردن قیمت‌هایه بقیمت جهانی همواره در بحث‌های ماماطر بوده است. به طوری که حتی موضوع قیمت‌گذاری به نقطه اختلاف بخش معدن با بخش صنعت یعنی تولید کنندگان سنگ آهن و فولاد تبدیل شد. فولادی‌ها بالطبع علاقمند بوده‌اند که مواد خام یا ماده اولیه موردنیاز خود را با قیمت پایین تری برای تولید داشتند. در این میان معدن داران نیز به عنوان یک واحد کاملاً مستقل خواهان آن هستند که قیمت تمام شده و محصول تولید شده خود را به قیمت گران تری بفروشند تا ز محل درآمدگاه آن قادر به اعراجی طرح‌های توسعه ای خود در معادن باشند. این بحث همواره در قالب قابل مطرب بود. اول مباحث داخلی ایران بود که شامل برخی مصرف کنندگان سنگ آهن داخلی کشور مانند ذوب آهن اصفهان و بخشی هم مربوط به صادرات به عنوان عمدۀ ترین انگیزه‌ی برای توسعه معنی‌شناختی انجایی که عمده‌ی صادرات سنگ آهن بهین انجام می‌شود؛ سیاست‌های این کشور هم از منظر شرایط داخلی خود کشور و شرایط جهانی گاهما منجر به کاهش بازیابی می‌باشند. این کشور به خرید سنگ آهن می‌شود. در این میان متابعه تحریم‌های حاکم بر کشور بازار سنگ آهن کشور را محدود کرده است. در چنین شرایطی دولت‌های باهادف کنترل شرایط تولید و مصرف به موضوع قیمت‌گذاری این محصول وارد شدند؛ انجمن سنگ آهن به منظور ایجاد شفافیت و قیمت‌گذاری واقعی این محصول، بهارا به دولت به عنوان جایگزین قیمت‌گذاری دولتی پرداخت که در این میان نیز مذکورانی را با بورس کالا انتقام داد. این مذاکرات با بورس کالا به موجب ظرفیت‌های بسیار مناسب این بازار مالی صورت گرفت که هنوز به طور کامل از این ظرفیت‌هاستفاده نشده است. به

مدیران فولاد کشور بصورت

ستی، همان مدیران بازنشسته یا باز خرید شده خود دولت بودند که

پس از بازنشسته شدن یا خرید خدمت در صنعت فولاد جای گرفته اند. در واقع نگاه این مدیران

نسبت به واحدی که آن را اداره می کند هنوز دولتی است و ارتباط

خود را با دولت همچنان حفظ کرده اند. برای همین یک بخش فولادی

داریم که ارتباط ستی با بدنه دولت دارد اما در سنگ آهن چنین

جیزی نداریم

ما این فرمول را قبول نداریم؛ چراکه در ابتدای بدهی آنالیز و بررسی قیمت شمش فولاد پرداخت تابه وسطه آن مشخص شود که آیا این قیمت گذاری درست است یا

نه؟ یکی از دلایل افزایش قیمت شمش فولاد، شرایط مدیریت تولید این محصول است. همچنین پایین بون

قیمت آن در برخی از برده ها ناشی از نامناسب بودن شرایط عرضه و تقاضای داخل کشور برای جذب شمش

است. درست است که معدن از نظر مفهومی به عنوان زنجیره تکمیل ارزش فولاد محسوب می شود. اما در این اخلاق پسیلاری میان معدن و فولاد وجود دارد. معدن

داری، اکتشاف و استخراج، کوههای ماسه ای آلات و حتی نوع سرمایه گذاری های صورت گرفته در معدن متفاوت از فولاد است. درست است که در فولاد سرمایه گذاری های

کلان انجام می شود اما این سرمایه گذاری های کلان در قالب شکل سازه و ساختمان ماشین آلات صورت می

گیرد. از سوی دیگر افزایش این هزینه ها شرکت

های معدنی را با کاهش نقدینگی به منظور اجرای

به موقع پروژه ها و طرح های توسعه ای خود مواجه

ساخته است. در واقع می دانیم که طرح موضوع

عارض از سوی دولت، امروز تحت عنوان پنج درصد صورت می گیرد. فردا این موضوع

با عنوان ۱۰ درصد و ۱۵ درصد مطرح می شود و این مساله به همین صورت افزایش

می یابد. بر این اساس این نوسانات به صورت روانی سبب می شوند که قادر به ادامه

مسیر و فعالیت های خود نباشند. بر این اساس از دولت های قبلی و دولت تدبیر و امید

همواره این در خواست را داشته ایم که به مدت پنج سال در سیاست های خود ثبات

داشته باشند و معدن داری مخصوصا سنگ آهن را به حال خود باگردانند. در این میان

انتظاری که از آنها می رود این است که برای این بخش ارزش افزوده ایجاد کنند تا به

این وسیله پلاکان تکمیل زنجیره فولاد بلند شود. در حال حاضر سنگ آهنی های ما

کنسانتره ساز و کنسانتره سازان ما گندله ساز شده اند. اگر این روند همیشه ادامه

یابد من به شما قول می دهم که ظرف دو سال آینده واحدهای تولید آهن اسفنجی

در استفاده از گذله فعال خواهد شد و اگر به آهن اسفنجی برسیم بخش فولاد ایران

می تواند ادعا کند که فولادساز خواهد شد.

◆ بین سنگ آهنی ها و فولادسازان تفاوت شده بود که برای ب Roxور داری از سنگ آهن ارزان قیمت ۶۰٪ از حق انتفاع را پرداخت کنند اما عملاً این اقدام صورت نگرفت، حال برای رفع این مشکل چه باید کرد؟

عمر معدن داری بخش خصوصی در کشور به زور به ۱۵ سال می رسد. این در صورتی است که فولادی ها تزدیک به ۶۰ سال است که در کشور فولادساز هستند. لذا همیشه به واسطه ارتباطات قویتر خود نسبت به سنگ آهنی ها، زدتر از سیاست های دولت آگاه می شوند. برای همین همیشه یک قدم از ماجلوت بودن از سوی دیگر در بخش فولاد به پرداز فولادی مانند ذوب آهن اصفهان که از قدمی به ارت مانده به لحاظ تکنیکی فعالیت های از توجه اقتصادی برخوردار نیست. مدیریت پرهیزه در کنار تکنولوژی قدیمی سبب شده است تا این واحد بیشتر به مصرف کنندۀ پتانسیل ها و ذخایر کشور تبدیل شود تا یعنیکه به تولید ناخالص ملی کم کند. اگر سوسیسیهای انرژی، آب، گاز، برق و مواد معدنی را از این کارخانجات بردازد، عمر و حیات این کارخانجات به پایان می رسد. در واقع این کارخانجات به سویسید گرفتن عادت کرده اند و به هیچ عنوان حاضر به دریافت تسهیلات و مواد اولیه بدون سویسید نیستند. لذا براین باور که استقلال بخش معدن باید حفظ شود. دولت نمی تواند بخش معدن را به لحاظ اداری بروکاری و حقوقی زیر مجتمعه بخش صنعت و فولاد ببیند. باید استقلال این بخش حفظ شود. ای کاش دوستانی که تصمیم گرفتند تا وزارت معدن را منحل و آن را به یک معاونت ضعیف در بخش صنعت، معدن، تجارت تبدیل کنند، امروز را می دیدند. اگر وزارت معدن همچنان بک و زر تاخته مستقل بود؛ استقلال شف حفظ می شد. خط بزرگی که بخش معدن ایران مخصوصاً معادنی مانند سنگ آهن ایران را تهدید می کند، این است که به شدت بخش خصوصی در این حوزه تعییف می شود به طوری که سهم دولت مجدد در بخش معدن داری در حال افزایش است.

◆ چرا تاکنون انجمن سنگ آهن در جهت حمایت از این صنعت اعم از حذف

نه تنها باید قیمت سنگ آهن آزاد شود؛ بلکه باید قیمت کنسانتره و گندله هم آزاد

شود. چراکه کنسانتره تولیدی ما باید از توان رقابت با کنسانتره وارداتی برخوردار باشد.

بر این اساس باید خط دهی معدن و صنعت برابر ۱۰ سال آینده یک خط دهی درست

باشد که به واسطه آن شاهد شفاقت و آزادسازی قیمت سنگ آهن باشیم تا شرکت

های حاضر در این صنعت از صرفه اقتصادی برای صادرات برخوردار شوند.

◆ انجمن به عنوان خانه صنفی شرکت های فعال در این صنعت چه اقداماتی را در این مورد انجام داده است؟

انجمن محل خوبی برای مطالعه و تحقیق است. در تمام این موارد آمار مناسبی در

خصوص تولید و مشکلات شرکت های کوچک و بزرگ جمع اوری شده است. در واقع

این اطلاع رسانی و همفکری باعث شده که در این مدت قیمت تمام شده محصول

معدن را تا حد امکان کاهش دهیم.

◆ آیا گزارشی از تعطیلی معدن کوچک و متوسط هم دارد؟

در سال های ۹۱ و ۹۲ به عنوان سال های پر رونق معدن حدود ۱۶۰ پروانه معدنی

فعال وجود داشت. اما در سال جاری تصور نمی کنم که تعداد پروانه های فعلی کشور

که از تولید نیز برخوردارند بیش از ۷۰ پروانه باشد. یعنی ۹۰ پروانه از پروانه های دارای

مجوز سنگ آهن کشور فعالیت ندارند که اگر به همین منوال بیش رود این پروانه

ها باطال خواهد شد.

◆ در خصوص عوارض صادراتی انجمن چه اقداماتی را انجام داده است؟

عوارض از دو جنبه برای ما حائز اهمیت است. در واقع ما مساله ای به عنوان

مطالبات دولتی که شامل عوارض، بهره های وارد کننده حقوق دولتی، مالیات تکلیفی،

نباید این گونه صحبت کنیم، این طور می شود که الفاظ و کلمات ما را به اشتباه می اندازد. همین اشتباهی که چند وقت پیش دوست عزیزان دکتر سرقیانی معاونت معدن متاسفانه مرتکب آن شد، ایشان گفتند که جدولی از پرداخت عوارض سنگ آهن در کشورهای مختلف تهییه کرده و پس از آن به مقایسه دریافت این عوارض از سوی دولت های بزرگ، استرالیا و ژاپن پرداخته اند. با توجه به این مقایسه وی اعلام کردند که شرکت های سنگ آهنی رقم چندانی را در مقایسه با این کشورها پرداخت نکرده اند، بر این اساس رقم مورد مطالبه وزارت صمت از شرکت های سنگ آهنی پنجه دارند. این در حالیست که به اعتقاد ما این مقایسه جز گمراه کردن طرف مخاطب که ذی نفع این قضیه است، هیچ نتیجه ای ندارد. زمانی می توان این عوارض در کشور را باید گشود که مجموع عوارض و مطالبات وزارت صمت از شرکت های سنگ آهنی را با مطالبات دولتی استرالیا مقایسه کرد. در واقع وقتی مطالبات دولتی عنوان می شود که تنها در برگیرنده عوارض یا حق انتفاع نیست، بلکه تمامی آنها را در بر می گیرد. از سوی دیگر مگر زیرساخت هایی که دولت استرالیا در اختیار معدن کاران کشور خود قرار داده است مانند آب، برق، جاده، ریل ... که منجر به کاهش قیمت تمام شده آنها می شود را معدنکاران در کشور ما دارند. همچنین آیا بهره های بانکی در آن کشورها ۲۴ درصد و ۳۰ درصد است؟ در واقع معدنکاران در آن کشورها تسمیهای تباهره های بانکی یک، دو، سه و در نهایت شش درصد استفاده می کنند. در اشاره به نمونه دیگر آن باید گفت که افزایش تولید در همه جای دنیا جایزه دارد اما در ایران از جرمیه برخوردار است.

در خصوص عوارض صادراتی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید که به موجب این ماده قانونی عملاً صادرات مشروط شده است به تامین نیازهای داخلی، اما وزارت صنعت و معدن بدون توجه به این ماده قانونی مبادرت به صادرات سنگ آهن به صورت خام می کند. آیا انجمن در این مورد اقدامی انجام داده است؟

در واقع این ماده قانونی به منظور تامین نیاز داخلی لایحه شده است، اما باید به این نکته توجه کرد که در حال حاضر تولید سنگ آهن کشور بیش از نیاز داخلی است. شرایط امروز ما با شرایط ایده آل سال های ۹۱ و ۹۷ این صنعت کاملاً متفاوت است. در آن سال های تولید سنگ آهن نزدیک ۶۰ میلیون تن بود که به موجب این میزان تولید، حدود ۲۴ میلیون تن در آن سال های مازاد بر مصرف داشتیم. به طوری که از آن سال ها بود که این مشکلات شرکت های سنگ آهن اغاز شد. این در حالی بود که در سال های ۹۳ و ۹۴ قیمت سنگ آهن به یک چهار و یک پنجم قیمت خود کاهش یافت.

آیا بهتر نیست که سنگ آهن در رینگ صادراتی بورس کالا به فروش رسد؟ زمانی برای یک محصول عوارض در نظر گرفته می شود که آن کالا یا مخصوص تولیدی پاسخگوی نیاز داخل نباشد. اما برای تولیداتی که مصرف داخل ندارند، به موجب قانون نمی توان برای آن عوارضی را در نظر گرفت. به طوری که در سال های ۹۱ و ۹۲، ۲۴، ۹۳ و ۹۴ از سنگ آهن کشور مصرف داخل نداشت پس نباید عوارضی برای آن وضع می شد. اتفاقاً فشار دولت برای وضع عوارض در آن سال ها اشتباه بود. بر این اساس بورس کالا بهترین مکانی است که موجب آن می توان اثبات کرد که سنگ آهن تولیدی ماتاچه میزان مصرف داخلی ندارد.

در واقع با عرضه سنگ آهن در بورس کالا یک شرکت تولیدی ۵ هزار تن سنگ آهن را عرضه می کند این کالا در چند نوبت مسود معامله قرار می گیرد و به فروش می رود. اما اگر در این نوبت هایی که سنگ آهن عرضه شده است، هیچ تقاضایی برای سنگ آهن وجود نداشت، بورس می تواند با صدور یک گواهی به عرضه کننده، مجوز صادرات را صادر کند. بر این اساس می توان از عرضه سنگ آهن در بورس کالا به عنوان بهترین راهکار نام برد که در آن به تشخصی نیاز داخل می پردازد. این نکته حاکم است و سنگ آهنی که مصرف داخل دارد، کالای تجاری محسوب می شود و باید بدون عوارض صادر شود.

آیا تاکنون تلاشی برای استفاده از ظرفیت بورس برای فروش صادرات و هم فروش داخلی استفاده کرده اید؟ از طریق انجمن در حال مذکوره هستیم، احتمالاً توافقاتی خواهیم داشت و از سال ۹۶ هم آن راجهای خواهیم کرد.

عوارض صادراتی، قیمت گذاری، بهره مالکانه و بازگرداندن پروانه بهره برداری سنگ آهنهای اقدامی انجام نداده است؟ دقیقاً بر عکس است. در واقع باید تأکید کرد که ماموریت انجمن از روز تاسیس حمایت از این شرکت ها بوده است. در غیر ایصوصت وضعیت کل مواد معدنی کشور اعم از سنگ آهن، مس، منگنز خیلی بدتر از این بود. اتفاقاً سنگ آهنهای هابر مدل و فرمولی کار کرده اند و ما هر جا که رفتیم آن را راهه داده ایم، به موجب این مدل برای تولید ماده مصرفی ارتباط بخش صنعت و معدن در ظرف گرفته می شود. از سوی دیگر همواره نماینده انجمن در مجلس شورای اسلامی، در جلسات و کمیته های تصمیم گیرنده حضور داشته است و توانسته حرفاً خود را پزند. اگر تاموز می بینید شرایط بدتر نشده، به دلیل حضور رنگ انجمن است. اما در مورد بازگرداندن پروانه بهره برداری دو سنگ آهنهای چادرملو و گل گهر باید گفت که در دوره پیش از عنوان رئیس انجمن سنگ آهن به عنوان اولین نفراتی بودم که این بحث را پیگیری کردم. در حال حاضر ماحقوق دولتی داریم به اضافه جرائم حقوق دولتی که از شرکت های سنگ آهنهای اخذ می شود. در این میان به موجب گزارش انجمن مشخص شد که دو شرکت سنگ آهنهای گل گهر و چادرملو پیش از درآمد خود به سرمایه گذاری در طرح های توسعه ای خود پرداخته اند. به طوری که در این مسیر چادرملو موفق به راه اندازی طرح گندله و شمش شده است. اما وقتي که از میزان درآمد این شرکت باید ۱۰ درصد، ۲۵ درصد و ۳۰ درصد به عنوان حق انتفاع نه تنها برای یک سال بلکه برای سالهای گذشته نیز پرداخت شود، در واقع این شرکت ها از نقدینگی لازم برای رشد و توسعه خود باز می مانند. در چین فضایی این سوال مطرح می شود که چه چرخه ای بهتر از توسعه ای است که چادرملو اینجا می دهد. به نظر من بهترین مکان برای هزینه این نقدینگی برای توسعه بخش فولاد، در خود این شرکت های سنگ آهنهای است. موضوع حق انتفاع به قدری موضوع ساده ای است که شاید روزی رئیس جمهور، آقای وزیر و دو معاونش بشینند و این دو موضوع را برای همیشه تمام کنند؛ چراکه از لحاظ قانونی معنی در این قضیه وجود ندارد که پروانه بهره برداری را به این شرکت ها بازگردانیم.

عمل برخی دخالت ها در صنعت سنگ آهن چیزیست که همیشه تصمیمات به نفع فولادی ها بوده است؟ اصولاً چرانگاه دولت همواره به صنعت سنگ آهن، به عنوان یک صنعت دست دوم بوده است؟

این موضوع سنتی است. مدیران فولاد کشور بصورت سنتی، همان مدیران بازنشسته بازار خرید شده خود دولت بودند که پس از بازنشسته شدن یا خرید خدمت، در صنعت فولاد جای گرفته است. در واقع یک نگاه این مدیران نسبت به واحدی که آن را اداره می کنند هنوز دولتی است و ارتباط خود را با دولت همچنان حفظ کرده اند. برای همین یک بخش فولادی داریم که ارتباط سنتی با بدنده دولت دارد اما در سنگ آهن چنین چیزی نداریم. سرمایه گذاری در بخش فولاد نیاز به سرمایه، تکنیک و طرح دارد، یعنی افرادی که در این صنعت وارد سرمایه گذاری می شوند، معمولاً افرادی برخوردار از سرمایه های بالایی هستند. اما در بخش معدن این اشخاص تقریباً با سرمایه کم یا متوسط، با علم کم یا متوسط، با انگیزه کم یا متوسط وارد شده اند. بر این اساس معدن داری ۱۰ الی ۱۵ سال اخیر کشور توانسته خوب مطالبه گر باشد. لذا امتنیار حضور انجمن های تخصصی مانند سنگ آهن نسبت به هم صنفی های خود در این است که زبان گفتن اینچیز داستان هایی را دارد. به طوری که به کمک انجمن پس از گذشت ۱۰ الی ۱۵ سال تازه مایه اینچیز را می باید داشته باشیم. ما باید شرکت های مادر تخصصی دست شرکت هایی تخصصی بزرگ باشد یعنی باید مجتمع های معدنی داشته باشیم. برای همین که نسخه خود من در توسعه بخش معدن، تاسیس شرکت های مادر تخصصی معدنی است که معادن کوچک در اختیار این شرکت مادر تخصص باشند. این شرکت ها دولتی نیستند و هیچ ارتباطی هم با شرکت های دولتی نباید داشته باشند. همچنان با همه عظمتی که دارند باید استقلال و خصوصی بودن خودشان را نیز حفظ کنند.

آیا این پیشنهاد را آن شده است؟ بله و امیدوارم که هر چه سریعت به نتیجه برسد. حق انتفاع در کشورهایی مانند استرالیا، بزرگ و ... چگونه محاسبه می شود؟

- عرضه و تقاضاست که باید**
- تعیین گننده قیمت باشد. بورس**
- می تواند در خصوص این امر**
- مقداری با تساهله و تسامح با معادن**
- کوچک و متوسط برخورد کند.**
- مشکل ما صرفاً مربوط به شرکت**
- های بزرگ نیست اتفاقاً معادن**
- کوچک و بزرگ همان معادن**
- هستند که می خواهند صادرات**
- داشته باشند و با وضع عوارض**
- بیشترین آسیب را می بینند**

رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان
و صادر کنندگان سنگ آهن تاکید کرد:

ضرورت تعیین قیمت محصولات زنجیره سنگ آهن تا فولاد در بستر رقابتی و شفاف

می شود گفت تلاش این انجمن برای انجام معاملات در رینگ داخلی بورس کالا است. وی درباره تامین مالی این صنعت باستفاده از ابزار سلف گفت: هنوز این مسئله اتمیرن نکرده ایم در حال حاضر پیشترین تمرکز انجمن بر روی راه اندازی معاملات در رینگ داخلی است. رئیس هیات مدیره انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان سنگ آهن در پراپر این پرسش که آیا در این فرمول جدید قیمت سنگ آهن دیگر تابعی از قیمت شمش فولاد خوزستان نخواهد بود گفت: مابه دنبال واقعی شدن قیمتها هاستیم تا در رون یک بستر رقابتی شفاف همچون بورس کالا در تمامی حوزه ها، قیمت تمامی محصولات زنجیره سنگ آهن تا فولاد شفاف و مشخص شود وی افزود: در واقع در این مذاکرات تمام تلاش هاستفاده از سازو کار بورس برای کشف قیمت های واقعی و تسهیل معاملات است.

قیافه ادامه داد: شاید برخی از تولید کنندگان بخواهند محصولات خود را با قیمت تعادلی به فولاد اسازان داخلی بفروشند اما نکته حائز اهمیت مورد توافق تمام دولتان مادر کل زنجیره تولید فولاد این است که محصولات داخل زنجیره ارزش فولاد باید از طریق بورس عرضه شود و برای همیشه قیمت فراورده هایی که تولید فولاد منتج می شود از جمله کنسانتره گندله و سنگ دانه بندی شده واقعی شود وی در برآور این پرسش دیگری مبنی بر اینکه آیا وزیر صنعت و یا برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی درخصوص این فرمول اظهار نظری داشته اند گفت: اصلاً مهندس نعمت زاده و دکتر سرقینی تمایلی به ورود به عرصه قیمت گذاری سنگ آهن ندارند و در جلسه مزبور هم از سوی معاون وزیر صنعت براین موضوع تاکید شد.

این فعل صنعت سنگ آهن به یاد آوری این مساله پرداخت که طرفیت معامله در بورس کالا ساله است که ایجاد شده است و به موجو سازو کار این بازار برخی از کالاها و محصولات مانند کامو دیتی ها با کشف قیمت شفاف فروخته می شوند.

وی گفت: بر اساس مقررات موجود در ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید، دولت با کسب نظر از بخش خصوصی برای اجرای آن یک آئین نامه اجرایی نیز تعریف و ایاع کرده است. این مقام مسئول درخصوص زمان اجرایی شدن این فرمول عنوان کرد: قرار بود که روند اجرایی این فرمول از دهه فجر آغاز شود ولی فراز و فرودهایی موجود در بازار سنگ آهن موجب شد تا اجرای آن در بورس کالا با تاخیر مواجه شود از سوی دیگر باید برای عرضه هر محصولی در بورس کالا یک سری قوانین و مقررات والزمانی در بورس کالا محقق شود بنابراین اجرای این فرمول به سال آینده کوک شد وی هچنین درخصوص الزام شرکت های بزرگ تولید کنندگان سنگ آهن مانند گل گهر و چادرملو برای عرضه محصولات خود در بورس کالا گفت: هیچ الزامی برای عرضه محصولات شرکت های سنگ آهنی در بورس کالا وجود ندارد؛ اما از آنجایی که عرضه محصولات این شرکت ها در بورس کالا دست کم در حوزه تضمین پرداخت ها می تواند کم کند؛ آنها می توانند به خوبی از این سازو کارها و تمهیلات بهره ببرند. قیافه ادامه داد: از سوی دیگر نیز آنها می توانند همان مسیر گذشته را ادامه دهند و بر اساس قیمت های تأوفی و قراردادهای فیمابین خود عمل کنند، اما باید به این مساله توجه داشته باشند که ملاک قرار دادن بورس کالا برای همیشه قیمت این ماده معنی استراتژیک را شفاف خواهد کرد.

رئیس انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان سنگ آهن ایران باشام به اینکه مابه دنبال واقعی شدن قیمت ها هستیم تا قیمت تمامی محصولات در زنجیره سنگ آهن تا فولاد رون یک بستر رقابتی و شفاف همچون بورس کالا مشخص شود گفت: ما به کلی باور دو محصولات سنگ آهنی به بورس موقق هستیم، بورس بک سازو کار شفاف و تجربه شده در سراسر دنیا است که با بدرا بر این نیز مورداً تفاوت دارد. قدری قیافه تاکید کرد: اجازه دهیم معاملات شفاف و قیمت ها کشیده شوند حتی اگر قرار است مازاد مصرف یاماراز بودن کالای مشخص شود؛ شایسته و منطقی است که در بورس تعیین شود رئیس انجمن تولید کنندگان سنگ آهن ایران با اینکه باید از احصار داده ای قیمت کالاها به سمت واقعی شدن برود، افزود: با سازو کار بورس، وضعیت پرداخت های بروز شدنگان مشخص و منسجم می شود، اما روز بسیاری از تولید کنندگان مواد معنی و سایر کامو دیتی های پاسیکسال و نیم انتظار از زمان خود را دریافت نکرده اند و گاهی ناچار به دریافت بسته تکاری خود را طریق خرید محصول تولیدی بنگاه بدهکار با بالاترین نزد شده اند تا بارگیری خود را بازگردانند. وی ادامه داد: پر واضح است، سازو کار بورس به تحقق سریع در تسویه حساب معاملات کمک خواهد کرد، ضمن اینکه تولید کنندگان مجبور نخواهد شد کالای تولیدی خود را گاه با ۵۰ درصد زیر قیمت جهانی در بازار داخلی عرضه کند. برای حداکثر سازی بهره وری تمامی بنگاه های تولیدی اعم از معنی و صفتی نیازمند آن هستیم تا ضمن حفظ و ارتقای کیفیت محصولات، قیمت تمام شده کالاهای تولیدی خود را قابلیت کیم تا با واقعی شدن نرخ مواد اولیه و خدمات در کشور از گردونه رفاقت خارج نشونیم.

قیافه با یاد آوری اینکه انجمن سنگ آهن بیش از پیکسال نیم است که با برگزاری نشست های کارشناسی و مدیریتی در حال مناکره با بورس کالا است تصریح کرد: همانطور که می دانید فعالان صنعت فولاد شکل گیری بورس کالا را قدم زده و نخستین عرضه ها در بورس کالانی محصولات نهالی زنجیره از ز فولاد بوده است. بنابراین در جلسات متعدد بامدیران و کارشناسان بورس کالا از نظرات همه دینفعان در این بازار اخذ و فرمولی معقول برای عرضه محصولات سنگ آهنی پیشنهاد شده و موردن توافق قرار گرفت. قیمت جهانی منهای های حمل بسندی، حمل داخلی و درصدی به عنوان تخفیف مصرف کننده داخلی، مبنای عرضه در بورس تعیین شد. وی ابراز امیدواری کرد: از سال آینده محصولات معدنی به عویضه سنگ آهن و محصولات پایین دستی آن بر اساس روش جدید در بورس کالا قیمت گذاری شوند. به گفته این مقام مسئول در ارجمن سنگ آهن، مقاومت برخی مصرف کنندگان در پیش از سازو کار پیشنهادی دور از دهن نبوده و تمایل به این ماده اولیه خوب به شیوه های قبلی و از طریق مناکره دارند، بنابراین تاکیدی کنندگان بورس هچ گونه مانع برای فروش محصولات خارج از بورس نیست و الامی برای اینکه تولید کنندگان فقط از طریق بورس، کالای خود را عرضه کنند خواهد بود. بورس ابراری تشویقی است که هر تولید کننده می تواند بر اساس فرمول جدید حتی خارج از بورس کالای خور را معامله کند. قیافه با یاد آوری اینکه سنگ آهن در حال حاضر در رینگ صادراتی عرضه

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران
اعلام کرد:

کشف قیمت عادلانه با عرضه سنگ آهن در بورس کالا

است که باید مکمل کرد تمامی اینها اصلاح شود.
شکوری تأکید کرد: این موضوع مختص به بخش معدن نیست به طور کلی اقتصاد کشور بیمار است اقتصاد رترحی که وجود دارد جایگزین اقتصاد مقاومتی شده است. این مسیر، مسیر قهره راست چون بخش عظیمی از فعالیت های اقتصادی دست دولت است طبیعتاً بخش خصوصی خیلی کم رنگ تر است. ما با همین زور کم فشار آورده‌یم و دولت را متقاعد کردیم که به این سمت بروند و با این منطق کار بپایان آخیلی شرکت های خصوصی اسیب می بینند و باید مشکلات آنها را هم حل کنیم.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران با اینکه کشف قیمت عادلانه با عرضه سنگ آهن در بورس کالا اتفاق می افتد؛ گفت: در کشور سوئد مالکیت خیلی از بخش های اقتصادی آن دولت اما مدیریت آنها توسط بخش خصوصی است و دولت هیچ دخالتی در مدیریت آن ندارد.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران اظهار داشت: برخی سازمان های دولتی مانند ایمیدرو که افکار بخش خصوصی دارند، می توانند به عنوان الگو برای توسعه مورد استفاده قرار گیرند که با استفاده از این مدل بخش معدن و صنایع معدنی را توسعه خواهد یافت.

وی با اینکه ایران دارای پتانسیل خوبی در بخش معدن است، عنوان کرد: آینده جهان به آینده معدنی بستگی دارد؛ به همین سبب لازم است با اکتشافات و بهره برداری صحیح و همچنین حمایت دولت، به سمت توسعه بخش معدن حرکت کنیم؛ چراکه در تولید هر محصول صنعتی به مواد معدنی نیاز است.

شکوری با تأکید بر ضرورت تکمیل زنجیره ارزش گفت: در زنجیره ارزش، تمام محصولات تولیدی قابل فروش در داخل باحتی صادر هم خواهد شد؛ اینکنون به دلیل مشکلاتی، سنگ آهن داخلی هم ارزان فروخته می شود و هم وجه آن تا یک سال بعد پرداخت می شود، در حالی که شرکت های خارجی هم گرانتر می خرند و هم بول آن را نقد می پردازنند.

وی افزود: چنانچه این محصول معدنی (سنگ آهن) از طریق بورس کالا عرضه شود، علاوه بر اینکه قیمت عادلانه ای پیدا می کند و وجه آن پرداخت می شود، مازاد آن می تواند به خارج کشور صادر شود.

شکوری تصریح کرد: اگر استراتژی مناسبی برای توسعه صنعتی کشور تعریف و این زنجیره را حمایت کنیم می توانیم شاهد اتفاقات خوبی در کشور باشیم. وی ادامه داد: هنوز حوزه زیرساخت های ما تکمیل نیست به طوری که در حوزه ریلی سالانه ۳ درصد رشد به دست آورده ایم در حالی که برای تحقق ظرفیت ۵۵ میلیون تنی فولاد در برنامه چشم انداز، نیاز به رشد ۱۱ درصدی در حمل و نقل ریلی داریم.

قیمت گذاری سنگ آهن در بورس کالای ایران باعث شفاف سازی و کشف قیمت عادلانه می شود.

بهرام شکوری رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق ایران ضمن بیان مطلب فوق گفت: قیمت گذاری سنگ آهن را در بورس کالا مطرح کردیم که به موجب آن تمام مواد معدنی و نهایتاً محصولات زنجیره ارزش در بورس کالا کشف قیمت شده و پول آن پرداخت شود. در همین خصوص بخش خصوصی از این موضوع سرمایه است خوبی کرده است؛ چراکه هر بخشی از این زنجیره متعلق به یک صاحب سرمایه است که هزینه و تولید می کند تا محصول خود را بفروشد. اگر بازار داخلی بتواند به قیمت این محصول را بخرد می فروشد و اگر کسی خریدار نبود باید صادر کند.

وی در خصوص تاثیر این تصمیم بر روند فعالیت شرکت های معدنی گفت: کشف قیمت در بورس کالا برای بخش خصوصی مشکل کمتری ایجاد می کند اما شرکت های خصوصی با مشکلات بیشتری مواجه می شوند؛ جون قیمت تمام شده آنها بالاست و نهایتاً با قیمت جهانی نمی توانند رقابت کنند و محصول خود را بفروشنند و سود ببرند. چون هنگام ایجاد این شرکت ها نیروی انسانی زیادی به آنها تحمیل شده بود و چون دولتی تر اداره می شوند طبعیتاً قیمت تمام شده آنها بالاست و از مواد اولیه ارزان و بارانه ارزی بهره می بینند اما اگر بخواهند مثل دنیا با قیمت جهانی ارزی و مواد اولیه را تهیه کنند بعید است بتوانند با بازار جهانی رقابت کنند.

وی تأکید کرد: این روند، روند منطقی است که می تواند حاکم باشد. به نظر من هر بخشی از این زنجیره نمی تواند با این قیمت ها مواد اولیه تولید کند. مشکل اساسی در خود واحدهای تولیدی است. به جای اینکه زنجیره دچار مشکل شود باید مشکل واحدهای تولیدی را حل کرد.

شکوری افزود: اگر این واحدها نیروی انسانی زیاد دارند کم شود. اگر بهره وری پایین دارند کم کنیم بهره وری را بالا ببرند. اگر درست مدیریت نمی شوند مدیریتش راصلاح کنیم اگر دولت دخالت می کند دخالت دولت را کم کنیم باید عمل ها را کالبد شکافی کرد.

وی تأکید کرد: به هر حال این مهم باید اتفاق بیفت و اگر به عمل نرسد در صورت ورود به WTO نمی توانیم تعرفه های اینگونه وضع کنیم آنوقت چطور می توانیم با دنیا رقابت کنیم. پس امروز باید تمرین کنیم. اگر قیمت ما رقابتی نباشد و با مزیت رقابتی نداشته باشد نه تنها نمی توانیم صادر کنیم حتی داخل کشور هم نمی توانیم بفروشیم. در خصوص سنگ آهن نیز فرقی نمی کند آن هم مثل مواد معدنی دیگر باید در بورس عرضه شود و نهایتاً اینکه مذکور کنند و یک قیمت منطقی تعیین کنند. وی خاطر نشان کرد: قاعدها بخش خصوصی واقعی از این موضوع استقبال می کند اما بخش خصوصی غیر واقعی مشکلاتی خواهد داشت که بخشی از آن زایدیه خود این واحدهای است و بخش دیگر آن مشکلاتی است که دولت برای آن به وجود آورده

عضو هیات مدیره انجمن
تولیدکنندگان فولاد مطرح کرد:

اوراق سلف موازی روشی کارآمد در تامین مالی شرکت های فولادی

شده است و صادرات انواع محصولات به ۶ میلیون تن خواهد رسید که رقم چشمگیری است و طبیعی است در سال های آینده این رقم افزایش پیدا خواهد کرد.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به اینکه ارزان ترین عرضه فولاد در ایران صورت می گیرد، گفت: اکنون به دلیل مازاد عرضه و فضای رقابتی که در داخل کشور وجود دارد، ما ارزان ترین فولاد دنیا را داریم که حتی از چین هم ارزان تر است.

احرامیان با بیان اینکه پیش بینی بازار در سال آینده آسان نیست، تأکید کرد: پیش بینی ها برای سال ۹۶ کار دشواری است؛ اما با این حال برخی تحلیلگران معتقدند که سال آتی، سال پر نوسانی خواهد بود.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد طرح های در دست اجرای چین را یکی از عوامل موثر بر صنعت فولاد در سال آتی عنوان کرد و ادامه داد: چین برای سال ۲۰۱۷ پروژه های عمرانی تعریف کرده و با اقدامات زیرساختی که انجام داده است، سطح قیمت ها را می تواند ارتقا دهد و از کف قیمت ها حمایت کند؛ اما باید دید سایر متغیرها از جمله قیمت نفت و سایر حامل های انرژی در سطح بین المللی به چه صورت خواهد بود.

نیاز داخلی خود را تامین کرده است و به سمت صادرات فولاد در حرکت هستیم.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد با بیان اینکه گسترش صادرات فولاد در اهداف برنامه های صادراتی است، خاطرنشان کرد: طبیعی است مازاد فولاد در کشور سبب شده تا ایران به یک بازار صادراتی تبدیل شود و نیاز است که برنامه ریزی لازم و راهکارهای جدیدی جهت صادرات مازاد تولید فولاد انجام شود و این رو گسترش صادرات فولاد در اهداف برنامه های صادراتی کشور قرار دارد.

طراحی و راه اندازی ابزارهای تامین مالی متنوع برای شرکت های بورسی از ضرورت های بازار سرمایه است. انتشار اوراق سلف موازی برای شرکت های فولادی می تواند روشی کارآمد و مفید جهت تامین مالی آنها باشد؛ به گونه ای که این رویداد به مرور زمان در رونق اقتصادی کشور نقش مهمی ایفا خواهد کرد.

بهادر احرامیان عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ضمن بیان مطلب فوق و با اشاره به اینکه ایجاد و راه اندازی ابزارهای جدید تامین مالی در بورس کالا مزایای زیادی برای شرکت های تولیدکننده فولاد دارد گفت: با انتشار اوراق سلف از سوی شرکت های تولیدی در صنعت فولاد، این گروه می تواند به راحتی تامین مالی کند و این موضوع سبب می شود تا خرید و سرمایه گذاری در بازار فولاد نیز با سهولت بیشتری انجام شود.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد در خصوص وضعیت صنعت فولاد در کشور گفت: در بررسی وضعیت صنعت فولاد لازم است بیش از هر چیز دیگری به وضعیت داخلی این صنعت نگاه انداشت. بازار فولاد در ایران نزدیک به یک سال است که وارد فاز مازاد عرضه شده است. به بیانی دیگر کشور

طبعی است مازاد فولاد در
کشور سبب شده تا ایران به یک
بازار صادراتی تبدیل شود و نیاز
است که برنامه ریزی لازم و
راهکارهای جدیدی جهت صادرات
مازاد تولید فولاد انجام شود

مدیرعامل بورس کالای ایران تشریح کرد:

ضرورت‌های تغییر روش قیمت‌گذاری سنگ آهن

بورس کالا کانون اصلی کشف قیمت واقعی
سنگ آهن می‌شود

مدیرعامل بورس کالا از تفاوت در محاسبه هزینه‌های شرکتهای سنگ آهنی و فولادی به عنوان یکی از گروه‌های موجود در اقتصاد کشور نام برد و گفت: در حال حاضر هزینه سنگ آهنی‌ها ریالی است و با تورم ریال هم مواجه‌اند، اما محصول نهایی این زنجیره که فولاد است، همواره بر اساس قیمت‌های واقعی به فروش می‌رسد. براین اساس نوساناتی که ایجاد می‌شود همواره سبب شده است که حاشیه سود سنگ آهنی هازنولی باشد.

وی با تأکید بر اینکه باید ترتیبی قرار داده شود که هر دو صنعت سنگ آهن و فولاد از ارزش افزودهای کاچادمی کنندۀ تناسب فعالیتشان بهره‌مند شوند تصریح کرد: برای این اساس در پرسه قیمت‌گذاری سنگ آهن در ابتدای این مخصوص شود که در زنجیره تولید فولاد، کدام محصول با توجه به ترکیب سهم‌داری آنها می‌تواند از سوی بورس کالا قیمت‌گذاری شود، همچنین باید تمامی ذینفعان این زنجیره اعم از خریداران و فروشنده‌گان و منابع‌تباری آنها مشخص شود. به گفته سلطانی نژاد، اگر در خصوص سنگ آهن مکانیزم بازار و قیمت‌گذاری آن به خوبی طراحی شود، در مورد دیگر اجزای زنجیره سنگ آهن مانند کسانتره و گندله این مشکل وجود نخواهد داشت.

رشد تأمین مالی فولادسازان و سنگ آهنی‌ها از طریق بورس کالا

مدیرعامل بورس کالا همچنین تاکید کرد: تأمین مالی فولادسازان از طریق معاملات سلف از ابتدای سال ۹۵ تا اوخر دی ماه، درصد و تأمین مالی تولید‌کنندگان سنگ آهن از طریق انتشار ارقام سلف موزای استاندارد ۵۱ درصد رشد داشته است.

مدیرعامل بورس کالای ایران درباره نتیجه جلسه مشترک با تولیدکنندگان فولاد گفت: با توجه به اینکه انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به عنوان نهادی برای ارائه و نظرات تولیدکنندگان فولاد خوش خصوصی محسوب می‌شود؛ ارتباط سازنده و تعاملات موثر می‌تواند نتایج متمرثمری برای هر دو طرف در برداشته باشد. همچنین برگزاری نشست‌های هماندیشی گسترده‌ای این انجمن با رسته‌های مختلف فولادی فرصت خوبی است تا باحضور کارشناسان بورس کالا در جلسات این رسته‌ها بتوان با سایر تولیدکنندگان به بحث و گفتگو پرداخت و مشکلات و مسائل آنها مرتفع کرده و فضای ایرانی حضور هر چه بیشتر خوش خصوصی صنعت فولاد در بورس کالا فراهم کرد.

سلطانی نژاد ادامه گفت: هم اکنون بازارهای مناسی که در اختیار بورس کالای ایران وجود دارد، می‌توان شرایط خوبی را برای تولیدکنندگان مهیا کرد. شفاف شدن هرچه بیشتر بازار، از بین رفتن و استطه گران و تنظیم و ثبات بازار از طریق بورس کالا ممکن است؛ چراکه بورس کالا نهادی است که عرضه و تقاضا را زیرنظر دارد و طباعی توافق شرایط بازار را بهتر کند.

مدیرعامل بورس کالا در خصوص تأمین مالی‌های انجام شده این نهاد برای فعالان حوزه فولاد و صنایع معدنی گفت: تأمین مالی فولادسازان از طریق معاملات سلف از ابتدای سال ۹۵ تا ۱۳۹۵/۰۱/۲۴ برای ۹۱/۳ هزار میلیارد ریال بوده که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۴۳

قیمت سنگ آهن و فرآورده‌های آن در حالی در جهان قیمت‌های ۹۰ دلاری را پشت سر گذاشتند که این ماده با اهمیت معدنی در کشور به دلیل قیمت‌گذاری دولتی به صورت یارانه‌ای و با قیمت ۴۰ دلار در هر تن به فولادسازان فروخته می‌شود. این شرایط سبب شده تا تولیدکنندگان صنعت سنگ آهن در مذاکراتی فشرده با وزارت صنعت، معدن و تجارت پایان قیمت‌گذاری دولتی را دنبال کنند و در نهایت این مذاکرات تابه‌اینجایی کاربه کشف قیمت واقعی این محصول در بورس کالا برای نزدیک شدن به قیمت‌های جهانی منتهی شده است.

در همین خصوص حامد سلطانی نژاد مدیرعامل بورس کالا گفت: موقفيت بورس کالا در روند قیمت‌گذاری سنگ آهن منوط به ورود شرکت‌های بزرگ سنگ آهنی در این بازار است. سلطانی نژاد با اعلام این مطلب که بورس کالا کانون اصلی کشف قیمت واقعی سنگ آهن می‌شود در خصوص نقش بورس کالا در شفاف سازی قیمت سنگ آهن گفت: در پیش گرفتن اقدامات عملی به منظور تحقق این مساله منوط به حضور و پذیرش شرکتهای سنگ آهنی در بورس کالا است.

مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران افزود: با توجه به تقویت پروسه قیمت‌گذاری سنگ آهن در بورس کالا ای این مدت‌گذشته به موجب ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید، در خواسته‌ای از سوی شرکت‌های سنگ آهنی برای پذیرش محصولات در بورس کالای ایران ارایه شده است وی همچنین سهم شرکتهای متوجه و کوچک سنگ آهنی از این بازار را ۵ درصد عناوون کرد و گفت: موقفيت بورس کالا در روند قیمت‌گذاری سنگ آهن منوط به ورود شرکت‌های بزرگ سنگ آهنی در این بازار است. سلطانی نژاد ادامه داد: با توجه به اهمیت این مساله، بورس کالا در مذاکره با شرکتها و تولیدکنندگان بزرگ سنگ آهن تلاش دارد تا شرایط را برای پذیرش محصولات این شرکتها به منظور تمرکز قیمت‌گذاری سنگ آهن در بورس کالای ایران تسهیل سازد.

پایان دوران قیمت‌گذاری دولتی سنگ آهن و فولاد

وی یادآور شد: دولتی بودن شرکت‌های سنگ آهنی و فولادی در گذشته سبب شده بود تا این شرکت‌هادر خصوص قیمت‌گذاری سنگ آهن مشکلی نداشته باشند، اما اکنون با خصوصی شدن این شرکت‌های این از بزرگ‌ترین محصولات این شرکتها قیمت سنگ آهن را بر مبنای مکانیسم عرضه و تقاضا کشف قیمت واقعی و معامله کرد، بورس کالای ایران است. این مقام مسئول با اینکه قیمت‌گذاری سنگ آهن به دلیل تنوغ فرآورده‌های سنگ آهنی و تعدد معاملات آنها و همچنین محل تحويل محصول باید مورد بررسی دقیق قرار بگیرد، تاکید کرد: در جلساتی که با بزرگان صنعت سنگ آهن در حال برگزاری است در خصوص انواع و اقسام محصولات و روش‌های مختلف کشف قیمت آنها به گفت و گویی پردازی و امیدوار هستیم که خروجی مناسبی از این جلسات بیرون بیاید.

نرخ کارمزد در بورس کالا پایین است

مدیرعامل بورس کالا ایران در ادامه خاطرنشان کرد: اینکه برخی از دوستان گالایه دارند که نرخ کارمزد بورس کالا به صرفه نیست باید گفت که چنین مسئله‌ای صحیح نیست و نرخ کارمزد بورس کالا ایران نسبت به سایر کشورها بسیار پایین تراست. در یافته نیم در هزار ارزش کل معاملات به عنوان کارمزد رقم بالایی محسوب نمی‌شود و در معاملات چندین میلیاردی تنها ۱۰ میلیون تومان هزینه کارمزدی شود که این هم به خاطر سهم‌داران بورس کالا است. وی گفت: از سوی دیگر متفاضیان بازار سهام می‌توانند از طریق فرابورس اقدام به خرید سهام این شرکت کنند. نکته دیگر اینکه در آمدهای کالا طبق کارمزد حاصل می‌شود عدمه مصرف آن در ایجاد زیرساخت هایی قوی تر برای معاملات کالایی است که در بورس کالا ناجم می‌گیرد. مدیرعامل بورس کالا ایران بایان اینکه صادر کنندگان مواد معدنی از جمله سنگ آهن در صورت عرضه نشدن محصول خود در بورس کالا باید عوارض پرداخت کنند، گفت: صادرات برخی مواد معدنی بدون عوارض باعرضه در بورس ممکن خواهد بود.

صادرات مواد معدنی بدون پرداخت عوارض از طریق بورس کالا

سلطانی نژاد درباره عرضه مواد معدنی در بورس کالا افزود: براساس طرحی که بروزی اجرای شود، صادرات برخی از مواد معدنی در صورتی بدون پرداخت عوارض امکان پذیر خواهد بود. که تا سه بار در بورس کالا عرضه شده و مشتری برای آن یافته نشده باشد و گفت: قانونی وجود دارد که بر اساس آن وضع هر گونه عوارض بر صادرات ممنوع است که البته این قانون برای حمایت از تولید داخل بوده و بیشتر برای محصولاتی که ارزش افزوده ایجاد کرده و اشتغالزایی در کشور ایجاد می‌کنند، کاربرد اراده اماز اسوی دیگر دولت همواره در نظر داشته است که جلوی خام فروشی را بگیرد. بنابراین عنوان شد است که برای صادرات مواد اولیه معنی عوارض وضع شود. سلطانی نژاد به نیاز مصرف کنندگان داخلی اشاره کرد و بیان داشت: از یک سوتولید کنندگان مواد اولیه معدنی می‌گویند می‌خواهیم صادر کنیم، اماز اسوی دیگر مصرف کنندگان داخلی اعلام می‌کنند که چرا صادر می‌شود ما خودمان آن را لازم داریم و خریداری می‌کنیم. وی ادامه داد: برای حل این مشکل و مشخص شدن وضعیت عرضه و صادرات، سازوکاری در نظر گرفته شد که بر اساس آن باید این کالاها سه بار در بورس کالا عرضه شود تا در صورت نبودن مشتری اجازه صادرات بدون عوارض پیدا کند. مدیرعامل بورس کالا یاد اورد: شد؛ بر این اساس اگر تولید کنندگان بخواهند می‌توانند بدون عرضه در بورس کالا اقامه به صادرات کنند، اما باید عوارض آن را پردازند. سلطانی نژاد بایان اینکه این طرح قرار است در بهمن ماه اجرا شود، گفت: البته اکنون عوارض برای صادرات سنگ آهن صفر است اما پیشنهاد شده که از ابتدای سال آینده عوارض دریافت شود. به گفته مدیرعامل بورس کالای ایران کشف عادله قیمت، تسهیل سرمایه‌گذاری و تأمین مالی، توسعه بازار، مدیریت رسیک نوسانات قیمتی و تسهیل مبالغات فیزیکی از دیگر کارکردهای بورس کالای ایران در عرصه اقتصاد ملی به شمار می‌رود. وی به معرفی ابزارهای معاملاتی بورس کالای ایران اشاره کرد و گفت: با گذشت بیش از ۱۴ سال از عمر بورس کالای ایران، طیف وسیعی از محصولات بر پایه ابزارهای مختلف در این بورس وجود دارد به طوریکه پس از راه اندازی نوع از قراردادهای نقدی، اعتباری، نسیبه و سلف طی سال‌های ابتدایی بورس کالا، هم اکنون ابزارهای پیشتره ای جو قراردادهای سلف موارزی استاندارد، گواهی سپرده کالایی، قراردادهای آتی و اختیار معامله و به تازگی صندوق‌های کالایی در بورس کالا عملیاتی شده است.

در صدر شد داشته است. سلطانی نژاد اظهار داشت: تأمین مالی تولید کنندگان سنگ آهن از طریق انتشار اوراق سلف موارزی استاندارد نیز ابتدای سال ۹۶ برابر با ۱/۲۲ میلیارد ریال بوده که نسبت به دوره مشابه قبلی ۵۱ درصد رشد داشته است.

معزفی ابزارهای تأمین مالی بورس کالا

سلطانی نژاد درباره ابزارهای بورس کالا برای فولادسازان گفت: سلف موارزی استاندارد ابزاری برای تأمین مالی تولید کنندگان است که با پیش خرید محصولات شان توسط خریداران انجام می‌شود. در این روش به خریداران اوقای تحویل داده می‌شود که قابل انتقال به غیر بوده و برای تولید کننده بسیار به صرفه محسوب می‌شود. برای نمونه دو布 آهن اصفهان در سال‌آجاري و تنهایی یک نوبت تأمین مالی از طریق سلف موارزی توانست حدود ۱۵۰ میلیارد تومان تأمین مالی شود.

وی در ادامه گواهی سپرده ابزار دیگری برای تأمین مالی تولید کنندگان داشت و اظهار کرد:

روش دیگری که بورس کالا برای تسهیل تجارت کالا از بک سو و ویچه گذاری برای تأمین مالی تولید کنندگان فولاد از سوی دیگر در نظر دارد، استفاده از گواهی سپرده است. از ویژگی های گواهی سپرده این است که باعث کشف قیمت‌های محصولات به طور روزانه خواهد شد. سلطانی نژاد ادامه داد: ابزار تسهیل تجارت و تأمین مالی شرکت بورس کالای ایران تحت عنوان معاملات گواهی سپرده کالایی با تمرکز بر معاملات قبض اینبار در سال‌های گذشته توسعه بورس کالا طراحی و به دفعات پیاده‌سازی شده است. از بازترین نقش‌های این ابزار امکان توثيق و درنتیجه تأمین مالی به واسطه آن و افزایش نقدشوندگی معاملات کالایی به وسیله آن است.

وی افزود: این ابزار امکان سرمایه‌گذاری روی کالاها را برای افراد و اقشار مختلف فراهم می‌کند که نتیجه آن هدایت هدفمند سرمایه‌ها و تأمین مالی صنایع است. تأمین مالی از طریق گواهی سپرده کالایی چه از طریق توثيق آن وارد تسهیلات و چه از طریق جذب سرمایه کمترین هزینه مالی را بر صنایع تحمل خواهد کرد. وی خاطرنشان کرد: یک شیوه در دسترس برای تأمین مالی صنایع از طریق گواهی سپرده کالایی، مبناقاردادن کالایی را کد در ابیار و صدور گواهی سپرده به پشتوانه آن است. صنایع مختلف در کشور می‌توانند از این طریق سرمایه‌های زیادی را جهت تأمین مالی و توسعه خود جذب کند.

سلطانی نژاد همچنین در خصوص روش قرارداد آتی (فیوچر)، شرایط و مزایای آن گفت: قراردادهای آتی از جمله مهمترین ابزارهای مدیریت ریسک در جهان امروز هستند که بورس کالای ایران در جهت نهادینه کردن و توسعه آن در بازار و اقتصاد کشور تلاش فراوانی کرده است. مدیریت رسک نوسانات قیمت بازار، امکان برنامه بیزی بلندمدت، ارائه تصویری از جهت گیری بازار در آینده، افزایش توان معاملاتی افراد، معامله بدون نیاز به هزینه های ابیار داری و حمل، خروج آسان از معامله بدون نیاز به تحویل کالا و هزینه های فسخ معامله، معافیت مالیاتی، استاندارد بودن قرارداد و تضمین معاملات، از جمله مهمترین ویژگی های قراردادهای آتی است. وی توضیح داد: در ساده‌ترین نگاه پیاده‌سازی قراردادهای آتی در زنجیره ارزش محصولات، امکان برنامه بیزی بلندمدت برای تأمین مواد اولیه، تولید و فروش محصولات را برای صنایع فراهم خواهد کرد. در صورتی که صنایع بدون اتکا به ابزارهای پوشش رسک مانند قراردادهای آتی همواره با رسک نوسانات قیمت مواد اولیه و محصول نهایی مواجه خواهند بود.

دییر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان اعلام کرد:

افزایش قیمت سیمان شاید وقتی دیگر

نظر می‌رسد این بار رقابت منفی پس از بازار فولاد به بازار سیمان وارد شود که می‌تواند منافع جمعی این صنعت را به مخاطره اندازد. تجربه نشان داده است که شفافیت قیمتی در کنار استفاده از سازوکارهای مدرن بازربایی و فروش می‌تواند این تنگی‌ای قیمتی را به سلامت سپری کند که غالباً این ابزارها بدون پرداخت هزینه اولیه خاصی در بورس کالا فراهم است.

ورود پروژه‌های صنعتی و ساختمانی به بورس کالا برای تامین مصالح مورد نیاز و عدم نیاز به برگزاری هرگونه مناقصه یا مزایده‌ای در بورس کالا، این جذابیت را مضاعف می‌سازد که شرکت‌های عرضه کننده و خریدار سیمان، معاملات خود را به این بازار رسمی وارد ساخته تا پس از برخورداری از معافیت‌های مالیاتی بتوانند تامین مالی خود را نیز از طریق همین نهاد مالی انجام داده و به کمک شفافیت قیمتی، فضایی رقابتی و ایده‌آل برای تعیین قیمت‌ها را بدست آورند. تجربه نشان داده است که در شرایط سخت بازار و نیاز به حمایت‌های رسمی و دولتی، بورس کالا می‌تواند به کمک ترسیم شفافیت واقعیت‌های هر صنعت، چهره صحیح و واقعی هر بازار را به صورت رسمی، شفاف و عادلانه به مخاطبان دولتی خود ارائه کنند. به نظر می‌رسد مزایای ورود محصولات مختلف همچون سیمان بیش از معایب آن است، حال چرا تاکنون سیمان جای پای خود را در بورس کالا باز نکرده، به بحث و بررسی مجزایی نیاز دارد.

که شد در زستان مجدها کارخانه‌ها سیمان را با تخفیف عرضه کردند، گفت: با تمام تلاش‌هایی که انجام شد و گزارش‌هایی که از بازار سیمان تهیه شد، اما هنوز بستر برای برگرداندن قیمت سیمان به نرخ‌های مصوب سال ۱۳۹۳ فراهم نشده است. وی افزود: با وجود اینکه در مقطعی به طور امیدوار کننده تخفیف‌های در عرضه سیمان از سوی کارخانه‌ها حذف شده بود، اما مجدداً با وضعیتی که در زستان به وجود آمد و رکود ساخت و ساز موجب کاهش تقاضا شد، کارخانه‌ها از بهمن تخفیفات را به این محصول بازگردانند.

شفافیت قیمت‌ها با استفاده از ابزارهای

بورس کالا

وی در ادامه گفت: امیدواریم بتوانیم تا پایان سال با گزارش‌هایی که به دست آمده، مدیران عامل صنعت سیمان را قانع کنیم که دیگر نیازی به تخفیفات نیست و البته تا این هفته به آنها اولتیماتوم دادیم تخفیفات خود را حذف کنند که روند قیمت‌گذاری را تباویم به شکل بهتری پیگیری کنیم. وی در ادامه با اشاره به وضعیت تولید سیمان تا انتهای سال با تایید اظهارات وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: تاکنون حدود ۵۸ میلیون تن سیمان تولید شده است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال به ۶۰ میلیون تن بررسد که البته نسبت به سال گذشته کاهش دارد.

هرچند که مدت‌هاست بحث ورود سیمان به بورس کالا مطرح بوده و هست، ولی تاکنون شاهد عرضه قدرتمند این کالا به این بازار رسمی و شفاف نبوده‌ایم که همین رخداد انتقادات بسیاری را موجب شده است. به

بازار سیمان گویی به رشد قیمت‌ها چندان امیدوار نیست و رقابت منفی بعد از بازار فولاد، در بازار سیمان نیز خودنمایی می‌کند. رکود در بازار سیمان جدی تر از چیزی است که توان قیمت این کالا را در بازار داخلی به صورت‌های مختلف افزایش داد. برتری عرضه بر تقاضا تاکنون مهمترین دلیل برای رخوت حاکم بر نوسان قیمت سیمان است و تا زمانی که تقاضا به کمک رونق پروژه‌های عمرانی یا از جهش شتابان صادرات بهبود پیدا نکند، ممکن است شرایط سخت فعلی باز هم ادامه باید. هرچند که در سال جاری شاهد کاهش حجم تولید سیمان در کشور بوده‌ایم، ولی باز هم شرایط متعادلی بر این بازار حاکم نشده و قیمت‌ها از شرایط واقعی عرضه و تقاضا تمکن می‌کنند. اولتیماتوم به تولیدکنندگان برای حذف تخفیفات هم تاکنون کارساز نبوده است. با توجه به تعامی این شرایط نیاز به حضور سیمان در یک بازار رسمی جدی تر از قبل خودنمایی می‌کند؛ زیرا باعث خواهد شد تا عرضه‌کنندگان در این بازار رسمی با شفافیت معاملاتی، کالاهای خود را به فروش برسانند هرچند که معافیت‌های مالیاتی و امکان تامین مالی این صنعت در بورس کالا نیز وجود دارد.

تخفیف به بازار سیمان برگشت!

در حالی که تلاش می‌شد برای کنترل بازار سیمان، قیمت‌ها واقعی شود رئیس انجمن کارفرمایان، صنعت سیمان از بازگشت تخفیف به بازار سیمان و تعویق افزایش قیمت این محصول مدعی خبر داد. عبدالارضا شیخان با بیان اینکه با تمام تلاشی

سرمایه گذاری و تولید

**وزیر صنعت، معدن و تجارت در هفتمین همایش چشم انداز
صنعت فولاد و معدن ایران:**

باید به سمت تولید فولادهای خاص برویم

تولید فولاد ایران ۱۰ درصد اعلام شد و طبق گزارش انجمن جهانی فولاد ایران با تولید ۱۸ میلیون تن فولاد، در رده ۱۴ جهان قرار دارد. مهندس نعمت زاده تأکید کرد: باید روی ذخایر معدنی تمرکز کنیم تا به سهم ۳ درصدی در تولید جهانی مواد معدنی دست یابیم. وزیر صنعت با بیان اینکه یکی دو ماه دیگر تمام کمبودها در زمینه گندله برطرف می‌شود، ادامه داد: در طرح جامع فولاد و برنامه راهبردی صنعت فولاد با افق ۱۴۰۴ رسیدن به ۵۵ میلیون تن رقمی آرمانی نیست و حق ماست. شاید معادن فعلی جوابگو نباشد اما بیشتر معادنی که استخراج شده

۱۰ درصد تولید فولاد را به فولادهای خاص، آلیاژی، استاینلس استیل و غیره اختصاص دهیم. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: رشد جهانی تولید فولاد جهان در سال ۲۰۱۶ حدود یک درصد بود ولی رشد

در حال حاضر ۱,۶ میلیارد تن فولاد در جهان تولید می‌شود که سهم ایران از این میزان یک درصد است که رسیدن به ۲ درصد تولید کار سختی نیست، اما اگر بخواهیم به ۱۰ درصد برسیم باید در بازار رقابتی تلاش کنیم و به سمت تولید فولادهای خاص و آلیاژی برویم. محضرضا نعمت زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت در هفتمین همایش چشم‌انداز صنعت فولاد و معدن ایران ضمن بیان مطلب فوق افزود: باید صنایع پایین دستی را گسترش دهیم و در بخش ورق سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهیم. همچنین باید

برای تولید ۵۵ میلیون تن

فولاد باید حدود ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیون تن سنگ آهن تولید کنیم.
اکنون تولید سنگ آهن در کشور از ۶۲ میلیون تن به ۷۵ میلیون تن رسیده که همین میزان تولید برای تأمین نیاز کشور باید ۳ برابر شود

دھیم همچنین به گسترش صنایع پایین دستی فولاد از جمله ورق گرم نازک و سرد مبادرت کرد و با تمام این اقدامات صدور ۲۰ میلیون تن فولاد به قاره اروپا امری شدنی است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه با تاکید بر اینکه اصل رقابت پذیری جهانی در صنعت فولاد بر مبنای هزینه های بهره برداری قیمت تمام شده است، افزود: با صرفه جویی در مصرف منابع انرژی نظیر آب، برق، گاز و مواد اولیه می توان در عرصه رقابت با سایر فولادسازان دنیا سربلند باشیم.

وی در توضیح این مطلب با تاکید به رشد ارزش افزوده بخش معدن افزو : معدن زیادی در کشور وجود دارد که حتی بسیاری از آنها را خوب شناسایی نکرده ایم و این در حالی است که می بایست حرکت های جدی در اکتشافات معدن زیرزمینی را آغاز کنیم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت خطاب به فولاد سازان کشور که حداقل ۱۰ درصد فولاد تولیدی خود را به تولید فولاد مخصوص و آلیاژی اختصاص دهدن، افزود : کمبود ورق فولادی در کشور مشهود است وجود دارد و برای تولید ورق نازک با

استانداردهای بالا باید سرمایه گذاری های جدیدی صورت گیرد.

وی در توضیح این مطلب ، افزود : البته واحد فولاد آلیاژی یزد که در صدد تغییر تنوع محصولات تولیدی خود از نوع ساختمانی به سمت ورق های عریض و استیل است پ مطابق **APA** با استانداردهای شرکت ملی نفت است می بایست تلاش خود را بیشتر کند.

با تعامل لازم با بانکهای داخلی و خارجی و رفع نگرانی آنها از آشفتگی بازار فولاد دنیا می بایست ظرفیت تولید فولاد کشور را افزایش داده و به جای واردات فولاد خام به سمت صادرات فولاد مخصوص برویم

مختلف از جمله با افزایش ساخت و ساز و صنایع افزایش دهیم. به گفته نعمت زاده، باید روی مصرف انرژی در صنعت فولاد کار کنیم و در طرح های جدید موضوع صرفه جویی در مصرف آب، برق و گاز را در نظر بگیریم. مهندس نعمت زاده افزود: با تعامل لازم با بانکهای داخلی و خارجی و رفع نگرانی آنها از آشفتگی بازار فولاد دنیا می بایست ظرفیت تولید فولاد کشور را افزایش داده و به جای واردات فولاد خام به سمت صادرات فولاد مخصوص برویم.

وی در توضیح این مطلب افزود: باید مصرف فولاد را در تمام صنایع، ساخت و سازهای عمرانی و امور ساختمانی افزایش

روزمنی بوده و معدن زیادی است که زیرزمینی بوده و باید به آنها دست پیدا کنیم. وی افزود: جلساتی برگزار کردیم و روی کنسانتره متتمرکز شدیم و اکنون به جای سنگ آهن، کنسانتره صادر می شود و امروز تعادل برقرار شده است.

نیاز به تولید ۱۵۰ تا ۱۶۰ میلیون تن سنگ آهن
نعمت زاده خاطرنشان کرد: برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد باید حدود ۱۶۰ تا ۱۵۰ میلیون تن سنگ آهن تولید کنیم. اکنون تولید سنگ آهن در کشور از ۶۲ میلیون میزان تولید برای تامین نیاز کشور باید ۲ برابر شود.

وی افزود: ظرفیت تولید کنسانتره ۲۸ میلیون تن است که این رقم تا پایان امسال به ۴۵ میلیون تن می رسد و رشد ۶۰ درصدی خواهد داشت.

به گفته وی در این مدت ظرفیت تولید گنده از ۲۱ میلیون تن به ۳۵ میلیون تن، آهن اسفنجی از ۱۹ میلیون تن به ۲۷ میلیون تن، شمش فولاد از ۲۴ میلیون تن به ۳۱ میلیون تن و محصولات نوردی از ۳۱ میلیون تن به ۳۷ میلیون تن رسیده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه

قبل از دولت یازدهم ناسامانی از لحظه نامتعادل بودن زنجیره تأمین فولاد و سایر فلزات را شاهد بودیم، افزود: در ابتدای دولت یازدهم در صدد تکمیل زنجیره تأمین فولاد برآمدیم به طوری که ظرفیت بالایی در مقاطع مختلف فولادی برای امر سرمایه گذاری دیده شده و در صدد جذب سرمایه گذاری در این حوزه هستیم.

وی ادامه داد: باید مصرف فولاد را در زمینه های

مدیر عامل فولاد تکنیک در هفتمین همایش چشم انداز صنعت فولاد و معدن ایران:

فضاهای خالی در زنجیره فولاد

ثبت رسید که تغییر مهمی را نشان نمی‌دهد. وی در ادامه صحبت‌های خود به متوسط قیمت فولاد خام اشاره و عنوان کرد: در سال ۲۰۱۴ بهای هر تن فولاد خام در بازارهای جهانی ۴۷۹ دلار بوده که در سال ۲۰۱۵ به ۳۳۰ دلار کاهش یافته که از افت ۳۱ درصدی حکایت دارد. همچنین در سال ۲۰۱۶ این رقم به ۳۲۹ دلار کاهش یافت که ۰/۳ درصد افت را نشان می‌دهد. وی در خصوص سنگ آهن نیز افزود: در سال ۲۰۱۴ بهای هر تن سنگ آهن در بازارهای جهانی به طور متوسط ۱۰۳ دلار در هر تن بوده که در سال ۲۰۱۵ به ۵۶ دلار کاهش یافت؛ هرچند که در سال ۲۰۱۶ تا ۵۸ دلار افزایش را ثبت کرد که رقم قابل ملاحظه‌ای نیست.

ابکا در ادامه صحبت‌های خود به شرایط بازار فولاد چین اشاره کرد و گفت: در سال‌های اخیر شاهد کاهش مصرف فولاد در چین بوده ایم؛ هرچند که سال ۲۰۱۶ مجدداً مصرف فولاد در بازار داخلی چین افزایش یافته اما این مطلب در خصوص کل

وی در خصوص مصرف فولاد در سال‌های اخیر گفت: در سال ۲۰۱۴ شاهد مصرف ۱۵۴۵ میلیون تن انواع فولاد در جهان بودیم که این رقم در سال ۲۰۱۵ به ۱۵۰۰ میلیون تن کاهش یافت و در سال ۲۰۱۶ نیز تقاضای ۱۵۰۱ میلیون تنی به

در خصوص پیش‌بینی بازار سنگ آهن از لحاظ قیمتی موسسات و نهادهای مختلفی قیمت سنگ آهن را در سال‌های آینده برآورد کرده اند، اما نتیجه محاسبات و برآوردهای سه سازمان معتبر و برتر در این خصوص نشان می‌دهد که در سال ۲۰۲۰ بهای هر تن سنگ آهن بین ۵۰ تا ۷۰ دلار خواهد بود

بخش فلزات اساسی ۱۹ درصد کل صنعت ایران را در بر می‌گیرد اما سهم فولاد در صنایع فلزی به تنها ۱/۷۵ به ۲۰۱۵ درصد بالغ می‌شود که نشان دهنده جایگاه مهم صنعت فولاد در صنایع کشور است. در خصوص زنجیره فولاد در سال ۹۵ نیز از رقمی نزدیک به ۳۰ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد خام در کشور در سال جاری رقمی نزدیک به ۱۶ میلیون تن تولید به ثبت خواهد رسید.

مهندس محمد ابکا مدیر عامل فولاد تکنیک در هفتمین همایش چشم انداز صنعت فولاد و معدن ایران ضمن بیان مطلب فوق در ابتدای صحبت‌های خود به تولید فولاد ۲۰۱۵ در جهان اشاره کرد و گفت: در سال ۲۰۱۵ رقمی برابر با ۱۶۲۰ میلیون تن فولاد در جهان تولید شده که به نسبت سال قبل از آن ۳ درصد کاهش را نشان می‌دهد. این در حالی است که در سال ۲۰۱۶ همین رقم به ۱۶۲۸ میلیون تن افزایش یافت که از رشد نیم درصدی حکایت دارد.

به عبارت دیگر می توان این گونه استناد کرد که برای رسیدن به ۵۵ میلیون تن فولاد خام به ۹ میلیون تن آهن اسفنجی، ۵ میلیون تن گندله و ۱۶ میلیون تن کنسانتره نیاز داریم.

محمد ابکا در ادامه صحبت های خود باز هم اشاره ای به افق سال ۱۴۰۴ کرد و گفت: با چند متد مختلف تقاضای داخلی فولاد را در افق چشم انداز در نظر گرفتیم که نتیجه آن تقاضایی نزدیک به ۳۴ میلیون تن برای مصرف داخلی است. این در حالی است که در سال ۹۵، به میزان ۵/۶۳ میلیون تن صادرات فولاد از ایران ثبت شده و ۱۶ میلیون تن کنسانتره و سنگ آهن نیز صادر شده است.

وی در خصوص بزرگ ترین چالش پیش روند افزایش ظرفیت تولید فولاد خام نیز عنوان کرد: ایجاد ظرفیت سازی برای تقاضای داخلی می تواند یکی از مهم ترین چالش های پیش روی افزایش ظرفیت تولید به شمار آید بنابراین توجه به بازارهای صادراتی غیرقابل اجتناب خواهد بود.

وی در خصوص سنگ آهن نیز عنوان کرد: با توجه به بررسی های انجام شده هم اکنون ۳/۱ میلیارد تن ذخیره قطعی سنگ آهن در ایران وجود دارد که با فرض تقاضای پیش رو تا سال ۱۴۰۴ تنها برای ۱۰ سال بعد از افق ۱۴۰۴ کفايت می کند. بنابراین ایمیدرو تلاش های بسیاری را بر اکتشاف ذخایر معدنی جدید مبذول داشته است. در خصوص حمل و نقل نیز هم اکنون ۱۳ هزار کیلومتر راه آهن وجود دارد ولی در سند چشم انداز به ۲۵ هزار کیلومتر راه آهن نیاز داریم. این در حالی است که تنها ۳ هزار کیلومتر راه آهن فقط برای فولاد نیاز است. وی در پایان صحبت های خود به بهره وری نیروی کار به نسبت دستمزد اشاره کرد و گفت: از ۴ واحد بتر فولادی کشور تنها یک واحد از رتبه بالاتر از نرخ جهانی برخوردار بوده، اما هر چهار واحد از نظر تعداد نفرات به نسبت حجم تولید کمتر از نرخ های اسمی قرار دارد.

تن افزایش داشته، تولید فولاد خام از ۱۴ میلیون تن به ۱۵/۵ و تولید محصولات نهایی فولادی رقمی نزدیک به ۱۳ میلیون تن ثابت بوده است. وی در ادامه افزود: از رقمی نزدیک به ۲۹ میلیون تن ظرفیت سازی انجام شده در تولید فولاد خام هم اکنون فقط در گندله ۷ میلیون تن نقص وجود دارد که با ورود این رقم می توان کارآیی بهتری در زنجیره فولاد خام در اختیار داشت. وی در ادامه عنوان کرد: در جلساتی که با اهالی صنعت فولاد و وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال برگزاری است بخشی از مجوزهای اعطای شده به واحدهای تولید گندله، کنسانتره و حتی آهن اسفنجی لغو شده و برخی از آنها که قابلیت اجرایی دارد تقویت شده و مورد توجه قرار گرفته است.

وی در خصوص تولید فولاد خام عنوان کرد: هم اکنون ۳۰ میلیون تن ظرفیت سازی انجام شده و ۲۲ میلیون تن در دست احداث وجود دارد. بنابراین تنها رقمی نزدیک به ۳ میلیون تن تا رسیدن به سند چشم انداز ۵۵ میلیون تنی فضای خالی وجود دارد. در خصوص آهن اسفنجی این رقم بین ۹ تا ۱۰ میلیون تن است، گندله سازی ۵ تا ۷ میلیون تن و برای کنسانتره نیز این رقم بین ۱۶ تا ۱۷ میلیون تن هنوز ظرفیت خالی وجود دارد.

◆ هم اکنون ۳۰ میلیون تن ظرفیت سازی انجام شده و ۲۲ میلیون تن در دست احداث وجود دارد. بنابراین تنها رقمی نزدیک به ۳ میلیون تن تا رسیدن به سند چشم انداز ۵۵ میلیون تنی فضای خالی وجود دارد. در خصوص آهن اسفنجی این رقم بین ۹ تا ۱۰ میلیون تن است، گندله سازی ۵ تا ۷ میلیون تن و برای کنسانتره نیز این رقم بین ۱۶ تا ۱۷ میلیون تن هنوز ظرفیت خالی وجود دارد

جهان از کاهش مصرف فولاد حکایت دارد. وی در خصوص دلایل رشد مصرف فولاد چین عنوان کرد: در سال های اخیر شاهد کاهش تولید ناخالص داخلی چین بودیم ولی در سال ۲۰۱۶ بازار کسب و کار و صنعت چین با رشدی نامحسوس همراه شد. دلیل این رشد را باید در تسهیلاتی دانست که دولت به اقتصاد چین تزریق کرده است. رقم رسمی حجم تسهیلات را می توان ۱۵۵۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ برآورد کرد هر چند برخی گمانه زنی ها از رقمی نزدیک به ۱۸۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۶ خبر می دهد.

وی در خصوص پیش بینی بازار سنگ آهن از لحاظ قیمتی نیز عنوان کرد: موسسات و نهادهای مختلفی قیمت سنگ آهن را در سال های آینده برآورد کرده اند، اما نتیجه محاسبات و برآوردهای سه سازمان معتبر و برتر در این خصوص نشان می دهد که در سال ۲۰۲۰ بهای هر تن سنگ آهن رقمی بین ۵۰ تا ۷۰ دلار خواهد بود.

وی در خصوص وضعیت صنعت فولاد در داخل کشور عنوان کرد: هم اکنون بخش فلزات اساسی ۱۹ درصد کل صنعت ایران را در بر می گیرد اما سهم فولاد در صنایع فلزی به تنهایی به ۷۵ درصد بالغ می شود که نشاندهنده جایگاه مهم صنعت فولاد در صنایع کشور است. وی در خصوص زنجیره فولاد در سال ۹۵ عنوان کرد از رقمی نزدیک به ۳۰ میلیون تن ظرفیت تولید فولاد خام در کشور در سال جاری رقمی نزدیک به ۱۶ میلیون تن تولید به ثبت خواهد رسید. این در حالی است که در خصوص گندله از ۳۰ میلیون تن ظرفیت ۲۶ میلیون تن تولید خواهد شد همچنین در خصوص کنسانتره از ۴۴ میلیون تن ۳۰ میلیون تن تولید می شود. وی در ادامه افزود: هم اکنون ظرفیت تولید ۳۶ میلیون تن محصول نهایی در کشور نصب شده است که برای سال ۹۵ احتمال تولید ۱۶ میلیون تن محصول نهایی فولادی وجود داشته و به احتمال قوی محقق خواهد شد. وی در ادامه به آمارهایی در خصوص ماه اول سال جاری در مقایسه با ۱۰ ماه اول سال گذشته اشاره و عنوان کرد: تولید آهن اسفنجی از ۱۲ میلیون تن به ۱۳/۵ میلیون

با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت انجام شد؛

امضا قرارداد بزرگ ترین طرح روی ایران با سرمایه گذاری بخش خصوصی

مبین است. وی گفت: ۱۰۰۰ نفر به طور مستقیم و ۳۵ هزار نفر نیز به صورت غیرمستقیم در این پروژه بزرگ مشغول به کار می‌شوند. رییس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه طرح فوق بیش از دو دهه را کند مانده بود، یادآور شد: این طرح تا سال ۹۲ در اختیار تعدادی دیگر از سرمایه گذاران بود که با توجه به تعلل ایجاد شده و توقف کار، وابدا فراغوانی برای سرمایه گذاری برگزار کردند. کرباسیان با تأکید بر اینکه عنوان برنده شناخته شدند. کرباسیان با تأکید بر اینکه مهدی آباد در استان یزد یکی از بزرگ ترین معادن روی جهان را در خود جای داده است افزود: میزان ذخیره فعلی معدن ۱۵۴ میلیون تن است که ۸۸ میلیون تن ذخیره سولفوره و ۶۶ میلیون تن مربوط به بخش اکسید است. وی در عین حال اطلاع‌نشان کرد: معدن مهدی آباد با اکشافات جدید به میزان جدیدی از ذخایر می‌رسد که پیش بینی شده ذخایر به ۷۰ میلیون خواهد رسید. کرباسیان تأکید کرد: با توجه به اینکه از یک سودخیره معدن انگوران در استان زنجان طی سال‌های آتی به اتمام می‌رسد و از سوی دیگر بخش خصوصی نیز ۴۵۷ هزار تن طرفیت تولید شمش روی ایجاد کرد، ضرورت دارد معدن مهدی آباد وارد فعالیت شود. وی گفت: پیش بینی شده کارخانه‌های معدن تا ۴ سال آینده به بهره برداری بررسند اما سرمایه گذاران وعده داده اند که زودتر این برنامه را عملی سازند.

سناریوهای سرمایه گذاری در مهدی آباد

دکتر بهرام شکوری مدیر عامل شرکت مبین معدن نیز در این مراسم اظهار داشت: برای سرمایه گذاری در این طرح دو سناریو در نظر گرفته ایم که یکی از آنها مکاری مشترک با بزرگان معدنی دنیا است به طوری که مذاکراتی

ویژه بخش معدن عملی شود. نعمت‌زاده ادامه داد: در صورت انجام صحیح تعهدات این زمان قابل تمدید است. وزیر صنعت، معدن و تجارت از شرکت‌هایی که توان بالایی در سرمایه گذاری، بخش فنی و مهندسی دارند خواست در حوزه‌های مختلف از جمله معدن وارد شوند. حوزه‌هایی از بخش معدن همچنان دست نخورده باقی مانده و نیاز به توسعه دارد. وی همچنین تاکید کرد: این طرح با تعامل و همکاری نهادهایی همچون سازمان حفاظت محیط زیست، اداره منابع طبیعی و مقامات محلی اجرامی شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره اقتصاد مقاومتی گفت: در این بخش دولت موقوف عمل کرده‌این دیل که پیشتر ۷۵۰ واحد را برای ارایه تسهیلات پیش‌بینی کرده بودیم که با اجرای برنامه در عمل بیش از ۱۰ هزار واحد صنعتی و معنی مشمول دریافت تسهیلات شدند. وی خاطرنشان کرد: سه چهارم کمک‌های مالی دولت مشمول بخش صنعت و معدن و مابقی مربوط به حوزه جهاد کشاورزی شد.

اتحاد بخش خصوصی برای طرح

یک میلیارد دلاری روی مهدی آباد

مهردادی کرباسیان رییس هیات عامل ایمیدرو نیز در این مراسم گفت: قرارداد سرمایه گذاری معدن روی مهدی آباد در اختیار شرکت‌های خصوصی و انجمن‌های تخصصی روی کشور قرار گرفت. کرباسیان تأکید کرد: امضا شدن این قرارداد جزو وعده‌هایی بود که در ابتدای دولت یازدهم داده شده بود و امروز به ثمر نشست.

وی ادامه داد: ارزش این قرارداد یک میلیارد دلار است و ۶ شرکت از بخش خصوصی همراه با انجمن سرب و روی و همچنین اتحادیه سرب و روی ایران، اجرای آن را بر عهده گرفته اند که رهبری آن بر عهده شرکت راهسازی و معدن

بزرگ ترین قرارداد صنعت روی ایران با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، معاون امور معدنی این وزارت خانه، رئیس هیات عامل ایمیدرو، مدیر مجتمع معدنی مهدی آباد و مدیران شرکت معدنی مبین و همچنین مدیران کنسرسیومی از شرکت‌های خصوصی امضا شد.

به گزارش خبرنگار ما، قرارداد سرمایه گذاری برای بهره برداری از معدن و احداث کارخانه‌های «روی» و «سربر و نقره» بین ایمیدرو و کنسرسیومی از شرکت‌های بخش خصوصی بهره‌بری شرکت راهسازی و معدنی مبین به امضا رسید. ارزش این قرارداد یک میلیارد دلار است که در آن کارخانه‌هایی به ظرفیت تولید ۸۰۰ هزار تن کنسانتر روی و همچنین ۸۰ هزار تن کنسانتر سرب و نقره احداث می‌شوند. به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت این قرارداد در نوع خود بزرگ ترین است. محمد رضانعمت زاده تصریح کرد: اهمیت این معدن با توجه به جایگاه آن در تامین مواد اولیه صنایع سرب و روی کشور، قابل توجه است و این امر سبب شد، از یکی از محظوظ‌ترین قراردادها حساسیت بالای انجام شود.

وی بایان اینکه سرمایه گذار بخش خصوصی پیشنهادهای ارایه شده را پذیرفت، افزود: پیش بینی شده تا ۴ سال آینده طرح کارخانه‌های مدار تولید بپیوندند اما مقرر شده بخشی از کار تا ۲ سال آتی انجام شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: مقرر شده با اقدام به موقع بخش خصوصی در این قرارداد، مزایایی برای ایجاد انگیزه در اختیار آنان قرار گیرد.

وی کل مدت قرارداد برای بهره برداری از معدن را ۲۵ سال

عنوان کرد و گفت: در این قرارداد تلاش شده تا با همکاری

نهادهای دولتی و حکومتی، بخش خصوصی بتواند بالگیره

به سرمایه گذاری بپردازد و بدون دغدغه توسعه کشور به

وی همچنین خبر داد که به زودی با همانگی با ایمیدرو نمونه برداری جدیدی از معدن مهدی آباد انجام خواهد شد تا بن نمونه ها مورد آنالیز قرار بگیرند، چراکه نمونه های قبلی معرف های درستی برای معدن نبودند. شکوری درباره برخی مشخصات و املار ارقام معدن مهدی آباد و پروژه نیز توضیح داد: ذخیره مهدی مهدی آباد با عیار ۴,۲ درصد بالغ بر ۱۵۴ میلیون تن است. علاوه بر سرب و روی، در معدن نقره نیز وجود دارد. از سوی دیگر پیش بینی ها درباره قیمت مس حاکی از افزایش قیمت آن به ۴۰۰ دلار تا ۲۰۰۰ است. قرارداد اضافه شده نیز مربوط به احداث یک واحد ۸۰۰ هزار تن کنسانتره روی با عیار حداقل ۳۵ درصد و تولید ۸۰ هزار تن کنسانتره سرب با عیار ۶۵ درصدی است. برنامه ما این است که تا ۴ سال آینده بتوانیم این پروژه را بطور کامل اجرا کنیم. هر چند قصد داریم طی کمتر از دو سال آینده بتوانیم به تولید ۲۰۰ هزار تنی برسیم.

دولت سریع تر معدن مهدی آباد را فعال کند

حسن حسینقلی رئیس اتحادیه صادر کنندگان سرب و روی ایران نیز می گوید: دولت یازدهم چنانچه معدن سرب و روی مهدی آباد (بیزد) را سریع تر توسط برنده مزایده فعال کند و علاوه بر این نهادهای مانند سازمان های حفاظت محیط زیست، جنگل ها، مران و آبخیزداری (منابع طبیعی)، گاز و برق کمک کنند تا این مهم تحقق یابد، بزرگ ترین خدمت به بخش خصوصی در بخش سرب و روی است.

معدن مهدی آباد زمینه ساز اشتغال هزاران نفر

رئیس کمیته سرب و روی خانه معدن ایران براین باور است که با فعالیت معدن سرب و روی مهدی آباد (بیزد) که امکان تامین مواد اولیه مورد نیاز این بخش را دارد و به عنوان بزرگ ترین معدن سرب و روی ایران و بلکه جهان محسوب می شود، امکان اشتغال هزاران نفر فراهم خواهد شد. براساس امارهای منتشر شده ذخیره معدن سرب و روی مهدی آباد که در نزدیکی بیزد قرار دارد، افزون بر ۲۰۰ میلیون تن برآورد شده است که در واقع به عنوان بزرگ ترین معدن در نوع خود در جهان محسوب می شود. گفتنی است مجتمع معدنی سرب و روی و باریت مهدی آباد فاصله ۱۱۵ کیلومتری جنوب شرقی شهریزد به عنوان یکی از بزرگ ترین معدن سرب و روی جهان شناخته شده است و پتانسیل بالایی برای سرمایه گذاری به منظور احداث کارخانه ای فرآوری دارد.

سال آینده ۲۵ درصد از تولید را در این پروژه انجام دهیم، مهندس نعمت زاده نیز در مقابل با استقبال از این قول وعده داد در صورت تحقق آن مشوق هایی به ما ارائه خواهد شد. از جمله اینکه بخشی از رویالتی که باید به ایمیدرو بدهیم به پروژه اختصاص خواهد یافت. شکوری توضیح داد: قطعاً برای مدیریت کارخانه ۸۰۰ هزار تنی کنسانتره روی با مشکل مواجه خواهیم شد؛ چراکه هیچ مدیری در داخل برای مدیریت چنین پروژه واحد عظیمی وجود ندارد و حتی مشابه این پروژه نیز در کشور اجرانشده است. به همین علت در سفر به استرالیا تلاش خواهیم کرد معدن ایران با توجه ایرانی که سال هاست از ایران رفتہ اند و در خارج از کشور تدریس می کنند و با شرکت های متبر همکاری دارند، برای حضور در پروژه مهدی آباد دعوت به همکاری کنم.

وی افزود: از جمله این مدیران می توانم به دکتر حسنی پاک اشاره کنم که دارای تجربیات ارزشمندی است. همچنین دکتر حیدری نیز که زمانی در مس سونگون کار می کردند وهم اکنون در استرالیا هستند، از دیگر گزینه های موردنظر ما برای دعوت به همکاری هستند. مدیرعامل شرکت معنی و راهسازی میین تاکید کرد: افتخار ماست که بتوانیم چنین افرادی را دوباره به کشور بازگردانیم و از توانمندی های آنها در راستای توسعه کشور و اجرای پروژه های بزرگ استفاده کنیم. شکوری بایران اینکه در سفر پیش رویه استرالیا باید مددی آباد و آغاز شده است، افزود: معدن مهدی آباد دومین ذخیره بزرگ روی جهان است و در شرایطی که طی سال های گذشته هیچ ذخیره بزرگی از روی در جهان کشف شده است، آغاز به مریداری از معدن مهدی آباد می تواند به رخدادی جهانی تبدیل شده و جایگاه ایران را در صنعت سرب و روی جهان بطور قابل ملاحظه ای ارتقا دهد؛ به همین علت نیز شرکت های مطرحی مانند گلنکور تمايل به حضور در این پروژه دارند.

وی در پاسخ به این سوال که انتظارات شما به عنوان مجری پروژه عظیم مهدی آباد از دولت چیست؟ توضیح داد: معدن مهدی آباد معنی در اشل جهانی است که در صورت جوینت خارجی در اجرای آن نیازمند همکاری و همراهی همه نهادها و سازمان ها مانند محیط زیست، منابع طبیعی، ایمیدرو، وزارت نیرو و ... هستیم. انتظار داریم که مهدی آباد صرفاً به عنوان یک بنگاه اقتصادی دیده نشود، بلکه به صورت پروژه ای ملی به آن نگریسته شود که با امتدادی آن کشور در اشل جهانی مطرح خواهد شد و می تواند روی بازار جهانی نیز تاثیر گذارد. لیدر کنسرسیوم برندۀ مزایده سرمایه گذاری معدن و کارخانه سرب و روی مهدی آباد عنوان کرد: ما امروز به وزیر صنعت، معدن و تجارت قول دادیم تاطی دو

با شرکت هایی از سوییس و اسپانیا انجام شده و بخش های بازار و خریدار هم اکنون در حال تعیین تکلیفات است. وی ادامه داد: یک گزینه هم استفاده از سرمایه های بخش خصوصی داخلی است که می توانیم آن را عملی کنیم. شکوری درباره مشخصات کنسرسیوم این فراراد گفت:

شرکت مبنی معدن به عنوان لیدر حضور دارد و شرکت های آریاجنوب، کاهنریا، مس کنی، پرلیت، اچمن سرب و روی و اتحادیه سرب و روی ایران بخش های دیگر کنسرسیوم مطرح هستند. هدف از اجرای این فراراد احداث کارخانه هایی برای تولید ۸۰۰ هزار تن کنسانتره روی و همچنین ۸۰ هزار تن کنسانتره سرب و نقره است. برای پروژه عظیم مهدی آباد میر «لژیون» می اوریم بهرام شکوری لیدر کنسرسیوم برندۀ سرمایه گذاری معدن و کارخانه سرب و روی مهدی آباد نیز در گفت و گویی افزود: برای مدیریت کارخانه ۸۰ هزار تنی که قرار است در کار معدن مهدی آباد احداث شود قطعاً زیک از مدیران با تجربه فعال در خارج از کشور استفاده خواهیم کرد.

شکوری با اشاره به اینکه پروانه به مریداری از معدن مهدی آباد به مدت ۲۵ سال به کنسرسیوم برندۀ مزایده مهدی آباد و آغاز شده است، افزود: معدن مهدی آباد دومین ذخیره بزرگ روی جهان است و در شرایطی که کشف شده است، آغاز به مریداری از معدن مهدی آباد می تواند به رخدادی جهانی تبدیل شده و جایگاه ایران را در صنعت سرب و روی جهان بطور قابل ملاحظه ای ارتقا دهد؛ به همین علت نیز شرکت های مطرحی مانند گلنکور تمايل به حضور در این پروژه دارند.

وی در پاسخ به این سوال که انتظارات شما به عنوان مجری پروژه عظیم مهدی آباد از دولت چیست؟ توضیح داد: معدن مهدی آباد معنی در اشل جهانی است که در صورت جوینت خارجی در اجرای آن نیازمند همکاری و همراهی همه نهادها و سازمان ها مانند محیط زیست، منابع طبیعی، ایمیدرو، وزارت نیرو و ... هستیم. انتظار داریم که مهدی آباد صرفاً به عنوان یک بنگاه اقتصادی دیده نشود، بلکه به صورت پروژه ای ملی به آن نگریسته شود که با امتدادی آن کشور در اشل جهانی مطرح خواهد شد و می تواند روی بازار جهانی نیز تاثیر گذارد. لیدر کنسرسیوم برندۀ مزایده سرمایه گذاری معدن و کارخانه سرب و روی مهدی آباد عنوان کرد: ما امروز

در نشست هم اندیشی رئیس هیات عامل ایمیدرو با اقتصاددانان مطرح شد؛

مدل ها و راهکارهای توسعه بخش معدن ایران

داد: زنجیره معدن یکی از کشورهای پیشرفته نشان می‌دهد ۸۶ میلیارد دلار مواد معدنی را در صنایع پایین دستی به ۲۴۰۰ میلیارد دلار تبدیل کرده اند که این امر نیاز توجه به صنایع پایین دستی را دوچندان می‌کند.

وی همکاری با شرکت‌های خارجی را برای تامین مالی ۵۰ میلیارد دلاری توسعه بخش معدن و صنایع معدنی ضروری دانست.

موسی غنی نژاد استاد دانشگاه و صاحب‌نظر اقتصادی نیز در این نشست با بیان اینکه حضور در معدن و آشنازی با فعالیت‌های مهندسی و تولیدی حرکت تمربخشی برای ارایه توانمندی‌های این بخش است گفت: باید از فرصت کوتني توسعه معدن حداکثر استفاده را به عمل آوریم که در آینده با تغییر جهت صرف و ورود مواد جدید به بازار دچار زیان نشویم.

فرمول کارآمد برای واگذاری نیاز داریم

وی با اشاره به نوع نگاه‌ها به واگذاری سهام اظهار داشت: برای اینکه نتوان سهام شرکت‌های دولتی را در قالب رد دیون یا سهام عدالت و اکذار کرد باید فرمول کارآمدی در جهت فروش سهام شرکت‌های دولتی تدوین و اجرایی کرد.

مهدهی عسلی که ساقیه مدیریت عالی در سازمان برنامه و وزارت نفت دارد گفت: در بحث‌ها و برنامه‌های توسعه ای، همواره نگاه اقتصادی و تحلیل مالی غایب بوده است و تنها نگاه محلی و محدود، به حوزه‌های

فولاد و نوع واگذاری سهام شرکت‌های این سازمان در دولت گذشته، از جمله چالش‌هایی بود که برای دولت فعلی، بر جای گذاشت با اینحال در شرایط نبود منابع مالی کافی توансیم ۲۴ هزار میلیارد تومان طرح را اجرایی کنیم.

مشارکت با بخش خصوصی

وی افزو: مشارکت گرفتن از بخش غیر دولتی و بخش خصوصی یکی از مدل‌های موفق در ایجاد تحرك در طرح‌ها و راه اندازی آنها بود. رئیس هیات عامل ایمیدرو افزو: در طرح‌ها بین ۱۵ تا ۳۵ درصد مشارکت داشته ایم و مابقی متعلق به بخش غیر دولتی است هر چند قانون هم تاکید دارد که سه سال بعد از راه اندازی آن میزان سهم هم باید واگذار شود.

وی انجام اکتشاف در ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع از مساحت کشور را از نیازهای بخش معدن دانست و تاکید کرد: در این حوزه با شرکت‌های خارجی هم همکاری داریم و این امر در ورود فناوری به بخش معدن کمک کرده است.

کرباسیان تصویر کرد: برخی گمان می‌کنند مشکل تحریم‌ها فقط به نقل و انتقال ارز مربوط می‌شود در حالی که بیش از برجام، شرکت‌های خارجی حتی از دادن یک برگ از اطلاعات ماهواره‌ای معدنی خودداری می‌کرند اما امروز بسیاری از شرکت‌های صاحب نام همکاری با ایران را آغاز کرده اند. کرباسیان ادامه

جمعی از اقتصاددانان در نشستی با رئیس هیات عامل ایمیدرو با بر شمردن دستاوردهای حوزه مهندسی و تولید، تغییر نگاه در مدیریت و استفاده از مقاومت روز اقتصادی، مالی و حقوقی را برای توسعه بخش معدن ضروری دانستند.

به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران؛ در این نشست که به دنبال اجرای برنامه حضور اقتصاددانان در معدن و کارخانه‌های فولاد و فرآوری سنگ آهن استان یزد صورت گرفت، امیر صباغ مدیر برنامه ریزی و نظارت راهبردی با ارایه گزارشی از جایگاه جهانی تولیدات زنجیره معدن گفت: توسعه معدن در هر یک از مناطق سبب توسعه بخش‌های دیگر آن مناطق شده و ایران با توجه به توانمندی‌هایی که در این بخش دارد از فرصت مناسبی برای رشد برجور دارد است.

صباغ با بیان اینکه ایمیدرو تاکید بالایی برای افزیش زیرساخت‌های بخش معدن و صنایع معدنی دارد، ادامه داد: با تقویت زنجیره ارزش در صنایع پایین دستی، شاهد رشد چند برابری درآمد، اشتغال و صادرات خواهیم شد و این واقعیتی است که در کشورهای بزرگ معدنی عینیت یافته است.

در این نشست که سعید لیلاز و نصرتی نیز حضور داشتند، مهدی کرباسیان به گذر ایمیدرو از دوران سخت سال‌های گذشته و اثر تصمیمات مدیریتی پیشین اشاره کرد و گفت: توسعه غیر اقتصادی صنعت

بخش معدن را به بار می آورد.

ایمیدرو حلقه واسط با بخش خصوصی

حمدید آذرمند دیگر اقتصاددان و صاحبنظر حاضر در این نشست نیز گفت: به رغم توانمندی که بخش معدن برای توسعه دارد شاهد روند کاهشی تشکیل سرمایه ثابت و بودجه معدن به ویژه برای ایمیدرو شده ایم، وی ایمیدرو را حلقه واسط بنگاه ها و دولت دانست و خاطرنشان کرد: پرسی بحران اقتصادی دده گذشته میلادی نشان داد بخش های معدنی با کمترین آسیب از بحران های مالی موافق شده اند به همین سبب باید به تقویت این بخش بپردازیم. آذرمند در عین حال اظهار داشت: بخش داخلی کشور توان لازم برای تأمین ۵۰ میلیارد دلار سرمایه توسعه بخش معدن و صنایع معدنی در افق چشم انداز را ندارد و این امر نیاز به استفاده از منابع خارجی دارد.

مقامات با معدن آشناشی ندارند

شهرنماز نوایی کارشناس خانه معدن ایران نیز در این جلسه گفت: در ۴۰ سال سابقه فعالیت معدنی کمتر مقام عالی دولتی را دیده ام که با بخش معدن و نیازهای آن آشناشی داشته باشد. وی گفت: وابستگی واقعی اقتصاد ایران به ۴۰ درصد می رسد.

منافع بلند مدت معدن

کرباسیان نیز پس از ارایه نظرات صاحبنظران اقتصادی بایان اینکه بسیاری از مسوولان از بخش معدن شناخت واقعی ندارند تاکید کرد: ادغام وزارت صنعت با معدن، اگرچه مزایایی برای اقتصاد داشت، اما سبب غفلت از بخش معدن شد و این حوزه همانند یکی از زیر بخش های صنایع درآمد. وی افزود: اگرچه بخش اکتشاف معدن ریسک دارد، اما فعالیت های اقتصادی آن دارای منافع بلند مدت است. کرباسیان نگاه کلان در تصمیم گیری های اقتصادی را به نفع بخش معدن دانست و گفت: باید در تصمیم گیری ها به اثر آنها در بخش هایی همچون معدن نیز توجه داشت به صورتی که ریسک جدیدی به این حوزه تحمل نشود.

از تعاملات جهانی دور شدیم

پویا جبل عاملی عامل اقتصاد دانان با بخش معدن را مفید خواند و گفت: مردم و صاحبنظران معمولاً با بخش نفت و گاز آشناشی دارند در حالی که بخش معدن، توانمندی بالایی برای رشد دارد.

وی حضور شرکت های خارجی در پسابر جام را قابل توجه دانست و اظهار داشت: قوانین ما به گونه ای نیست که برای سرمایه گذار جذابیت کافی ایجاد کند و علاوه بر این دور شدن از رویدادها و تعاملات جهانی در مقاطعی از سال های دهه اخیر، سبب شد از بسیاری قوانین و مقررات و همچنین شرایط قراردادها بی اطلاع باشیم و در برخی مواقع حتی از نحوه ارتباط برقرار کردن نیز آگاهی نداشته باشیم. جمل عاملی رویکرد قانون محوری را رویه ای مناسب برای تعامل با شرکت های خارجی و جذب سرمایه ذکر کرد.

درک واقعی از معادن

سمیه مردانه نیز در این نشست گفت: حضور در معدن برای کسانی در بخش تئوری کار کرده اند نتایج ارزنده ای دارد و سبب درک واقعی تلاش های انجام شده در این حوزه می شود. وی با بیان اینکه دستاوردهای بخش های مهندسی معدن واقعاً فوق العاده است اظهار داشت: علاوه بر مباحث مهندسی یکی از مواردی که در بخش معدن ضرورت دارد، توجه به سرمایه های انسانی و انجام تحقیق و توسعه است. وی نوع سیاست ها و ارتباط آنها با بخش معدن را از عوامل تاثیرگذار در توسعه این بخش ذکر کرد.

توجه به حقوق مالکیت

عصر خیرخواهان توجه به حقوق مالکیت را از نیازهای اولیه جذب سرمایه دانست و گفت: این امر انگیزه لازم را نزد سرمایه گذاران برای حضور در معدن ایجاد می کند. وی افزود: توجه به تحولات بازارهای جهانی، مقیاس و زنجیره تولید را از دیگر موارد مورد نیاز توسعه بخش معدن است. به گفته خیرخواهان زیرساخت ها و توجه به مسؤولیت اجتماعی از دیگر نکاتی است که توسعه

مختلف داشته ایم به طوری که برنامه های تدوین می شود که از مسائل کلان اقتصاد و سیاست های ارزی جدا هستند. وی افزود: نتیجه چنین برنامه هایی این است که طرح ها بدون استفاده می مانند و بی اثر می شوند.

علی ترکمان دینی نیز در این نشست اظهار داشت: قطه قطعه کردن طرح جامع فولاد و پراکنده کردن آن نتیجه تفکر سنتی در مدیریت است که سبب شده تعداد زیادی شرکت با مقیاس پایین تولید، اقدام به جذب منابع و ظرفیت سازی کنند.

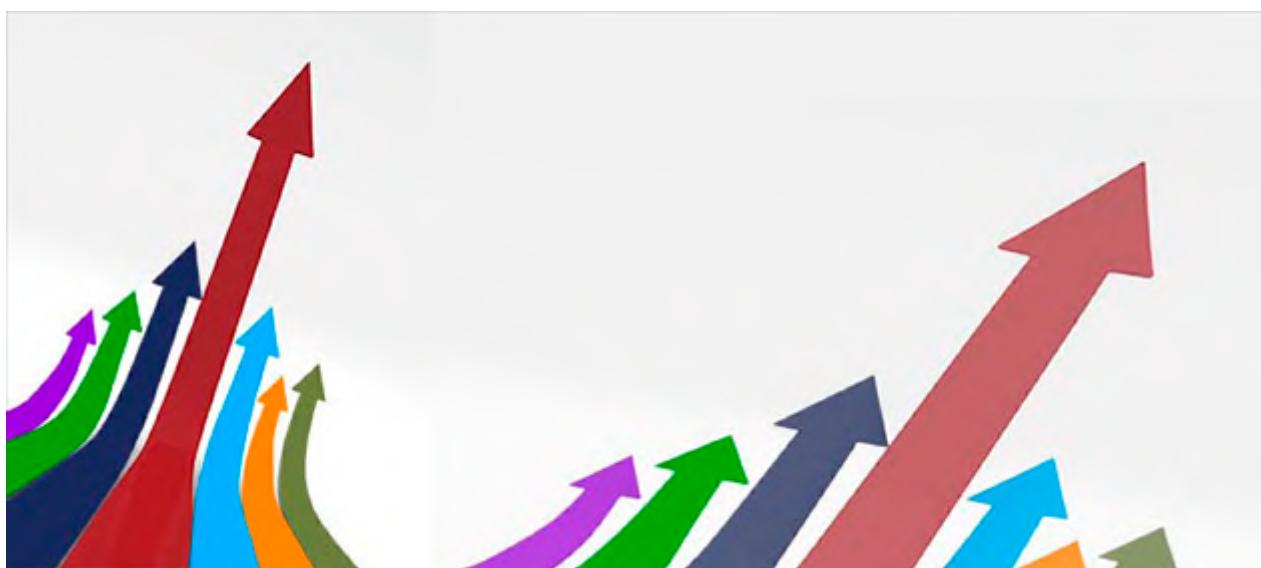
خط شکنی دولت ها

این صاحبنظر اقتصادی افزود: کره جنوبی تنها با دو کارخانه برای ۵۲ میلیون تن فولاد، ظرفیت سازی کرد در حالی که آنها نیز نظام دولتی داشته اند اما با تفکر مدرن مدیریت کرده اند. ترکمان دینی نقش دولت ها را در توسعه چشمگیر داشت و اظهار داشت: طی دهه های اخیر شرکت های دولتی ایالات متحده در بسیاری از علوم روز همچون اینترنت و آی تی پیشرو بوده اند و در واقع خط شکنی کرده اند.

منطق مدل های توسعه

علی میرزاخانی سردبیر روزنامه دنیای اقتصاد نیز که در این جلسه حضور داشت، به مدل های توسعه معدن و صنایع معدنی کشورها اشاره کرد و گفت: برخی از مدل ها همچون مدل عربستان در توسعه صنایع معدنی قابلیت اجرا در ایران را ندارد به این علت که از شاخص های غیرواقعی نشات گرفته اند، به همین سبب باید منطق و مبنای اقتصادی برای آن تعریف کرد.

وی از انجام برنامه جدید اکتشافی در سطح ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع در کشور اظهار خرسنده کرد و گفت: با تأسیس بانک های خصوصی در کشور که از زمان مرحوم نوربخش آغاز شد، نظام مالی ایران در حال تحول بود که آن برنامه به دولت گذشته برخورد کرد. وی تاکید کرد که در فعالیت های اقتصادی و توسعه اصالت با بخش خصوصی است مگر اینکه دلایل قانع کننده ای برای آن وجود داشته باشد.

وضعیت ایمیدرو و طرح‌ها در پایان دولت دهم و اقدامات دولت یازدهم؛

توسعه فعالیت‌های معدنی و صنایع معدنی با مشارکت بخش خصوصی

به اخذ پروژه شد. پیشتر بخش باریت این معدن از سال ۹۴ راه اندازی و فروش خود را آغاز کرده بود. طرح سرب و روی موجب تولید ۸۰۰ هزار تن کنسانتره روی و ۸۰ هزار تن کنسانتره سرب و نقره خواهد شد که اشتغالی ۱۰۰۰ نفره به همراه خواهد داشت.

برخی دیگر از طرح‌هایی که از حالت سکون خارج شدند عبارتند از: الکترود گرافیتی، آنتیمون سفیدابه، نیروگاه هرمز و هرمزان، طلای زرشوران، پتانخ خور و بیبانک، پالایشگاه قطران زرند، طرح‌های کنسانتره و گندله سازی سنگان، مناطق ویژه صنایع انرژی بر پارسیان و لامرد، فراآوری تیتانیوم کهنه‌چو، تجهیز معدن گل گهر ۴ - ۵ - ۶، زغال‌سنگ خمرود و تولید گرین کک.

افتتاح طرح ها

ایمیدرو بزرگترین سازمان توسعه‌ای بخش معدن و صنایع معدنی ایران است. این سازمان طی ۱۵ سال گذشته ظرفیت‌های تولیدی ایران در بخش‌های فولاد، آلومینیوم، مس، زغال‌سنگ و حتی در سال‌های نخستین سیمان را توسعه داده است. ایمیدرو در این ۱۵ سال بیش از ۱۱۰ طرح با رقمی بیش از ۱۳ میلیارد دلار افتتاح راه اندازی کرده است.

ایمیدرو در دوره جدید فعالیت‌های خود برنامه تامین مالی را تغییر داد و با مشخص کردن روش‌های جدید تامین مالی؛ سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را در رؤوس فعالیت‌های خود قرار داد. طی سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ فاز اول طلای زرشوران و سیمان سرواسول و نزوئلا افتتاح شد. در همین زمان طرح‌های نیمه متوقف و متوقف نیز با اتخاذ روش‌های مختلف مالی مجدها فعال و به حالت فعال اجرایی بازگشت. طی سال ۱۳۹۳ هم ۹ طرح از جمله کنسانتره سنگ آهن سنگان (واحد فولاد خراسان)، گندله سازی سنگان (واحد توسعه ملی)، زغال‌شویی سوادکوه و پرعيارسازی سنگ آهن جلال آباد شروع و وارد عملیات اجرایی شد. در حال حاضر نیز کارخانه‌های زغال‌شویی سوادکوه و پرعيارسازی جلال آباد زرند در نوبت افتتاح هستند.

فعالیت‌های ایمیدرو طی سال ۱۳۹۴ منجر به افتتاح ۶ طرح از جمله قطران زرند، فاز دوم اسکله منطقه ویژه خلیج فارس و شروع قرارداد استخراج و فروش گل گهر ۵ شد. در همین سال با فعالیت‌ها و سرمایه‌گذاری جدید ۱۵ فاز عمليات اجرایی شد. برخی از اين طرح‌ها عبارتند از: فولاد مکران، آلومینیوم

ایمیدرو در شروع دولت تدبیر و اميدوارث ۴۷ طرح بود. از اين ۴۷ طرح، ۱۲ طرح فعال و نيمه فعال و ۳۵ طرح در وضعیت غرفه بود. با انتساب مهدی كرباسیان به عنوان رئيس هيات عامل ایمیدرو از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت؛ برنامه توپین ۲ استراتژی پیش روی این سازمان قرار گرفت. ایمیدرو با چاپ سازی ساختمان خود و بدون تغییر در سرمایه انسانی فصلی جدید را آغاز کرد. فصلی که

ایمیدرو مجدداً به ثبات رسید و تصمیم سازی‌های علمی بر اساس توجیهات فنی و اقتصادی از یک سو و منظور کردن اقتصاد مقاومتی از دیگر سو، زمینه توسعه و پیشرفت بخش معدن و صنایع معدنی و ایجاد استغال پایدار را فراهم کرد.

ابتدا ۸ طرح فولاد استانی مورد بررسی قرار گرفت. يك طرح کاملاً به بخش خصوصی واگذار شد. با ابتکار عمل يك روش به روش های تامین مالی ایمیدرو اضافه و ۷ طرح دیگر به مشارکت گذاشته شد و فعالان اقتصادی بخش خصوصی به عنوان شرکای ایمیدرو اقدام به سرمایه‌گذاری کردن؛ لذا طرح‌های فولادی از بحران خارج و جانی دوباره یافتدند.

از سوی دیگر طرح تولید آلومینیوم نفلین سینیت که نزدیک به سه دهه در نوبت اجرا بود و هر بار به دلایلی مجدداً موقوف می‌شد؛ سرانجام در آذر ماه ۱۳۹۳ طراحی پایه طرح با شرکت اوتوك به امضاء رسید و بخش‌های زیربنایی طرح نیز اجرا شده است. پایلوت آذرشهر که برای تولید آزمایشی نفلین سینیت ایجاد شده بود، تغییر کاربری داده و برای تولید بوهیت، پایه کاتالیست و کاتالیست مورد استفاده قرار گرفت.

همچین طرح آلومینیوم جنوب از دی ماه ۱۳۹۴ عملیاتی شد. این طرح بزرگترین کارخانه تولید آلومینیوم کشور خواهد بود. زمین، گاز و سایر زیرساخت‌ها آماده و عملیات اجرایی آن توسط شرکت چینی زده شده است و تا ۲ سال آینده اولین شمش آن به بازار عرضه خواهد شد. قرارداد تکمیل فار اول کارخانه تولید شمش آلومینیوم جاجرم به ظرفیت ۳۷ میلیون تن منعقد شده و مراحل پایانی را طی می‌کند.

يکی از طرح‌های بزرگی که در اين مدت بازیابی شد، سرب و روی مهدی آباد است. این معدن يکی از بزرگترین معادن روزی جهان است که در حالت سکون قرار داشت. پس از انجام فرآخوان جدید، شرکت هایی از ۷ کشور صاحب نام برای سرمایه‌گذاری و فعالیت به مرحله نهایی رسیدند. در نهایت يك کنسرسیوم موفق

در بخش پهنه های اکتشافی؛ برنامه جدید اکتشافی از منطقه مستعد معدنی سنگان (شمال شرق) آغاز شد و پس از آن به نوار شرقی و دیگر مناطق ایران تسری یافت. حاصل این فعالیت عظیم در ۳۳ پهنه، شناسایی ۳۰۰ محدوده معدنی بوده که جزئیات آن به شرح زیر است:

۱. اجرای عملیات فازهای شناسایی و پی جویی اکتشاف در ۲۱ استان شامل ۳۳ پهنه در بیش از ۲۵۰ هزار کیلومتر مربع.

۲. شناسایی بیش از ۳۰۰ محدوده امیدبخش جدید معدنی در برخی از پهنه های کشور شامل:

۷۶ محدوده امیدبخش در پهنه سنگان خراسان رضوی

۲۸ محدوده امیدبخش در نوار مرزی سیستان و بلوچستان

۱۲ محدوده امیدبخش در سراوان در استان سیستان و بلوچستان

۱۶ محدوده امیدبخش در نوار مرزی خراسان جنوبی

۱۰۰ محدوده امیدبخش در پهنه آباده جازموریان

۶۰ محدوده امیدبخش در پهنه مرکز ایران

۱۰ محدوده امیدبخش در استان اردبیل

اتمام فاز شناسایی

بر اساس نتایج اکتشافات ایمیدرو در پهنه های اکتشافی کشور، فاز شناسایی ۱۰۰ درصد پهنه ها به اتمام رسیده و در برخی از این پهنه ها، فاز پی جویی و اکتشافات عمومی نیز پیشرفت های مناسبی را طی کرده است.

۲۲ پهنه اکتشافی در استان های گلستان، مرکزی، خراسان جنوبی، کردستان، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد، چهارمحال و بختیاری، زنجان، آذربایجان شرقی و کرمانشاه واقع هستند که فاز شناسایی آنها پایان یافته است. مساحت کل پهنه ها ۲۵۴ هزار و ۷۸۹ کیلومتر مربع و جمع کل محدوده های امیدبخش ۴۴۰ محدوده است.

مشارکت ۱۰۰ شرکت خصوصی

در راستای سیاست های ایمیدرو جذب مشارکت بخش خصوصی با شرکت های مختلف، جلسات متعدد برگزار و با فراهم ساختن امکان بازدید از محدوده های فوق نسبت به تشویق سرمایه گذاران داخلی و خارجی اقدام شد. نخستین فراخوان و اگذاری محدوده به بخش خصوصی در سال ۹۴ و در طلای نیکوئیه (اس坦 قزوین) صورت پذیرفت. این در حالی است که طی مدت سه سال اخیر نیز شرکت های بخش خصوصی در امور مشاوره ای، پیمانکاری و ... پس از برگزاری مناقصه، فاز اجرای تامیم طرح های اکتشافی را در اختیار گرفته اند. در مدت نزدیک به سه سال اخیر حدود ۱۰۰ شرکت داخلی که برخی از آنها از شریک خارجی بهره جسته اند، طرح های اکتشافی این سازمان را اجرا کرده اند.

برنامه های اکتشاف ۹۵

ایمیدرو در سال ۹۵ نیز ادامه فعالیت های اکتشافی را مطابق سال های ۹۳ و ۹۴ همراه با جذب شریک بخش خصوصی - در دست اجرا دارد؛ به گونه ای که اکثر طرح هارا به اتمام خواهد رساند. از سوی دیگر با ادامه فعالیت های اکتشافی، پهنه ها و مناطق جدید امیدبخش به مناطق فوق افزوده خواهد شد. این طرح ها در نهایت به گواهی کشف و صدور پروانه بهره برداری منتهی می شود.

برنامه های تکمیلی اکتشاف:

۱. تکمیل اکتشافات و تعریف طرح توسعه برای معادن جدید

۲. اکتشاف تکمیلی زرشوران

۳. توسعه اکتشافات سراسری بوکسیت

۴. عملیات اکتشاف شناسایی و پی جویی عناصر نادر خاکی

۵. توسعه اکتشاف سنگان

جنوب، کنسانتره سنگان (واحد فولاد مبارکه) و تولید عناصر نادر خاکی و فلزات استراتژیک.

در سالجاری نیز بخشی از فعالیت های سال ۹۲ نمایان شد. برخی از این طرح ها عبارتند از: افتتاح آنتیموان سفیدابه در استان سیستان و بلوچستان، واحد آهن اسفنجی چهار محال و بختیاری (نخستین طرح استانی فولاد) و پایلوت تیتانیوم کهنه واقع در استان کرمان است. همچنین واحد آهن اسفنجی شادگان در استان خوزستان، واحد آهن اسفنجی نیریز در استان فارس و فاز اول آلومینیوم جاجرم در خراسان شمالی مراحل انتهایی اجرا را طی می کنند.

راه اندازی و افتتاح ۱۰ طرح با رقم یک میلیارد دلار تا سال ۱۳۹۴

ایمیدرو از تابستان سال ۱۳۹۲ با تشکیل تیم های عملیاتی و کارشناسی و حضور کارگاهی مدیران ارشد توانست ۱۰ طرح به ارزش یک میلیارد دلار را تا پایان سال ۱۳۹۴ افتتاح و راه اندازی کند که این طرحها عبارتند از: طلای زرشوران، سیمان و نزوله، میله گذاری المهدی، پایلوت پترولیوم کک، فاز دوم اسکله منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس، پتاس خور بیابانک، پالایشگاه قطران زرنده، فاز دوم تغییظ مس سرچشمه، فاز دوم تغییظ مس سونگون و ۱۳ پروژه انتقال برق و جاده سازی معدنی در قالب طرح توسعه زیرساخت مناطق معدنی ایران است.

توسعه روش های تامین مالی در ایمیدرو

ایمیدرو در دوره جدید توسعه بخش معدن و صنایع معدنی که با آغاز دولت یازدهم همراه شد، با مشکلات مالی روپرور بود. بخشی از سهام ایمیدرو در پروردۀ خصوصی سازی و اکذار شده بود. بخش دیگری از سهام نیز به عنوان رد دیبون دولت به شرکت های غیرتخصصی منتقل شده بود که علاوه بر کاهش درآمد تنها سازمان توسعه ای بخش معدن و صنایع معدنی کشور، مشکلات سیاست گذاری های نامطلوب را نیز در سطح بخش پدید آورده.

همچنین روش های جدید تامین مالی به شرح زیر در دستور کار قرار گرفت: مشارکت با بخش خصوصی متمهد و با صلاحیت و واگذاری درصدی از سهام طرح ها به منظور توسعه همکاری با بخش خصوصی. با این روش درصد قابل توجهی از هزینه های احداث طرح از ایمیدرو خارج و به سرمایه گذاران بخش خصوصی منتقل شد.

فروش اوراق مشارکت ریالی و ارزی که با این روش نیز تعداد دیگری از طرح ها فعال شدند.

جذب سرمایه گذار خارجی در اجرای طرح ها. یکی از عینی ترین مدل ها ایجاد کنسرسوم مهدی آباد است.

ایمیدرو؛ توانمندساز بخش معدن و صنایع معدنی ایران

فعالیت های اکتشافی گسترده ۲۵۰ هزار کیلومتر مربعی با توجه به رسالت توسعه ای ایمیدرو در کشور، برنامه های اکتشافی گسترده ای به منظور جبران عقب ماندگی تاریخی اکتشاف در راستای نیل به اهداف ذیل طراحی و اجرا شده است:

۱. کشف منابع معدنی متنوع جدید برای توسعه بخش معدن و افزایش سهم آن در تولید ناخالص ملی

۲. فراهم ساختن بستر مناسب برای جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی با تهیه مستندات اکتشافی مطابق با استانداردهای جهانی

۳. سرمایه گذاری اکتشافی در مناطق محروم و دارای پتانسیل معدنی برای هدایت منابع، ایجاد توسعه، اشتغالزایی و تامین امنیت در آن مناطق

۴. ایجاد اقتصاد چند محصولی و گام برداشتن در مسیر توسعه پایدار و تبدیل معدن به عنوان یکی از محورهای مهم اقتصاد کشور

۵. کشف فلزات استراتژیک و تامین خوارک مورد نیاز صنایع کشور پهنه های جدید

مدیر اینمنی، بهداشت و محیط زیست ایمیدرو:

ایمیدرو ۷۷۰ میلیارد ریال

برای طرح های زیست محیطی

سرمایه گذاری کرده است

و تحلیل توسعه صنعت فولاد با توجه به محدودیت های آب و انرژی در کشور در سال ۹۳ «صورت گرفته است. مدیر اینمنی، بهداشت و محیط زیست ایمیدرو با بیان اینکه اکنون شرکت های فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، الومینیوم المهدی و الومینیوم ارak (ایرالکو) به سامانه پایش برخط و مداوم مجهز هستند، تصریح کرد: مجتمع کک سازی و پلاش قطران زرند در حال ساخت تجهیزات این سامانه است و شرکت الومینیوم ایران با شرکت خدمات دهنده قرارداد نصب منعقد کرده و منطقه ویژه خلیج فارس نیز این سامانه را در حال اجرا دارد.

وی ادامه داد: با اقدامات صورت گرفته درباره پیاده سازی نظام مدیریت سبز در ساختمان ستاد مرکزی ایمیدرو، صرفه جویی قابل توجهی در زمینه آب، برق و گاز حاصل شد که اجرای این الگو در سطح کلان می تواند صرفه جویی عظیمی را برای بخش انرژی ایجاد کند. نوری با اشاره به اینکه ایمیدرو حمایت از همایش ها و پایان نامه های دانشجویی مرتبط را به عنوان یکی دیگر از برنامه های خود برای ارتقای اینمنی، بهداشت و محیط زیست طی ۲ سال اخیر مدنظر داشته است، گفت: این سازمان طی ۲ سال اخیر از ۳ همایش (نخستین اجلاس حامیان محیط زیست با رویکرد نقش HSE، نخستین کنفرانس مهندسی معدن، فرآوری معدنی، متالورژی و محیط زیست) و سومین کنفرانس بین المللی ایتك، رویکردهای نوین در تغهداشت انرژی و همچنین از ۶ پایان نامه دانشجویی حمایت مالی کرده است. وی خاطرنشان کرد: دانشجویانی که پژوهه ها و پایان نامه های مرتبط با HSE دارند می توانند از امکانات مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران واقع در کرج استفاده کنند.

وی ادامه داد: از دیگر اقدامات انجام شده، ترجمه و چاپ کتاب های درباره الزامات مدیریت محیط زیست، بهداشت و اینمنی در پژوهه های «ذوب و پلاش فلزات اساسی»، «صنعت فولاد» و «معدن و معدن کاری» بر اساس راهنمای بانک جهانی همچنین، شناسایی و کمی سازی انتشار دیوکسین و فوران در معادن و صنایع معدنی است. همچنین ۲ پژوهه مطالعاتی مشتمل بر «مطالعات آلینده های آلی پایدار» و «مطالعات پایش و ممیزی محیط زیستی و عوامل محیط زیستی و تهیه بانک اطلاعاتی نرم افزار محیط زیستی و آنالیزهای مربوطه در معادن و صنایع معدنی» در حال اجراست. نوری به پژوهه های انجام شده طی ۲ سال اخیر اشاره کرد و گفت: احداث شبکه جمع آوری، تصفیه خانه و انتقال فاضلاب انسانی مجتمع معدنی و صنعتی طلای زرشوران، بهینه سازی و تخلیه لجن های فرآیندی خوضچه های ترسیب شرکت زغال سنگ البرز مرکزی به منظور بازچرخانی آب به خط تولید با کیفیت و کمیت بالا و نیز احداث شبکه جمع آوری، تصفیه خانه و انتقال فاضلاب انسانی مجتمع سنگ آهن مینشون از جمله این اقدامات است.

وی افزود: طی سال های ۹۴ و ۹۵، مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح های توسعه ای شامل معدن سنگ آهن آنومالی شمالی چاه گز (فلات مرکزی ایران)، طلای کوه دم، احداث بندر پارسیان، استحصال شورابه های ترود، زغالسنگ پرورد شرقی، پترولیوم کک، زغالسنگ کردآباد، گندله سازی کنسانتره و سد باطله سنگان، منطقه ویژه اقتصادی کاشان و همچنین طلای گلوجه انجام شد. همچنین ۲ طرح تحقیقاتی درباره فناوری های نوین زیست محیطی شامل «مدل سازی و طراحی سیستم تصفیه غیرفعال زهاب کارخانه سرب و روی انگوران» و «کاربرد مدل بهینه سازی برای ارزیابی

ایمیدرو طی ۲ سال گذشته ۷۷۰ میلیارد ریال برای طرح های زیست محیطی صرف کرده است. به گزارش روابط عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران؛ محمد کاظم نوری مدیر اینمنی، بهداشت و محیط زیست ایمیدرو در «دومین همایش اینمنی، بهداشت و محیط زیست در معادن و صنایع معدنی ایران» ضمن بیان این مطلب اظهار داشت: از دو سال گذشته و با تأکید رئیس هیات اعمال ایمیدرو بر مسائل HSE اینمنی، بهداشت و محیط زیست، الزامات این حوزه همراه با استراتژی ها و اهداف سازمان را در قالب بخشنامه به شرکت ها و واحدهای تابعه ابلاغ کردیم.

وی ادامه داد: با اقدامات صورت گرفته آمار حوادث سال ۹۳ و شش ماهه نخست سال ۹۴ شرکت ها، مجتمع ها و واحدهای تابعه در مقایسه با سال های گذشته کاهش یافت. همچنین کمترین ضریب تکرار حوادث از سال ۹۳ تا ۹۴ مربوط به سال ۹۳ به میزان ۱,۸۶ بوده است. این ضریب در سال ۹۲ به میزان ۳,۱۳ (کمترین عدد حوادث به سال های قبل از خود) و ضریب تکرار ۱۲ ساله نسبت به سال های قبل شده است که این روند کاهشی در نیمه نخست سال ۹۴ نیز ادامه داشته است.

مدیر اینمنی، بهداشت و محیط زیست ایمیدرو با اشاره به اقدامات صورت گرفته طی ۲ سال اخیر در این حوزه گفت: در بخش آموزش، سه اقدام شامل «آموزش ۸۰ نفر از مدیران HSE و کارشناسان محیط زیست واحدهای تابعه»، «برگزاری دوره آموزشی سامانه پایش برخط و مداوم در صنایع الایینده محیط زیست برای ۵۰ نفر» و نیز «برگزاری دوره ۶ ماهه آموزشی ارتقای سطح دانش و همارات کارشناسان اینمنی، بهداشت و محیط زیست برای ۳۰ نفر از مدیران» صورت گرفته است.

مدیر کل دفتر امور اکتشافات وزارت صمت:

اموال یک میلیارد تن ذخیره معدنی در کشور کشف شده است

ای بر بخش معدن برای برون رفت از شرایط فعلی نفعی دارد که امروز در آن گرفتار شده ایم. مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر بهره وری بیشتر از ذخایر معدنی کشور افزود: هزینه واردات کج بیشتر از هزینه ای است که صرف استخراج و بسته بندی آن در کشور می شود و متأسفانه با وجود اینکه متوسط عمق اکتشاف در جهان ۸۰ متر است، در کشور ۲۰ متر است. وی افزود: هنوز نمی دانیم در اعماق باین تر چه مواد معدنی و با ارزشی در کشور وجود دارد، در صورتی که مطالعات نشان می دهد تا عمق یک هزار و ۱۰۰ متری مواد معدنی موجود است. وی تاکید کرد: اگر هم اندیشه و هم فکری مناسبی داشته باشیم می توانیم در کنار حفظ منابع طبیعی و محیط زیست، بخش معدن را نیز حفظ و استغلالی خوبی در کشور ایجاد کنیم.

کشاورز گفت: استان قم با وجود کوچک بودن از نظر وسعت، تنوع معدنی بسیار خوبی دارد و بزرگ ترین معدن منگنز خاورمیانه، بزرگ ترین محدوده املال، انواع سنگ های شن، ماسه و آهک در این استان وجود دارد. وی افزود: باید محراهی بین دستگاه های اجرایی مختلف استان ایجاد تا زمینه برای کار کردن فراهم شود. براساس این گزارش ۶۷ معدن فعل با پیش از ۲۷ تنوع معدنی از جمله سنگ آهک، سنگ گچ، مرمریت، باریت، سنگ لشه ورقه، گرانیت، منگنز، خاک صنعتی و نمک آبی با ذخایر ۹۰۰ میلیون تن و با سرمایه گذاری ۲۰ هزار میلیارد ریال در استان قم وجود دارد؛ در معادن استان قم، ۲ هزار تن به صورت مستقیم و ۹ هزار تن به صورت غیرمستقیم مشغول به فعالیت هستند.

فضای اکتشاف مقدماتی و تفصیلی را در آینده طی می کند. وی گفت: سال گذشته در مرحله نخست ۱۷ هزار و ۶۰۰ محدوده با مساحت ۱۵۲ هزار کیلومتر مربع آزادسازی و اجازه اکتشاف داده شد. کشاورز اضافه کرد: ۲ هزار و ۵۰۰ محدوده به صورت قانونی ثبت شده و برای تعدادی دیگر نیز پروانه اکتشاف صادر خواهد شد. وی افزود: هفته آینده نیز در مرحله آزادسازی دیگری پیش از ۶ هزار محدوده با وسعت ۸۶ هزار کیلومتر مربع آزادسازی می شود. کشاورز با اینکه پنهان ایران مرکزی با مساحت ۹۰ هزار کیلومتر مربع و پنهان ایاده-جاذب‌گران با مساحت حدود ۴۵ هزار و ۸۱۷ کیلومتر مربع دارای بیشترین مساحت در بین پنهنهای اکتشافی است، افزود: با آزادسازی پنهنهای پادشاهی بخش عمده ای از مساحت بلوکه شده در استان های بیز، فارس، کرمان، اصفهان و هرمزگان برای همگان آزاد خواهد شد. وی در ادامه با اشاره به اتمام طرح ساماندهی محدوده های معدنی در کل کشور گفت: از این پس در تمام استان های کشور محدوده آزاد به صورت پرخط و از طریق سامانه ثبت و صور مجوزهای معدنی (کاداستر) محسوبه می شود. کشاورز با اشاره به اینکه مرحله آزادسازی محدوده های معدنی به طور سراسری در کل کشور اجرا خواهد شد، افزود: تمام محدوده های ابطالی درخواست صدور پروانه اکتشاف و پروانه های اکتشافی که بکبار به مزایده رفته و برنده نداشته و همچنین محدوده های مرزی باقیمانده قدمی که با همراهی استان مجاور تعیین تکلیف شده است، از جمله محدوده هایی است که مشمول آزادسازی خواهد بود.

وی گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت اهتمام ویژه

از ابتدای سال جاری تا پایان اسفندماه یک میلیارد و ۷۸ میلیون تن ذخیره مهم و اساسی معدنی در سراسر کشور کشف شده است. اسدالله کشاورز مدیر کل دفتر امور اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن بیان مطلب فوق در همایش «گرامیداشت روز مهندس و معرفی طرفیت های معدنی قم» افزود: گواهی کشف این میزان مواد معدنی از سوی وزارت صنعت صادر شده و استان ها نیز در محدوده اختیارات خود برای کشف مواد معدنی گواهی صادر کرده اند. مدیر کل دفتر امور اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت از آزادسازی ۴۰ درصد از مساحت پنهنه های معدنی کشور خبر داد و با اینکه پیش از ۱۷۲ پنهنه اکتشافی به مساحت ۴۸۵ هزار کیلومتر مربع در سطح کشور تعریف شده است، اظهار کرد: تاکنون پیش از ۱۰۲ پنهنه به مساحت ۴۰۷ هزار کیلومتر مربع به اشخاص حقوقی و اگذار شده است. وی ادامه داد: از این تعداد عملیات شناسایی محدوده های امیدبخش در ۱۴ پنهنه اکتشافی به اتمام رسیده است و در دومین آزادسازی محدوده های معدنی آزاد خواهد شد. وی ادامه داد: از تعداد پنهنه کشف شده، ۱۰۲ پنهنه برای استحصال مواد به بخش خصوصی و اگذار شده و ۲۵ پنهنه نیز به دلیل مخالفت سازمان محیط زست و با استقبال نکردن بخش خصوصی و اگذار نشده است. کشاورز گفت: فرایند شناسایی تعدادی از پنهنه های و اگذار شده به دلیل وسعت و شرایط جغرافیایی طولانی شده، ولی شناسایی ۱۷ پنهنه به اتمام رسیده است. وی افزود: در این ۱۷ پنهنه بالغ بر ۳۰۰ نقطه امیدبخش و محدوده طرفیت دار مواد معدنی غنی وجود دارد که

در یک گزارش پژوهشی بررسی شد:

۱۲ تهدید رشد بخش صنعت و معدن ایران

تنوع در آن است. از نشانه‌های این موضوع می‌توان به توقف اشتغال‌زایی کارگاه‌های صنعتی از سال ۱۳۸۷ اشاره کرد که بیش از بروز شوک‌های ارزی و اثرات منفی ناشی از تحریم‌های اقتصادی رخ داده است. این موضوع نشان می‌دهد رشد بخش صنعت از مدت‌ها قبل با مشکل روبه‌رو بوده است. همچنین عدم تنوع در فعالیت‌های صنعتی نیز از دیگر چالش‌های این بخش است.

براساس داده‌های مرکز آمار ایران از متوسط نرخ رشد $6\text{--}6\%$ درصدی رشته فعالیت‌های صنعتی بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳، بیشترین سهم متعلق به سه رشته شیمیابی و پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و پالایشگاهی و صنایع تولید وسایل نقلیه موتوری، تریلر و نیم‌تریلر بوده است که حدود 80% درصد از رشد بخش صنعت را به خود اختصاص داده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد بخش صنعت روی صنایع محدودی متوجه شده و توان بالایی برای ایجاد تنوع نداشته است. عدم تنوع در بخش صنعت خود را در ترکیب صادرات غیرنفتی کشور به خوبی نشان می‌دهد. از سوی دیگر نگاهی به ترکیب صادرات غیرنفتی در ایران نشان می‌دهد سبد صادرات صنعتی، پتروشیمی

درآمده که به گفته تحلیلگران بخش صنعت یکی از مهم‌ترین پیشran‌های رشد اقتصادی کشور به شمار می‌رود و نظرخیدن چرخ‌هاییش به معنای لنگیدن یک پای رشد اقتصادی پایدار خواهد بود. تجربه جهانی نشان داده برای تحقق رشد صنعتی باید تقویت پیوندهای تولیدی، دانشی و صنعتی با سایر بخش‌های اقتصادی صورت گیرد؛ چراکه انتکای صرف بر سیاست توسعه صادرات به تنهایی برای تحقق این امر کافی نیست. کاهش تقاضا در کشورهای توسعه‌یافته، عدم تنوع در ترکیب صادرات و پیوندهای ضعیف بین بخش‌های صادراتی و سایر بخش‌های اقتصاد ملی از مهم‌ترین مشکلات جدی کشورهای در حال توسعه به شمار می‌رود. مشکلاتی که لازمه مغلوب کردن آن برنامه‌ریزی تولید برای بازارهای جهانی، منطقه‌ای و داخلی است.

تمرکز روی صنایع محدود

بر اساس گزارشی که موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی منتشر کرده، صنعت ایران از یک دهه گذشته دچار رکودی مزمن شده است. رکودی که از عوامل مختلفی نشأت می‌گیرد. یکی از علل اصلی این رکود، کاهش تدریجی رقابت‌پذیری این بخش و عدم ایجاد

موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در گزارشی تمرکز بخش صنعت و معدن روی سه حوزه خاص و عدم تنوع در ترکیب صادرات غیرنفتی را دو تهدید برابر تحقق رشد بالای صنعتی عنوان کرده است. براساس تجارت جهانی تحقق رشد صنعتی نیازمند تقویت پیوندهای تولیدی، دانشی و صنعتی با سایر بخش‌های اقتصادی است و انتکای صرف بر سیاست توسعه صادرات به تنهایی کافی نیست. این گزارش با اشاره به الزامات تأکید دارد ایران باید نسبت به بهره‌برداری از توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی صادراتی صنایع واسطه‌ای به ویژه صنایع پتروشیمی و فلزی بهره‌برگیرد.

دستیابی به رشددهای بالای صنعتی با چه تهدیداتی روبرو است؟

مطابق برنامه ششم توسعه هدف گذاری رشد بخش صنعت $9\text{--}12\%$ درصد پیش‌بینی شده است. این در حالی است که ارزیابی‌های کارشناسی نشان می‌دهد دو مساله تمرکز بخش صنعت و معدن روی سه حوزه خاص و عدم تنوع در ترکیب صادرات غیرنفتی می‌تواند تهدیدی برای تحقق رشد بالای صنعتی در آینده را به همراه داشته باشد. این زنگ خطر در حالی به صدا

و میعنات گازی بخش مهمی از این سبد را تشکیل می‌دهند. براساس آمارهای سازمان توسعه تجارت ایران در سال ۱۳۹۴ در مجموع ۴۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار کالا غیر از نفت و گاز از ایران صادر شده است که حدود ۷ میلیارد دلار آن را میعنات گازی تشکیل می‌دهند. صادرات پتروشیمی کشور نیز بالغ بر ۱۳ میلیارد دلار بوده است که این آمار نشاندهنده تمرکز بالای صادرات کشور روی این دو گروه کالایی است و این نگرانی وجود دارد که تضعیف تقاضا برای این کالاهای در بازار جهانی، کاهش رشد صنعتی و اقتصادی را به همراه داشته باشد.

لروم تقویت پیوندهای تولیدی و داشتی بخش‌های پیشورون صادراتی با سایر بخش‌های اقتصادی یکی دیگر از نکاتی است که در گزارش موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی مورد توجه قرار گرفته است. در این گزارش آمده است به منظور کاربردی‌سازی این الزام در اقتصاد ایران باید نسبت به بهره‌برداری از توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی صادراتی صنایع واسطه‌ای به ویژه صنایع پتروشیمی و فلزی به عنوان دو صنعتی که قادرند تعداد بسیاری پیوندهای پیشین و پسین ایجاد کنند، بهره گرفت. با این توصیف تحریک رشته فعالیت‌های بر شمرده ضمن تأمین اهداف سیاست صنعتی می‌تواند دستاوردهای مناسبی را برای رفع رکود به همراه داشته باشد.

شروط موفقیت در سیاست‌ها

تجربه جهانی نشان می‌دهد تحقق رشد صنعتی و همچنین پایداری آن به ۷ عامل مستقیمی دارد. این شروط هفتگانه که از آن به عنوان موفقیت در اجرای سیاست‌های صنعتی نام برده می‌شود عبارتند از:

- تمرکز همزمان بر بازارهای داخلی، منطقه‌ای و جهانی: موفقیت در زمینه اجرای سیاست‌های صنعتی نیازمند ایجاد پیوند بین زنجیره تولید ارزش در اقتصاد ملی و ایجاد پیوندهای جدید و در عین حال مرتبط کردن آن با زنجیره تولید ارزش جهانی است. بر این اساس کشورهای در حال توسعه باید

سیاست‌های تجاری، سیاست‌های اقتصاد کلان محرك رشد اقتصادي به منظور تضمین سطح معینی از تقاضای کل و همچنین سیاست‌های ارزی متناسب برای سوداوار نگاهداشت سرمایه‌گذاری‌های هدف باشد. در این ارتباط حفظ سطح مورد نیاز تقاضای کل، سرمایه‌گذاری و نرخ‌های ارز بابتات و پرهیز از ارزش‌گذاری بیش از انسازه پول ملی از جمله مهم‌ترین سیاست‌های کلان مورد نیاز هستند.

۵- اصلاح ساختار بنگاه‌ها: سیاست‌های صنعتی برای اینکه موفق باشند باید به مدیریت و اداره شرکت‌ها و بنگاه‌ها و اصلاح آنها نیز توجه کافی داشته باشند. در این زمینه سیاست‌های مالیاتی که موجب هدایت رفتار مدیران شرکت‌ها برای اصلاح ساختارهای درونی آنها می‌شود نیز اهمیت می‌یابند.

۶- طرح‌بزی قواعد رقابت: منصفانه: طرح‌بزی قواعد رقابت توسعه‌گرا و منصفانه به منظور حمایت از بنگاه‌ها در مقابل تسلط شرکت‌های چندملیتی است. ترکیب افزایش تمرکز در بالای زنجیره ارزش جهانی و افزایش رقابت در پایان آن نیازمند ایجاد نهادی جدید در سطح جهانی است تا ضمن رصد کردن بخش‌های مختلف زنجیره ارزش جهانی، بتواند از بنگاه‌هایی که خارج از این زنجیره هستند نیز در مقابل رقابت غیرمنصفانه حمایت لازم را فراهم کند.

۷- ایجاد زیرساخت‌های سیاست‌گذاری انعطاف‌پذیر و مستقل: سیاست‌های صنعتی موفق نیازمند زیرساخت‌های نهادی و قواعدی است که بتوانند چارچوب باثباتی برای فعالیت‌های اقتصادی فراهم کنند و در عین حال انعطاف‌پذیری کافی نیز داشته باشند. در واقع این سیاست‌ها و نهادها بخشی از یک دولت توسعه‌گرا هستند که دارای یک بوروکراسی پایدار است که در عین برقراری تعامل نزدیک با بخش‌های صنعتی و کسب و کارهای تولیدی، استقلال لازم را در زمان تصمیم‌گیری و تصمیم‌گیری داشته باشد.

افق برنامه‌بزی برای تولید خود را هم‌zman بر هر سه بازار داخلی، منطقه‌ای و جهانی تمرکز کنند. **۲- ایجاد منابع رشد جدید:** سیاست‌های صنعتی تنها به معنای این نیست که باید از منابع فعلی رشد بهترین استفاده را صورت داد؛ بلکه به این معنا است که باید تلاش کرد منابع رشد جدیدی نیز ایجاد شود. به همین دلیل است که در سیاست‌گذاری صنعتی در مقابل رویکرد منغلانه، رویکرد فعالانه تعریف می‌شود و در آن اهداف عمیق‌تری به منظور توسعه حوزه‌های نوین صنعتی، صنعتی-خدماتی و بلوک‌های توسعه‌ای جدید از یکسو و در زمینه اصلاح ساختارهای درونی شرکت‌ها در حوزه‌های سرمایه‌گذاری، صادرات و ارتقای بهره‌وری فرایندهای آنها از سوی دیگر نیز مدنظر قرار می‌گیرد.

۳- عمیق پیوندهای صنعتی: سیاست‌های صنعتی تنها شامل حمایت از بخش‌های کلیدی صنعتی برای ایجاد تنوع در اقتصاد نیست؛ بلکه باید به صورت جدی به دنبال افزایش پیوندهای تولیدی و تعمیق توانمندی‌های فنی مرتبه با بخش‌های مورد نظر با سایر بخش‌های اقتصاد نیز باشد. در این ارتباط دنبال کردن سیاست‌های توانمندسازی تولید ملی و افزایش یادگیری و جایگزین کردن نهادهای و کالاهای واسطه‌ای داخلی به جای نهادهای و کالاهای واسطه‌ای وارداتی در فرآیند صنعتی شدن از جمله مواردی است که باید مدنظر قرار گیرد.

۴- انسجام سیاستی با حوزه‌های کلان: از الزامات اساسی سیاست‌های صنعتی موفق هم‌اگانه سیاست‌های کلان اقتصادی با آن است. اصلاح ساختار اقتصادی نیازمند یک چارچوب سیاستی جامع و فراگیر است. این چارچوب باید شامل

در نشست زنجیره ارزش آهن و فولاد مطرح شد:

تکمیل زنجیره مواد معدنی دغدغه همه مسئولان و معدنی‌ها

بی‌مهری قرار می‌گیرند.
وی در ادامه گفت: تمام دغدغه‌هایی که در این زنجیره ارزش وجود دارا تلق را بر آن داشت جلساتی تشکیل دهد تا در نهایت زنجیره ارزش به سمت توافق بروز و قضایی فراهم شود و با عنوان خامفروشی از صادرات بخش مازاد و تجارت بین‌المللی آن جلوگیری نشود. همچنین نظر ما این است که تمام مواد اولیه کارخانه‌های داخل کشور در اولویت نخست قرار گیرد و با قیمت مناسب‌تر تأمین شود. شکوری اضافه کرد: در این زمینه دو مین جلسه نیز برگزار و در آن تصمیم گرفته شد تا برای هر کدام از زنجیره‌های ارزش، یک جلسه اختصاصی برگزار شود که باحضور انجمن‌ها و تشكیل هاچالش‌ها و مشکلات را بانگه ملی مطرح کنیم و بتوانیم درنهایت شرایط اسلامان دهیم، زیرا نگاه مابرد - برداشت.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران بایان اینکه در سال ۹۴ با توجه به قیمت پایین کاموئیت‌ها، حوزه معدن خیلی فعال نبود، گفت: با توجه به طرح‌های توسعه‌ای تولید فولاد در سال ۱۴۰۴، نیاز به ۱۵۴ میلیون تن سنگ آهن داریم که با توجه به طرح‌های توسعه‌ای سنگ آهن تنها قادر به تولید ۱۶۱ میلیون تن سنگ آهن خواهیم بود و این موضوع عدم برنامه‌ریزی توسعه اکتشافات سنگ آهن تا سال ۱۴۰۴ به منظور

کمتری در این فعالیت اقتصادی داشت؛ درنتیجه دولت در این میان برای استراتژی توسعه صنعتی سیاست گذاری می‌کرد وی عنوان کرد: ورود بخش خصوصی این زنجیره و در نظر گرفتن حاشیه سود اقتصادی، باعث شد همانگی بین زنجیره ارزش ایجاد نشود. اگر نگاهی به زنجیره داشته باشیم خواهیم دید در برخی از بخش‌های زنجیره بازار از ور برخی دیگر با کمبود مواجه هستیم.

شکوری با اشاره به اینکه نوع نگاه حاکمیت به این زنجیره متفاوت بوده است، افزود: برای فعال اقتصادی فرقی نمی‌کند در کجا این زنجیره قرار گرفته باشد. هر فعالی با توجه به توافقنامه که در اختیار دارد در بخشی از این زنجیره مشغول به کار است. در بعد سرماهی گذاری و ایجاد آشتغال و دیگر مشکلاتی که در حوزه تولید وجود دارد همه با هم برآبر هستند. امانواع محصول تولیدی تفاوت زیادی از بابت مشخصات فیزیکی و شیمیایی دارد.

رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران اظهار داشت: با توجه به دلیل اینکه جزو صنایع مادر است، مورد حمایت دولت و حاکمیت قرار می‌گیرد و برخی دیگر همچون صنایع پایین دستی یا صنایع تامین کننده ماده اولیه این صنایع مادر، مورد

نمایندگان دولت، اعضای انجمن‌سنگ آهن، جمعی از تولیدکنندگان فولاد، اعضای اتاق بازرگانی و فعالان صنایع پایین دستی فولاد با حضور در جلسه‌ای با عنوان "زنジره ارزی آهن و فولاد" که توسط کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران برگزار شد به بررسی راهکارهای موثر برای رسیدن به اهداف پیش‌بینی شده در افق ۱۴۰۴ پرداختند.

بی‌مهری دولت به صنایع پایین دستی

بهرام شکوری رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران در این نشست تخصصی بیان کرد: همه معتقد هستیم در زنجیره مواد معدنی باید ارزش افزوده بیشتری تولید شود. این موضوع دغدغه همه مسئولان و معدنی‌هاست.

شکوری ادامه داد: هرچه زنجیره سنگ آهن تا فولاد و صنایع پایین دستی آن ارزش بیشتری پیدا کند و بتوانیم این زنجیره را تکمیل کنیم به نفع کشور و فعالان اقتصادی خواهد بود که در بخش‌های مختلف این زنجیره فعالیت می‌کنند.

به گفته رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران زمانی استراتژی تکمیل زنجیره ارزش از سوی حاکمیت وضع می‌شود؛ زیرا بخش خصوصی حضور

نیازمند استفاده از ۳۶ تا ۴۰ میلیون تن سنگ آهن است. آمارها حاکی از آن است که مادر امسال بیش از ۴۵ میلیون تن سنگ آهن تولید خواهیم کرد در نتیجه ۷۸۰ میلیون تن مازاد خواهیم داشت. ممکن است این وضعیت در ۳ سال آینده ادامه پیدا کند.

دبیر انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان سنگ آهن ایران با بیان اینکه چرا سنگ آهنی ها ترجیح می دهند محصول خود را صادر کنند، گفت: این موضوع نیازمند تحلیل زنجیره ارزش است. در واقع در این مطالعه باید مبدأ و مقصد مشخص شود. هدف نهایی و میزان ارزش نهایی نیز که در زنجیره خلق می شود باید مشخص شود. وی درباره وضعیت معادن سنگ آهن عنوان کرد: از حدود ۱۸۰ معدن فعال سنگ آهن تنها ۲۵٪ تا ۲۵٪ معدن در سال ۹۵ فعال هستند. حال اگر به اندازه کافی بازار داخلی و خارجی تحریک نشود برای ۲ تا ۳ سال آینده نیازمند واردات سنگ آهن دانه بندی خواهیم بود.

بزرگترین ماده خام، پول بانکی است

در ادامه این نشست سید علی محمد ابی ریس هیات مدیره مدیره سندیکای تولید کنندگان لوله و پروفیل فولادی گفت: حاکمیت معتقد است هر سرمایه گذاری به دنبال منافع خود است.

ابوی با شاره به صادرات سنگ آهن اظهار داشت: ۱۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تن در ۹ ماهه امسال سنگ آهن صادر شده است که قسمت عمده آن توسط بخش دولتی صادر شده است.

ریس هیات مدیره سندیکای تولید کنندگان لوله و پروفیل فولادی عنوان کرد: ما می گوییم صادرات ماده خام را مشمول مالیات می کنیم در حالی که به اعتقد بنده در حال حاضر بزرگترین ماده خام، پول بانکی است که هیچ مالیاتی هم نمی دهد.

به گفته وی برخی موارد تضادهایی در دولت دیده می شود که بسیار جالب است. به عنوان مثال گاهی گفته می شود سنگ آهن نداریم اما گاهی در یک همایش می گویند تا ۵ سال دیگر سنگ آهن داریم. ابوی با شاره به اینکه ما صنعتگران سیاسی نیستیم افزود: دولت های باید شرایط را در جهت استغال و توسعه تسهیل کنند.

ریس هیات مدیره سندیکای تولید کنندگان لوله و پروفیل فولادی افزود: اگر نظر دولت بر این است که سنگ آهن به میزان کافی در اختیار نبوده و کار صنایع متوقف شده در نتیجه وضع عوارض کار بسیار درست است.

وی بیان کرد: امروز فولاد خوزستان ۹۰ درصد قیمت فروش خود را بابت مواد و هزینه های دیگر می دهد، اما بابت این ۹۰ درصد محصول نهایی خود را ۱۲ تا ۱۳ درصد کرمان تراز قیمت بازار قیمت گذاری می کند.

ابوی مهمترین مشکل را عدم برناهه ریزی، عدم شفافیت اطلاعات ارایه شده در بخش خصوصی دولت دانست و اضافه کرد: زنجیره فولاد انجمن سنگ آهن، فولاد پایین دستی و حاکمیت باید دوری یک میز جمع شده و وقایع رام طرح کنند.

مهم، مدل و شیوه برخورد با موضوع باشد. در واقع نباید مسایل بنگاهی را در جلسه مطرح کرد؛ بلکه در این جلسات باید به زنجیره فولاد فکر کرد.

دبیر انجمن تولید کنندگان فولاد ایران افزود: اگر به کسب و کار فولاد و اتفاقاتی که در تاریخ ۴۰ ساله آن رخ داده است نگاه کنیم خواهیم دید ذوب آهن در ابتدای پیروزی انقلاب ۱۳۸۰ هزار تن تولید داشت اما کم کم رشد کرد. تا سال ۱۳۸۳، سرمایه گذاری در صنعت فولاد دلتی بود اما ز آن سال به بعد این سرمایه گذاری از مرحله نورده متوقف شد و اجازه دادند بخش خصوصی وارد کار شود. پس از این اتفاق بخش خصوصی جرات یافت به فولادسازی نیز وارد شود.

وی با شاره به اینکه بخش خصوصی در صنعت فولاد در ابتدای تولید خود قرار دارد، گفت: در حال حاضر در شرایط گذار قرار گرفته ایم. برای تحقق اهداف پیش بینی شده برای افق ۱۴۰۴ باید به موضوع ها نگاهی همراه با شک و امید به آینده داشت و در این مسیر حرکت کرد. به گفته خلیفه سلطان نباید بخش خصوصی را مصیبت تلقی کرد زیرا خصوصی سازی در صنعت آب و برق و همچنین صنایع معنی جزو موفق ترین بخش ها بوده است. هرگز فتاری ای که در این میان وجود دارد باید حل شود.

دبیر انجمن تولید کنندگان فولاد ایران عنوان کرد: عمر زیادی از بخش خصوصی نگذشته است. با این حال چند گرفتاری در این میان وجود دارد. نخستین موضوع نبود عرضه و تقاضاست؛ زیرا کشور مایک کشور تحریمی بود و واحدها فقط بازارهای موجود در اطراف خود را در نظر گرفتند. مشکل دیگر حمایت غیر موقت سیستم باشندگان بود. شاید این حمایت از استغالزایی شد اما باید به این نکته توجه کرد که عمر واحدهای صنعتی حمایت شده از سوی سیستم بانکی کوتاه است.

وی مشکل دیگر را پراکندگی و کوچک بودن بخش خصوصی دانست و افزود: این موارد عوارضی است که بخش خصوصی با آن مواجه است. حال اگر قرار است بخش خصوصی با آن مواجه است. حال اگر قرار است بخش خصوصی به عنوان صنایع پایین دستی مورد حمایت قرار گیرد باید به عوارض آن نیز توجه داشت تا هم حمایت شود و هم شکست تجویر. در واقع راه حلها باید درون را باشد.

خلیفه سلطان با شاره به پیشنهادی مبنی بر تشکیل صندوق برای دریافت عوارض گفت: ۳ سال پیش این پیشنهاد مطرح شد که پول حاصل از عوارض صادراتی در صندوقی واریز و در زنجیره برای سرمایه گذاری هزینه شود اما باید بدیرفت که خودمان سخت بای اجرای آن ایستادگی نکردیم.

نیازمندی یک مدل ترکیبی هستیم

علیرضا سیاسی را دبیر انجمن تولید کنندگان و صادر کنندگان سنگ آهن ایران به عنوان یکی دیگر از افراد حاضر در این نشست تخصصی اظهار کرد: برای یافتن چارچوب در طول زنجیره، نیازمند یک مدل ترکیبی هستیم. سیاسی را در بیان کرد: میزان تولید فولاد برای سال ۹۵ حدود ۱۵۰ میلیون تن پیش بینی شده که این میزان

دستیابی به ۵۵ میلیون تن فولاد خام را بیش از پیش مشخص می کند.

وی در بیان خاطرنشان کرد: بهتر است در یک جلسه باحضور مسئولان بورس کالا مشکلات موجود در این حوزه مطرح شود تا مشخص شود آیا به کار گیری بورس می تواند دغدغه تأمین مواد اولیه را رفع کند؟

طرح جامع فولاد باشه رویکرد

محمد فاطمیان مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در نشست زنجیره ارزش آهن و فولاد اظهار داشت: در بحث های ساختاری با مشکل مواجه هستیم.

فاطمیان گفت: بند بعنوان نظر کارشناسی اعتقاد دارم اگر بخش خصوصی بتواند کار خود را خوبی انجام دهد و نیاز سنجی کرده و نیاز مشتریان خود را برآسان خواسته، برنامه ریزی و مدیریت کند و بتواند مدل های تسهیل گری را به جای الزامات سختگیرانه جایگزین کند، بورس بسیار در شفافیت نظام تنظیم بازار و عرضه و تقاضا دارای جذبه است.

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: همواره گفته می شود هر طرح و ایده ای زمانی می تواند موفق اجرا شود که بست، ابزار، منابع انسانی، فرهنگ همراهی و اتحاد و باور و اعتماد مناسب را برای انجام آن طرح در اختیار داشته باشد.

وی با بیان اینکه ظرفیت خوبی در طرح جامع فولاد کشور ایجاد شد، افزود: در اصول ارایه یک طرح بالاجای موفق آن ضروری است، یک سوی ماجرا کسانی باشند که مدل اجرای مناسب را طراحی می کنند اما در آن سوی دیگر استراتژی روز آمد کردن متغیرها وجود دارد تا بتوانند این متغیرها در دینامیک بودن طرح استراتژیک خود لحظه کنند.

به گفته خلیفه سلطان اتفاق خوبی که در باره طرح جامع فولاد درخ داده آن است که این طرح با ۳ رویکرد خوشبینانه بدبینانه واقع بینانه مطرح شده است. دسته بندی دیگر که در این طرح انجام شده، وضعیت واحدها و سرمایه گذاری های موجود، طرح های توسعه که در این واحدها متصور است، طرح های ایجادی در آینده و طرح های نیمه تمامی است که در دستور کار قرار دارد.

مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: این کار گروه که از سوی کمیسیون شکل گرفته باشد کار خود را دامنه دهد و نام گذاری مناسبی برای آن در نظر گرفته شود به طور نمونه کار گروه اختصاصی فولاد. این کار گروه نمیرد بلکه پویا و مستمر باشد و اضافه کرد: همچنین بهتر است طرح جامع فولاد یکباره طور کامل در این کار گروه ارایه شود.

فاطمیان در بیان خاطرنشان کرد: مراجعت ارایه آمار در کشور مشخص هستند به طور نمونه آمار صادرات را کم کاریه می دهد.

نایاب بخش خصوصی را مصیبت تلقی کرد

رسول خلیفه سلطان دبیر انجمن تولید کنندگان فولاد ایران اتاق رایحه ارتباطی خوب میان بخش خصوصی و دولت است دانست و بیان کرد: شاید نکته

بررسی وضعیت بزرگترین تولیدکنندگان مواد معدنی دنیا

ایران در میان غولهای معدنی جهان

توانسته‌اند جایگاه دوم را در تولید این ماده معدنی به دست آورند. آمریکا نیز با تولید ۷۰۰ هزار تن در جایگاه سوم تولید این ماده معدنی قرار دارد. اما ایران از ذخایر ۲۴ میلیون تنی باریت در کشور برخوردار است و با تولید ۳۰۰ هزار تنی این ماده معدنی در سال ۲۰۱۵ توانست جایگاه پنجم را به دست آورد. سهم ایران در دنیا از تولید باریت ۴/۰۲ درصد برآورد شده است.

سیمان

گزارش منتشر شده از وضعیت تولید سیمان نشانده‌نه آن است که ایران در میان ۱۸ کشور تولیدکننده سیمان در جایگاه هفتم قرار گرفته است. در میان کشورهای تولیدکننده این ماده معدنی چین با تولید بیش از ۲ میلیارد تن سیمان توانست جایگاه اول را از آن خود کند و پس از آن هند با فاصله بسیار زیاد نسبت به کشور اول با تولید ۲۷۰ میلیون تن در جایگاه دوم قرار گرفته است. سیمان تولیدی در آمریکا نیز در این سال بیش از ۸۳ میلیون تن بوده و ترکیه نیز با تولید ۷۷ میلیون تن سیمان توانست جایگاه بعدی را به خود اختصاص دهد. اما سیمان تولید شده در ایران ۶۵ میلیون تن بوده که با سهم ۱/۵۹ درصدی در دنیا توانسته جایگاه هفتم را به دست آورد.

کلینکر

اما ایران در تولید کلینکر در میان ۱۸ کشور

به خود اختصاص داده است و آهک تولیدی در کشور نیز موجب شد تا ایران رتبه سیزدهم در میان تولیدکنندگان برتر این ماده معدنی را به دست آورد. اما آخرین جایگاه ایران در میان تولیدکنندگان مواد و محصولات معدنی به نیتروژن تثبیت شده - آمونیاک- اختصاص داشته به طوری که ایران جایگاه شانزدهم را در تولید این ماده معدنی در سال ۲۰۱۵ به دست آورد.

باریت

باریت یکی از مواد مورد بررسی در میان ۱۳ محصول مورد ارزیابی در سال ۲۰۱۵ است. این محصول به عنوان پرکننده، افزایش‌دهنده وزن در تولیداتی مانند رنگ، پلاستیک و لاستیک کاربرد دارد. بعضی از کاربردهای خاص این ماده معدنی در ترمز و صفحه کلاچ، آستررنگ برای محافظت و جلای فلز خودرو است. براساس این گزارش مصرف عمده باریت در حفاری نفت و گاز است و آمریکا به عنوان مصرف‌کننده عمده در دنیا به دلیل تغییراتی که در تقاضای این محصول داشته، توانسته در سال ۲۰۱۵ روی تولید و تجارت جهانی این ماده معدنی اثر گذارد.

گزارش منتشر شده در سال ۲۰۱۵ بیانگر آن است که چین با تولید ۳ میلیون تن باریت، جایگاه اول جهانی تولید این ماده معدنی را به خود اختصاص داده، هند و مراکش نیز هر یک با تولید ۹۰۰ هزار تن باریت بهصورت مشترک

غولهای معدنی در جهان معرفی شدند. بررسی صورت گرفته از وضعیت تولیدکنندگان اصلی مواد معدنی در دنیا نشان دهنده آن است که ایران در ۱۳ ماده معدنی دارای جایگاه جهانی است و از میان مواد و محصولات معدنی بررسی شده در تولید سنگ گچ در مقایسه با دیگر مواد معدنی تولید شده در کشور دومین سهم در دنیا را به خود اختصاص داده است.

براساس گزارش منتشر شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال ۲۰۱۵ در میان تولیدکنندگان مواد و محصول معدنی در دنیا، ایران پس از سنگ گچ توانست جایگاه پنجم در تولید باریت را به خود اختصاص دهد و پس از آن جایگاه ششم را در تولید فلزسپات و کلینکر به دست آورد. در تولید سیمان و فلورین نیز به صورت مشترک رتبه هفتم تولیدکننده جهان به ایران اختصاص یافت. از سوی دیگر ایران در تولید کائولن و بنتونیت نیز به صورت مشترک در جایگاه هشتم دنیا قرار گرفت. مولیدن تولیدی در کشور نیز موجب شد تا جایگاه نهم در تولید این ماده معدنی در دنیا به ایران اختصاص یابد. گوگرد تولیدی در کشور نیز ایران را در جایگاه دهم در میان ۱۳ محصول و مواد معدنی مورد بررسی در سال ۲۰۱۵ قرار داد. اما درخصوص سنگ آهن ایران جایگاه پایدهم را در میان غولهای معدنی

آهک اختصاص داشته است.

مولبیدن

براساس این گزارش منابع مشخص مولبیدن در دنیا حدود ۱۴ میلیون تن است که چین در میان کشورهای دارنده این ماده معدنی بیشترین ذخیره را دارد. از سوی دیگر در سال ۲۰۱۵ چین با تولید ۱۰۱ هزار تن مولبیدن از میان ۱۵ کشور تولیدکننده این ماده معدنی جایگاه اول را به دست آورد و پس از آن آمریکا با تولید ۵۶ هزار و ۳۰۰ تن قرار گرفت. مولبیدن تولیدی در شیلی نیز ۴۹ هزار تن بوده که جایگاه سوم را به این کشور اختصاص داده است. اما ایران با تولید ۴۶ هزار تن مولبیدن در سال ۲۰۱۴ توانست جایگاه نهم را به دست آورد. سهم ایران از تولید مولبیدن در دنیا ۱/۵ درصد است.

نیتروژن تثبیت شده ۰۰ آمونیاک

از سوی دیگر از میان ۲۵ تولیدکننده این ماده معدنی ایران جایگاه شانزدهم را به خود اختصاص داد و با تولید ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تنی توانست ۱/۷۱ درصدی را در دنیا به خود اختصاص دهد. چین، روسیه، هند، آمریکا و اندونزی در جایگاه اول تا پنجم تولیدکننده این ماده معدنی قرار گرفتند.

گوگرد

براساس این گزارش در سال‌های اخیر تولید گوگرد در جهان با روند افزایشی مواجه بوده، بهطوری که چین با تولید ۱۱ میلیون تن گوگرد در سال ۲۰۱۵ توانست جایگاه اول را به خود اختصاص دهد و پس از آن آمریکا با تولید ۹ میلیون و ۳۰۰ هزار تن جایگاه بعدی را در سال ۲۰۱۵ به دست آورد. اما ایران در میان ۲۴ تولیدکننده گوگرد در جایگاه دهم قرار دارد، گوگرد تولیدی در ایران نیز برابر با ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار تن است که با میزان تولید توانسته سهم ۳ درصدی را در دنیا به دست آورد.

رتبه ایران و سهم آن در تولید و تراکم مواد و محصولات معدنی در سال‌های ۱۳۹۵-۱۴۰۰							
محصولات	نام ماده معدنی	تولید	در سال	نام ماده معدنی	تولید	در سال	نام ماده معدنی
فلورین	سکگ گچ	۱	۲۰۱۵	کالکوئن	۴	۲۰۱۴	کالکوئن
ذخایر زیادی از این ماده وجود دارد	ذخایر ذکر شده است	-	-	ذخایر ذکر شده است	-	-	ذخایر ذکر شده است
ذخایر گوگرد در رودخانه صمند، کاز	گوگرد	۴	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از مقدار زیاد وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از مقدار زیاد وجود دارد
طیغی و سلوقی از این ماده وجود دارد	ظاهربات	۵	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
ذخایر ذکر شده است	سنتزیت	۶	۲۰۱۵	ذخایر ذکر شده است	-	-	ذخایر ذکر شده است
در دنیا ذخایر زیادی از این ماده وجود دارد	کلیپکر	۷	۲۰۱۵	ذخایر ذکر شده است	-	-	ذخایر ذکر شده است
ذخایر گوگرد در رودخانه صمند، کاز	آهک	۸	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
طیغی و سلوقی از این ماده وجود دارد	سیان	۹	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
ذخایر ذکر شده است	مولبیدن	۱۰	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	فلورین	۱۱	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	سکگ آهن	۱۲	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد
ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	آهک	۱۳	۲۰۱۵	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد	-	-	ذخایر گوگرد از این ماده وجود دارد

دهد، فلورین تولید شده در مکزیک نیز یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن بوده و این کشور را در جایگاه دوم قرار داده است. مغولستان نیز با تولید ۳۷۵ هزار تن با اختلاف بسیار در جایگاه سوم قرار گرفته است. ایران نیز در سال ۲۰۱۵ در مجموع موفق به تولید ۹۰ هزار تن فلورین در کشور شد و توانست جایگاه هفتم را به دست آورد. سهم ایران از تولید این ماده معدنی در دنیا برابر با ۱/۴۴ درصد است.

سنگ گچ

آمار اعلام شده حکایت از آن دارد که ایران دومنی کشور تولیدکننده این ماده در جهان است و اسپانیا نیز بزرگ‌ترین تولیدکننده اروپایی سنگ گچ در دنیا محسوب می‌شود. براساس آمار اعلام شده چین با تولید ۱۳۲ میلیون تن سنگ گچ در سال ۲۰۱۵ توانست جایگاه دوم را به خود اختصاص دهد و پس از آن کلینکر آمریکا با تولید ۱۰۶ هزار تن کلینکر قرار دارد. اما روسیه نیز با تولید ۸۰ هزار تن کلینکر جایگاه چهارم را به خود اختصاص داده است.

بنتونیت

تولید بنتونیت در دنیا در سال ۲۰۱۵ برابر با ۱۶ میلیون تن بوده که بر اساس آمار اعلام شده آمریکا با تولید بیش از چهارمیلیون تن از این ماده معدنی توانست در این سال جایگاه اول را به خود اختصاص دهد. چین نیز در این سال موفق به تولید سه میلیون و ۵۰۰ هزار تن بنتونیت شد و جایگاه دوم را به دست آورد. اما یونان سومین کشور تولیدکننده بنتونیت در دنیا است، تولید این کشور برابر با یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده، اما ایران در سال ۲۰۱۵ در مجموع موفق به تولید ۴۳۰ هزار تن بنتونیت شد و توانست جایگاه هشتم را از ایان ۱۴ میلیون و ۶۹۲ درصد است.

کائولن

ایران در تولید کائولن نیز در دنیا سهم ۴/۴۱ درصدی در سال ۲۰۱۵ داشته است. براساس این ارزیابی کشورهای هند، جمهوری چک، آمریکا، آلمان و چین در رتبه‌های اول تا پنجم دنیا در تولید کائولن قرار دارند.

فلدسبات و نفلین سنیت

بیشترین استفاده فلدسبات در صنعت شیشه و برای ظروف شیشه‌ای است و از میان ۱۶ کشور ارزیابی شده ترکیه با تولید ۵ میلیون تن از این ماده معدنی در سال ۲۰۱۵ توانست جایگاه اول را به خود اختصاص دهد. ایتالیا نیز در مجموع موفق به تولید ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تن فلدسبات شد و در جایگاه دوم قرار گرفت. اما جایگاه سوم با تولید ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن به چین اختصاص داشته است. ایران نیز با تولید ۶۰۰ هزار تنی توانست جایگاه ششم را به دست آورد. سهم ایران از تولید این ماده معدنی نزدیک به ۳ درصد است.

فلورین

منابع شناسایی شده فلورین تن در جهان برآورده شده است که بیشترین ذخایر آن در آفریقای جنوبی قرار دارد. براساس آمار اعلام شده در سال ۲۰۱۵ چین با تولید سه‌میلیون و ۸۰۰ هزار تن فلورین توانست جایگاه اول را در میان ۱۳ کشور ارزیابی شده به خود اختصاص

رشد ۵ درصدی تولید

در مجتمع سنگ آهک پیربکران

برنامه (۱۰۰۰۰۰ تن) حدود ۵۰۴۰۴ تن بیشتر از برنامه تولید شده (به عبارتی حدود ۵٪ رشد مثبت) می باشد.

فروش : میزان فروش سنگ آهک درشت دانه ۳۵۸۳۵۷ تن و ریز دانه ۱۳۶۸۴۸ تن جمیاً ۴۹۵۲۰۵ تن بوده است.

در همین خصوص میزان تولید و فروش مجتمع نسبت به مدت مشابه سال گذشته با تغییراتی مواجه بوده است. نظر به اینکه طی سال ۹۴ تعداد نیروی انسانی از ۲۸۰ نفر به تعداد ۱۹۶ نفر کاهش یافته است (حدود ۳۰٪ کاهش) لذا مقرر شد برنامه تولید نیز کاهش یابد در همین خصوص تولید از ۱۵ میلیون تن به ۱۳ میلیون تن تغییر یافت و برنامه تولید ماهیانه براساس آن به میزان ۵٪ افزایش تولید داشته است.

تولید شرکت در سال ۹۴ طی ده ماهه ۱۲۴۶۲۹۱ تن بوده است که در سالجاری ۱۱۳۰۴۰۴ تن رسیده است. در زمینه فروش نیز انواع محصولات به شرح زیر است: الف: درشت دانه (ذوب آهن): در سال ۹۴ میزان فروش محصولات به ذوب آهن ده ماهه اول سال ۴۳۸۱۳۰ و در سال جاری ۳۵۸۳۵۷ تن بوده است. به عبارتی دیگر در سال ۷۹۷۷۳ تن کمتر از سال گذشته (۱۸٪ رشد منفی) بوده است.

ب: ریزدانه (متفرقه): همچنین طی ده ماهه سال ۹۴ میزان فروش ۱۰۰۰۵۷ تن و در سال جاری ۱۳۶۸۴۸ تن بوده است. به عبارتی دیگر در سال جاری به مقدار ۳۶۷۹۱ تن بیشتر از سال گذشته (۶٪ رشد

دیگر) تا پایان سال و سایر هزینه ها (خرید ملزمات فنی و تعمیر و نگهداری ، .... به میزان ۳۰٪)

ج: بازاریابی و فروش محصولات (خصوص ریز دانه) چ: تکمیل پروژه غبارگیرهای سنگ شکن (که بیش از ۹۵٪ آن انجام گرفته است).

در اجرای بند ب ماده ۱۹۲ قانون پنجم توسعه که به استناد آن به منظور کاهش آلوده کننده و مخرب محیط زیست، دو دستگاه سیستم اندازه گیری لحظه ای غبار در اردبیلهشت ۹۵ نصب و راه اندازی شد و اینک با اتمام پروژه بطور کامل، محیط زیست استان قادر به شکن این واحد، از طریق راه آهن و حمل و نقل جاده ای به کارخانه های مصرف کننده ارسال می شود.

این واحد در راستای تحقق صنعت سبز با به کارگیری توان داخل و انجام پروژه های پژوهشی توانسته است با کاهش زمان توقف، تولید را افزایش و از ایجاد گرد و غبار و انتشار آن در محیط پکاهد. این واحد معدنی دارای گواهینامه های ایزو ۱۴۰۰۱، ۹۰۰۱ و OHSAS ۱۸۰۰۱ است.

فعالیت های انجام شده در مجتمع سنگ آهک پیربکران در سال ۹۵

این واحد معدنی در سالجاری توانست با فعالیت های صورت گرفته تا حدود زیادی به اهداف مد نظر مدیران این مجموعه دست یابد که مهم آنها بارت است از:

الف: تحقق تنازع استخراج، تولید و دانه بندی سنگ آهک با فرآکسیون های مختلف براساس برنامه تدوین شده

ب: کاهش هزینه ها اعم از هزینه پرسنلی (با بازنیسته نمودن تعداد ۳۳ نفر از پرسنل واحد شرایط بازنیستگی تا پایان دی ماه و بازنیسته نمودن تعداد حداقل ۷ نفر

میزان تولید سنگ آهک و فروش آن

در مجتمع طی سالجاری

تولید: میزان تولید این مجتمع طی ده ماهه سالجاری ۱۱۳۰۴۰۴ تن بوده که نسبت به

ثبت) بوده است.

شایان ذکر است در مجموع فروش شرکت (بار درشت دانه و ریز دانه) سال ۹۴ مجتمع طی ده ماهه نخست ۵۳۸۱۸۷ تن و در سال جاری ۴۹۵۰۵ تن (۷۹٪ کاهش) بوده است که علت آن عدم حمل بار از سوی ذوب آهن است.

بازارهای هدف و فروش داخلی و خارجی محصولات تولیدی

شرکت ذوب آهن اصفهان به عنوان مشتری اصلی سنگ آهک پیربکران است. همچنین کارخانه های سیمان به ویژه در استان اصفهان (سیمان سپاهان و اصفهان) و کارخانه تولید آسفالت و بتون و همچنین شرکت های راهسازی مشتریان بالقوه سنگ آهک مجتمع هستند. بیشترین مصرف کنندگان سنگ آهک کشور مجتمع ذوب آهن اصفهان است. اما در کل کشور بیشترین مصرف کنندگان آهک کارخانه های سیمان هستند. همچنین صنایع فولاد و شرکت هایی که در زمینه کارهای عمرانی نیز فعالیت می کنند از مصرف کنندگان عمده سنگ آهک می باشند. به دلیل قیمت ارزان سنگ آهک نسبت به هزینه حمل آن تا بندر با توجه به اینکه تاکنون محصول به چندین شرکت صادر کننده جهت صادرات معرفی شده، این مهم تحقق نیافرته است؛ زیرا هزینه حمل تا بندر حتی برای گرانترین سنگ آهک دانه بندی شده مجتمع حدود چهار برابر ارزش خود محصول است.

عمده مشکلات مجتمع پیربکران در بخش تولید و فروش

در خصوص عمدۀ مشکلات این مجتمع باید گفت که خوشختانه در بخش تولید هیچ گونه مشکلی وجود ندارد. اما بزرگترین مشکل این مجتمع فروش موادمعدنی و محصولات تولیدی است که اهم آنها عبارت است از:

- رکود طرح های عمرانی و کاهش ساخت و ساز
- کاهش صادرات به علت نامنی و جنگ در بازارهای صادراتی صنایع فولاد و سیمان به عنوان مصرف کنندگان مهم سنگ آهک (بطور مثال نامنی در کشور همسایه عراق و توافق صادرات سیمان و ...)
- تأمین بخش عمدۀ ای از آهک مورد نیاز کارخانه

مدیر عامل شرکت آریان فولاد اعلام کرد:

رشد ۴۶ درصدی صادرات فولاد

بازارهای هدف را فراهم می‌سازد.

نقش دستگاه‌های ناظر در بازار فولاد

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران افزود: اینکه واحدهای تولیدی دولتی با وجود زیان انباشته، همچنان به تولید ادامه بدهند، موجب حریت است؛ زیرا یکی از وظایف دستگاه‌های ناظر، صیانت از منابع مردم و در واقع بیت المال است. وی خاطرنشان کرد: چگونه یک واحد فولادساز دولتی، سه تا چهار هزار میلیارد ریال زیان انباشته دارد اما همچنان به تداوم تولید خود ادامه می‌دهد؛ زیرا زیان این واحد تولیدی از جیب مردم پرداخت می‌شود. قاسمی گفت: چنانچه این واحد تولیدی دولتی تعطیل شود و مزد کارگران را بددهد، با این حجم سنگین بدنه روبرو نمی‌شود.

رسوب کالای تولیدکنندگان فولاد جهان هفت دقیقه

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: امروز فولادسازان جهان به این باور رسیده‌اند که حداکثر زمان برای انتبار کردن (پو) مواد اولیه در کارخانه ها هفت دقیقه است و نباید سرمایه‌ها را در اینبار نگه داشت. وی یادآور شد: یکی از واحدهای فولادسازی دولتی با وجود زیان انباشته، حداقل به مدت ۶ ماه مواد اولیه مورد نیاز خود را که ارزش آن در سال ۹۵ بیش از ۲۰ میلیارد ریال است، انتبار کرده و عملکردی غلط را نشان می‌دهد. قاسمی گفت: چنانچه بخواهیم با شرایط کشور هم وضعیت را طبیق بدهیم، حداکثر ۱۰ روز تا دو هفته باید مواد اولیه ذخیره شود، اما بیش غیراقتصادی، پیامد این ضرر و زیان را به دنبال دارد.

تعدیل نیرو بیامد شرایط رکودی

مدیر عامل شرکت آریان فولاد افزود: امسال با وجود اینکه ظرفیت این واحد ۴۶ هزار تن تولید انواع مقاطع فولادی است، به میزان ۲۷۰ هزار تن تولید خواهیم داشت و اختلاف ۱۹۰ هزار تنی ناشی از شرایط رکودی است. وی گفت: شرایط مزبور پیامد تعديل نیرو ۶۰۰ نفری را به دنبال داشت و از یکهزار و ۱۰۰ نفر کارکنان این واحد تولیدی اکنون ۵۰۰ نفر شاغل هستند. به گفته قاسمی رکودی که امروز تولید کشور را تحت تاثیر خود قرار داده، ناشی از عملکرد و شرایط انتقالی در سال‌های ۱۳۸۷ تا ۹۲ است.

فولادسازان چشم انتظار تحرک مسکن

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اضافه کرد: سال ۱۳۸۷ که تحریم‌ها شروع شد، طرح مسکن مهر نقش آفرین شد و فعالیت‌ها رونق پیدا کرد و در شرایط امروز فولادسازان انتظار دارند، تحرک بخش مسکن بتواند رونق بخش فعالیت‌ها شود. وی گفت: امروز با وجود اینکه شرایط رکودی در بخش‌های مختلف حاکم است، مسکن رشد قیمت خود را دارد، اما استقبال از خرید مشاهده نمی‌شود.

چشم انداز صنعت فولاد در ۲ سال آینده

قاسمی معتقد است: شرایط امروز بازار برای سال‌های ۹۶ و ۹۷ هم مورد پیش‌بینی است، اما نمی‌توان با اطمینان در این زمینه صحبت کرد زیرا سیاست‌های دولت در بخش‌های مالی و پولی در سال ۹۶ می‌تواند در ترویج رونق یا تداوم رکود موثر باشد.

کارخانه فولادسازی آریان در بویین‌زهرا قزوین (۱۵ کیلومتری اشهر) واقع شده و ظرفیت اسیمی آن ۲ میلیون تن است. این کارخانه طی ۱۰ ماهه امسال ۴,۵ میلیون تن فولاد به کشورهای مختلف صادر کرده است که در مقایسه با دوره مشابه پارسال ۴۶ درصد رشد نشان می‌دهد. ایران به عنوان چهاردهمین فولادساز جهان برنامه ظرفیت ۵۵ میلیون تنی را در افق ۱۴۰۴ پیش‌بینی کرده و برابر آمارهای اعلام شده، اکنون حدود ۲۸ میلیون تن است. در همین راستا با بهمن قاسی‌عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و مدیر عامل شرکت آریان فولاد در این خصوص گفت و گویی انجام داده این که در پی می‌آید:

قاسمی با اشاره به اینکه سیاست بازنگری در اخذ مالیات واحدهای تولیدی در واقع مشووق برای تداوم فعالیت آنها بوده و حفظ استغلال مولد محسوب می‌شود در ادامه گفت: سیستم مالیاتی علی الراس نمی‌تواند موجب جلب و جذب سرمایه‌گذاری برای تولید باشد، بنابراین فعالیت‌های واسطه‌گری و دلالی را ترویج خواهد کرد و مانع از تولید می‌شود. مالیات علی الراس مالیاتی است که اداره امور مالیاتی از طریق تخمین‌های خود، مالیات‌بنگاه اقتصادی را محاسبه می‌کند. وی اظهار امیدواری کرد: سازمان امور مالیاتی با همکری اهل حرفة در بخش‌های مختلف، مانع از بروز پدیده ای به نام «فارم مالیاتی» شود تا در نهایت جامعه از مزایای پرداخت به موقع مالیات بهره مند شود. وی پیشنهاد داد: دولت (سازمان امور مالیاتی) پایه محاسبات مالیات را بر مبنای نرخ بهره در نظر بگیرد تا بدین ترتیب تولیدکنندگان هم با رویه مشخصی مالیات خود را پرداخت کنند.

افت ظرفیت تولید در واحد فولادی بخش خصوصی

مدیر عامل آریان فولاد گفت: شرایط رکودی افت ظرفیت تولید واحدهای فولادسازی بخش خصوصی را به دنبال داشته و بخش دولتی (خصوصی) هم چنانچه حمایت های ویژه نیاشد، تداوم تولید نخواهد داشت.

به اعتقاد این فعال صنعتی شمار زیادی از واحدهای تولیدی بخش خصوصی با ظرفیت‌های ۵۰ درصدی و یا تا ۲۰ درصد به فعالیت خود ادامه می‌دهند، اما چنانچه برای این واحدها سرمایه در گردش فراهم شود، امکان رشد تولید را خواهند داشت و یا با رویکرد صادراتی، مشکل تولید خود را حل کنند. پارسال آمارهای اعلام شده، نشان داد که برای نخستین بار میزان صادرات فولاد کشور (از زمان پیروزی انقلاب اسلامی) از مرز چهار میلیون تن گذشت و پیش‌بینی می‌شود امسال ۵,۵ میلیون تن صادرات فولاد تحقق یابد.

تفاوت نرخ فولاد در بازار و بورس

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران یادآور شد: موضوع نابرابری قیمت تولیدات فولادی در بازار با نرخ‌های بورس در واقع حاشیه سازی در این بخش را به دنبال دارد و انتظار می‌رود دولت همسان سازی قیمت را برای ایجاد تعادل در بازار مورد تأکید قرار دهد.

قاسمی گفت: دو یا چند نرخی بودن تولیدات فولادی مانع از شفاف سازی در این بخش می‌شود، بنابراین در بحث صادرات‌های نرخ‌های منطقی، امکان راهیابی به

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تشریح کرد:

دست اندازهای بهره‌ای و مالیاتی صنعت فولاد

شاره کنیم تا بتوانیم این موضوع را در کنیم که چگونه این کشورها توافسنه اند به این حجم بالای تولید دست پیدا کنند. به مقیده وی کشورهایی مثل اوکراین، ترکیه، روسیه، کره جنوبی و کشورهای اروپایی از جمله کشورهایی هستند که بهره های بانکی پسیار پاییزی دارند. این در حالی است که بهره بانکی در کشور برای تولید صنعت فولاد ۱۸ درصد است که این میزان ۱۸ درصد خالص هم نیست و گاه افزایش پیدا می کند. در حقیقت بهره و سودهای بانکی باعث به خطر افتادن تولید و دستیابی به سند چشم انداز شده است.

وی تاکید کرد: اگر نگاهی به کارخانه های داخل کشور بیندازیم، می بینیم که قسمت واقعی ترازشان (اعم از خرید و فروششان) سود ده است ولی متسافانه زمانی که به بحث های مالی می رسند، میزان بالای سودهای و بهره های بانکی باعث شده که تمام کارخانه ها و مخصوصاً آنها که وام های زیادی دریافت کرده اند به ورطه زیان سوق داده شوند. طاهری زاده ادامه داد: این در حالی است که اگر با بانک مرکزی صحبت کنید، مطرح می شود که اگر بهره ها و سودهای بانکی را کاهش دهیم از سوی دیگر ارز و سفته بازی و پول ها و سرمایه هایی که در سرده های بانکی هستند، به طرف بازارهایی مثل لار سوق پیدا می کنندوی در ادامه بالانتقاد از اینکه اجازه واقعی سازی به نرخ ارز داده نشده افرود: برای محصولات صادراتی حتماً نرخ ارز باید واقعی سازی شود. در این زمینه در کشورهای اروپایی در دو سال گذشته نرخ یورو حدود ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است.

از سوی دیگر چیز هم با کاهش ۶ درصدی نرخ ارز داخلی مواجه شده است. این در حالی است که متسافانه در کشور از ترس اینکه مبادا این نرخ ارز واقعی شود و تورمی را در پی داشته باشد، مرتباً فتر ارز را نگه داشته ایم. بخش خصوصی از این فرآیند متاخر خواهد شد. اما باعث دولتی با خروج از رکودهای مختلف می تواند روی بحث تولید مدیریت داشته باشد. طاهری زاده ادامه داد: باید به این نکته توجه کرد که اگر تأمین نقدینگی در داخل کشور برای رسیدن به حجم تولید ۵۵ میلیون تن بخشد. بهتر است از بانک های خارجی کمک بگیریم. چنان که در چهار سال گذشته سیستم های یوزانس و فایانس در این رابطه برای خرید ماشین آلات و مواد اولیه فعل بود و امکان واردات مواد اولیه و ماشین آلات از طریق بانک های خارجی با بهره های پسیار کم وجود داشت. در این میان بهتر است به بخش خصوصی اجازه دهدند که بتواند از این سیستم ها استفاده کند.

نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به اینکه بحث دیگر نگاه مالیاتی اداره دارایی به بخش خصوصی صنعت فولاد است، گفت: در نیمه دوم سال ۸۷ اداره دارایی به هر دلیلی تصمیم گرفت ارزش افزوده را رفته رفته از صنعت فولاد اخذ کند ولی اگر زنجیره بالادستی صنعت فولاد را نگاه کنیم می توانستند خودشان را آماده کنند تا بتوانند مالیات ها را پرداخت کنند. ولی صنایع پایین دستی این امکانات را نداشته و هنوز هم ندارند. به گفته وی متسافانه هنوز اداره دارایی باور ندارد که صنایع پایین دستی فولاد نمی تواند مانند صنایع بالادستی فولاد خود را به روز رسانی کنند و متسافانه از تمام چرخه صنعت فولاد در حال حاضر اداره دارایی سیستمی را ندارد که نگرش [اعمال] سیستم های غیرحضوری را داشته باشدند.

بخش خصوصی یا حتی بخش نیمه دولتی با خصوصی شده امروز باید در نظر داشته باشند که بیشتر طرح های فولادی را به طرف مناطقی که آب و بنادر دارند حرکت دهند تا نگاه صادراتی که همان هدف گذاری ۵۵ میلیون تن است، بروند. حمید طاهری زاده نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در هفتادمین "همایش چشم انداز صنعت فولاد و معدن ایران با نگاهی به بازار" مهم ترین چالش های موجود در حوزه فولاد را در شرایط کنونی مورد تجزیه و تحلیل قرار داد و دو عامل نرخ های سود و مالیات را مورد انتقاد قرار داد. به گفته طاهری زاده پس از روند نزولی فولاد در تمام دنیا و همچنین تولید داخلی کشور از سوی شرکت های دولتی و نیمه خصوصی در آن زمان و تحريم های ارزی که در کشور وجود داشت، روند نزولی فولاد سرمایه های بخش خصوصی را بر آن داشت که به طرف تولید در داخل کشور بیانیده گفته وی روند تولید داخل و واردات کشور در سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۰ (معادل سال ۱۳۹۰) ۱۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تن رسیده و از طرف دیگر واردات فولاد کشور در آن زمان تن بوده که با رشدی معادل ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱ در حدود ۱۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن تا ۱۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسیده و از طرف دیگر واردات فولاد کشور در آن زمان چیزی حدود ۵ میلیون تن بوده که رفته با روند کاهشی واردات در کشور مواجه شده است. در سال ۹۴ تقریباً واردات فولاد در کشور به صفر رسیده و جای آن را تولید داخل گرفته است.

طاهری زاده با اشاره به اینکه شرکت های نیمه دولتی و بعده اشارکت های خصوصی هم در این چرخه وارد شدند که سهم آنها ۱۴ میلیون تن تولید بوده و بعد از آن این میزان به ۱۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تن تا سال ۹۵ رسیده است. بخش خصوصی در آن زمان تنها ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تن تولید داشته ولی امروز این میزان به ۱۳ میلیون و بخش دولتی را نشان می دهد. نایب رئیس هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در ادامه به دو مشکل اساسی بخش خصوصی برای رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد در افق ۱۴۰۴ اشاره کرد و گفت: یک مشکل مشکلات بیناییان است که ممکن است امروز نتوانیم آن را حل کنیم اما مشکلاتی مثل آب، برق، گاز و حمل و نقل نیز وجود دارد که به نظر می رسد منابع مربوط به آنها در کشور مارو به رشد و توسعه است و پیش بینی ها حکایت از آن دارد که در سال ۱۴۰۴ از میزان برق و گاز نیزی برخوردار باشیم. وی ادامه داد: اما نکته مهم و اساسی در این میان حمل و نقل در کشور است در ارتباط با حمل و نقل باید گفت زیرساخت های لازم را نداریم و برای جایی حجمی حدود ۲۰۰ میلیون تن و همچنین برای رسیدن به تولید ۵۵ میلیون تن زیرساخت هایی را نیاز داریم که سرمایه گذاری خارجی ها را طلب می کند تا به بخش داخلی کمک کند. به گفته طاهری زاده از طرفی بخش خصوصی یا حتی بخش نیمه دولتی یا خصوصی شده امروز باید در نظر داشته باشند که بیشتر طرح های فولادی را به طرف مناطقی که آب و بنادر دارند حرکت دهند تا نگاه صادراتی که همان هدف گذاری ۵۵ میلیون تن است، بروند. طاهری زاده در ادامه صحبت های خود به مقایسه بهره ها و سودهای بانکی در کشور پرداخت و گفت: بهتر است در این زمینه به کشورهایی که فولادساز هستند

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور:

معاون اکتشافات سازمان زمین شناسی کشور:

بخش معدن مظلوم است

۳۵ هزار نفر عضو سازمان نظام مهندسی می باشند که از این تعداد ۷۰ درصد آقا و ۳۰ درصد بانوان هستند.

نادعلی اسماعیلی رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور ضمن بیان مطلب فوق در همایش "گرامیداشت روز مهندس و معرفی ظرفیت های معدنی قم" گفت: ۱۰ هزار تن از این اعضا در رشته های اکتشاف و نقشه برداری نیز تایید صلاحیت شده اند.

وی اضافه کرد: سازمان نظام مهندسی معدن ۱۳ سال سابقه فعالیت دارد و در حال حاضر در ۲۲ استان کشور، دفتر و سازمان مستقل داریم.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور در ادامه با بیان اینکه بخش معدن کشور مظلوم است، گفت: در چند سال گذشته که تحریم های ظالمانه ای بر ایران تحمیل شد، بخش معدن از موفق ترین بخش های کشور در استحصال و بهره وری از ظرفیت های موجود بود.

اسماعیلی با تأکید بر نقش معدن مهم در اقتصاد کشور افزود: در این سال ها با اکتشاف و استخراج مواد اولیه توансیم بخش صنعت را پویاتر از گذشته پیش ببریم.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور گفت: معدن جزو نخستین مزیت های توسعه کشور است و ذخایر بسیار زیادی از جمله کانی های صنعتی، گچ، نمک و آهک در کشور موجود است.

وی افزود: به عنوان آهک ایران که شاید در داخل کشور کمتر مورد توجه است، امروز شناخته شده است و باید بیشتر در این بخش کار کنیم.

اسماعیلی گفت: کانی های صنعتی ارزش افزوده دارد و قم یکی از استان هایی است که در این زمینه ها ظرفیت زیادی دارد. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور با اشاره به لزوم توجه به ظرفیت های دریاچه نمک گفت: متاسفانه فقط نمک از این دریاچه استحصال می شود و هنوز نمی دانیم چه مواد ارزانه ای در دریاچه نمک وجود دارد.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن کشور تأکید کرد: باید تا حد ممکن در این منطقه سرمایه گذاری کلان و از مواد معدنی آن به بهترین نحو استفاده شود.

۳ درصد ذخایر معدنی جهان در ایران است

در حالی که سه درصد ذخایر مواد معدنی جهان با ارزش افزوده ۷۷۰ میلیارد دلار در ایران است، از نظر بودجه های اکتشافی در این خصوص کمتر سرمایه گذاری شده است.

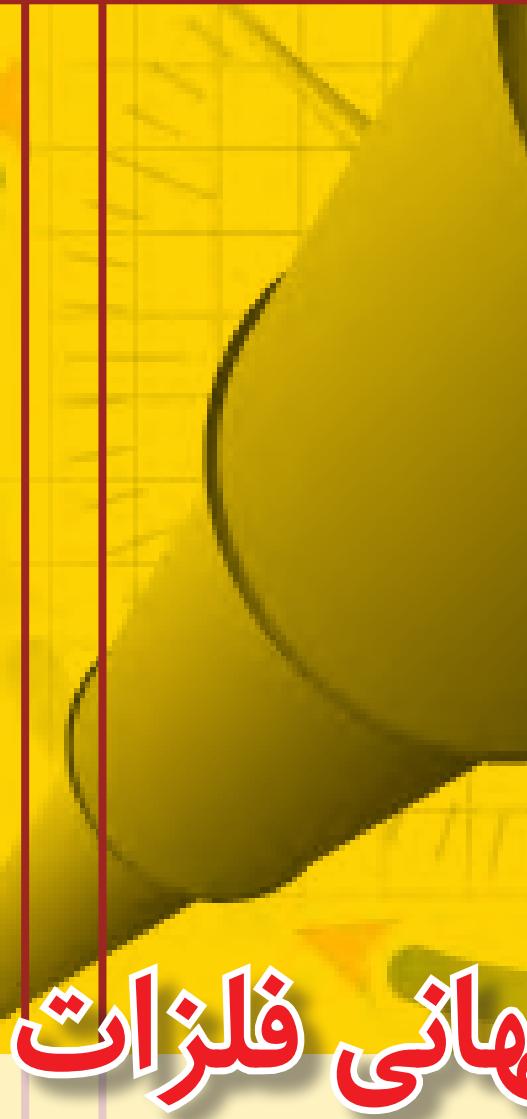
بهروز بربنا معاون اکتشافات سازمان زمین شناسی کشور در همایش "گرامیداشت روز مهندس و معرفی ظرفیت های معدنی قم" ضمن بیان مطلب فوق گفت: با وجود اینکه بخش معدن در کشور ظرفیت های بسیاری دارد و می تواند در آینده اقتصاد کشور نقش آفرینی جدی داشته باشد، در ۲۰ سال گذشته فقط یک میلیارد دلار در بخش معدن سرمایه گذاری شده است. وی اضافه کرد: هرچه در بخش معدن تاکید کنیم به طور قطع در رونق اقتصادی نقش به سزاوی خواهد داشت.

وی با بیان اینکه ۲ کمربند معدنی در دنیا وجود دارد که جغرافیای کشورها با این کمربندها عجین شده است، گفت: یکی از این کمربندها که آلب هیمالیا نام دارد از غربی ترین بخش اروپا به سمت شرقی ترین بخش آسیا کشیده شده و ۱۵ درصد ذخایر معدنی دنیا را دارد. بربنا افزود: ۱۲,۵ درصد از این کمربند از کشور ایران عبور کرده و در غنای معدن کاری و تمرکز ذخایر نقش موثری دارد. وی اضافه کرد: ایران حداقل ۹ پنهنه معدن از جمله معدن مس و طلای ارومیه، معدن سرخ هرمز و معدن آهن گل گهر سیرجان دارد که از اهمیت ویژه ای برخوردار است و هر کدام ماد معدنی خاص خود را داراست.

وی با بیان اینکه ۱۵ هزار محدوده امیدبخش در کشور داریم که باید تعیین تکلیف شود، افزود: از هر یک هزار محدوده امید بخش در دنیا، ۲۵ محدوده وارد نقطه امیدبخش می شود و سه محدوده به معدن تبدیل می شود. بربنا بیان کرد: در حال حاضر متوسط عمق اکتشاف در جهان ۸۰ متر است، ولی در ایران کمتر از ۲۰ متر است و باید به این مهم برای کشف ذخایر پنهان توجه داشته باشیم.

وی با بیان اینکه ۲ درصد ذخایر کشور در قم وجود دارد، گفت: ذخایر منگنز، املاخ و مواد معدنی غیرفلزی از جمله گچ، نمک و سولفات قم در سطح ملی شاخص است. معدن منگنز و نارنج بزرگ ترین معدن تولید منگنز در خاورمیانه است که در جنوب غربی شهر قم و در محدوده بخش کهک واقع شده و راه ارتباطی از قم به آن ۳۰ کیلومتر است. وی اضافه کرد: این معدن هشت میلیون تن ذخیره منگنز دارد که در سال ۸۵ تا ۱۰۰ هزار تن استخراج می شد و تامین کننده کل نیاز سنگ منگنز ذوب آهن اصفهان است.

برربنا به ظرفیت های دریاچه نمک نیز اشاره کرد و گفت: این دریاچه ۳۲ میلیون تن منیزیم، ۲۰۰ میلیون تن کلرید سدیم و ۵,۴ میلیون تن کلرید پتاسیم دارد و ارزش تخمینی املاح معدنی آن ۲۰ میلیارد دلار است.

بازارهای جهانی فلزات

نیکلاس هارדי

دکتر نوبی احمدزاده

تحلیل رفتار قیمت جهانی ذغال سنگ

فرصتی که سوخت؛ حقیقتی که باقی است

است. پاسخگویی شفاف در این خصوص شاید به مناقص بعضی از مددیران دولتی خوش نیاید. ساختار معدنی کشور ضعیف و ناگون است و در گیر هزار خم مشکلات. قیمت ذغال از طریق یک توافق که فی ملبین کمیته ذغال سنگ کشور (متشكل از تولید کنندگان دولتی- نیمه دولتی، خصوصی، وزارت صمت و...). از یک سو و تقرباً یک مصرف کننده احصاری که همه تولید کنندگان عناصر چرخه فولادهای دنیا در گیر از هستند یعنی شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان تعیین می شود. ذوب آهن اصفهان همیشه در گیر موضوع کمبود وزنی و یا کیفیت فوق العاده و مطلوب ذغال سنگ موردنیاز خود را تولید کنندگان بوده است. همین موضوع بعلاوه و قیمت تمام شده محصولات این کارخانه در داخل کشور و موضوعات مرتبط به آن همچون رکود سال های اخیر در ساخت و ساز و... این مصرف کننده به نوعی احصاری از موضوع تقلیل با تولید کنندگان قرار داده است. از طرف دیگر تولید کنندگان این محصول به دلیل قیمت بالای معدنکاری تمام شده محصول خود (به دلیل پافشاری بر معدنکاری سنتی برای تولید کنندگان خصوصی) در خواست افزایش قیمت واقعی این محصول را در نهضت خواهد داشت.

حال باید به موضوع این طور نگاه کنیم که اگر کشور مادر گیر موضوعات رنج اوری همچون قیمت های حمایتی یا تنگی های تکنیکی و غیر کارشناسی قوانین و نبود زیر ساخت های قوی و منسجم بوده بردارهای محاسباتی به ماجه نشان می دانند. قیمت امروز یک تن ذغال سنگ کک شو حداکثر ۴۵۰۰،۰۰۰ هزار ریال است که بر اساس نرخ دلار در بازار آزاد که حدود ۳۷۰،۰۰۰ ریال است

در

تقریباً برابر ۱۲۱ دلار خواهد شد. شرکت های تولید کنندگان گیر جم عظیمی از طالبات از ذوب آهن اصفهان هستند. چرخه ای عناب اور و مستهلك کننده هم برای تولید کنندگان وهم برای مصرف کننده در جریان است.

حال وقته قیمت به ۳۰۸،۰۰ دلار رسیده. حقیقت قیمت معادل ریالی یک تن ذغال برای مصرف کننده احصاری در ایران برابر ۱۱،۳۹۶،۰۰۰ ریال شده بود یعنی بیش از ۷/۵ برابر قیمت خرید فعلی (ذوب آهن اصفهان) حال اگر ما در شرایط یک اتفاق داشتماشاور، بیوای و تابع جریان جهانی می خواستیم حرکت کنیم؛ باید مسیر فروش ذغال سنگ به ذوب آهن اصفهان را

سال ۲۰۱۶ را بدون شک می توان سال سورپراز و شوک ذغال سنگ بر بازارهای جهانی دانست. سالی که چهار بار بر شدن قیمت ذغال سنگ که شورا بر خود دید سهم مازایین خیزش جهانی قیمت چه بود؟ به همین بهانه با دکتر نوبی احمدی مدیرعامل شرکت توغل فلات پارس و نیکلاس هارדי Nicolas Hardie از آکادمی سلطنتی ذغال سنگ افغانستان و تحلیلگر اقتصاد ذغال سنگ گفت و گویی انجام داده ایم که با هم می خواهیم جناب آقای هاردي به نظر شما خیزش در قیمت ذغال سنگ در سال ۲۰۱۶ به چه دلایل اتفاق افتاد؟

هاردي: می توان از دو منظر مختلف این موضوع را بررسی کرد؛ اول تحلیل اشتباه و برنامه ریزی غلطی بود که شور چین به قوع بیوست و دوم شیب تند افزایش تقاضا برای محصولی که عدمه قوای خود را در سال های گذشته از بست داد بود.

*اطفالیشتر توضیح دهید

هاردي: کشور چین اقدام به یک دامپینگ عظیم فولاد کرد و بدین طرفی از سوی جامعه جهانی برای کاهش گازهای گلخانه ای تحت فشار بود. همین امر کافی بود تا مسئولان بسیت منصب چینی تصمیم به اجرای برنامه کاهش تولید ذغال سنگ بگیرند از سوی دیگر برنامه گسترش و تقویت زیرساخت ها و ساخت و ساز عمومی در چین با سرعت روز افزون به جلوی رفت. همین موضوع کافی بود تا آنها بارا با کمبود متوسط ۴٪ وزنی عرضه نسبت به تقاضا روبرو شود که هیچ برنامه ای برای تأمین این کمبود در جهان را روی میز نمود. این روند بصورت مستقیم بر بازارهای

ژاپن، هند، افریقا، چینی و امریکا بعنوان

تولید کنندگان فولاد از کوهه بلند اثر آنی و

سریع گذاشت و جهش قیمت از حدود ۷۵۰

۳۰۰ دلار آمریکا در ژانویه ۲۰۱۶ به بیش از

۲۰۱۶ را رسیده شد.

شدت شوک به بازار به حدی بود که

موسیقات مالی سرمایه گذار در امور معدنی

خود را آمده بازگشایی معادن بسته شده

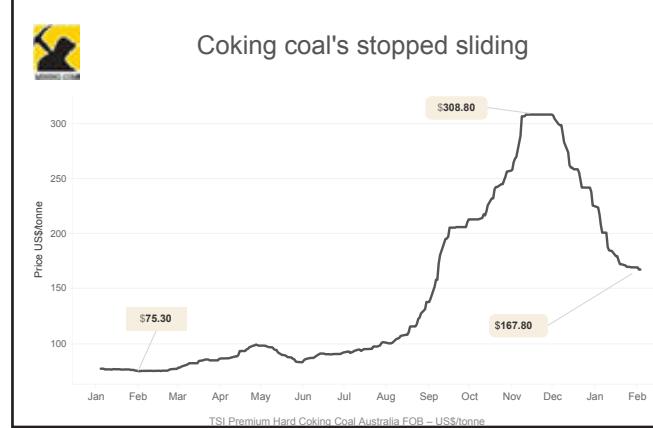
ذغال سنگ کردن.

جناب آقای دکتر احمدی؛ این جهش

قیمت چه اثری بر معدنکاری ذغال

سنگ ایران داشت؟

احمدی؛ حقیقتاً جواب به این سؤال مشکل

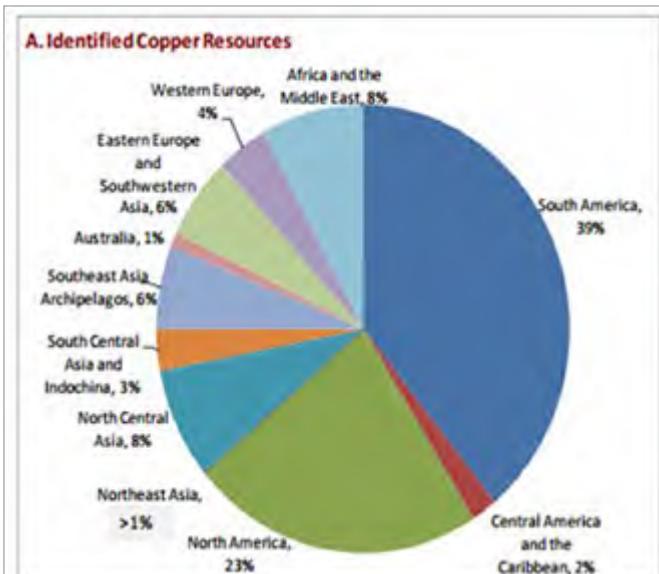

تحلیل مس در بازارهای جهانی

نوش آفرین سیار
کارشناس ارشد سرمایه‌گذاری

مختلف دنیا آورده شده است.

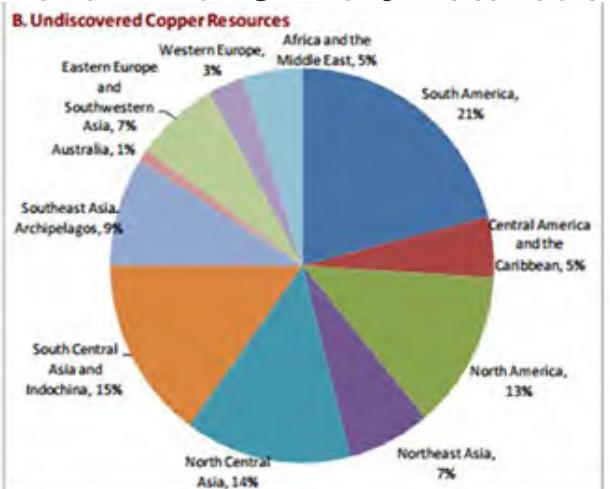
بر اساس نمودارهای فوق بیشترین میزان ذخایر شناسایی شده مس دنیا در مناطق آمریکای جنوبی با $\%39$ و آمریکای شمالی با $\%23$ وجود دارد. در همین حال سهم مناطق آفریقا و خاورمیانه از ذخایر شناسایی شده مس $\%8$ کل ذخایر جهان است. لازم به توضیح است که بیشترین حجم ذخایر کشف نشده مس دنیا در آسیا با $\%36$ و آمریکای جنوبی با $\%21$ و آسیای جنوبی بعلاوه هند و چین با $\%15$ وجود دارد. این در حالی است سهم مناطق آفریقا و خاورمیانه از ذخایر شناسایی نشده مس $\%5$ جهان است.

کشور بزرگ تولید کننده "مس و محصولات مسی" در سال ۲۰۱۶ میلادی در جهان
منبع این آمار انجمن بین المللی مس (ICSG) است که براساس اعلام این انجمن

مس فلزی است که کاربردهای بسیار متنوعی دارد. ویژگی های این فلز که عبارتست از: قابلیت خارق العاده هدایت جریان برق و گرما، قابلیت چکش کاری، مقاومت در برابر خوردگی، قابلیت ماشین کاری، استحکام کششی، خاصیت آلیاژی و قابلیت چشمگیر شکل پذیری مس را فلزی مطلوب جلوه می دهد. به گونه ای که بعنوان یک کالای واسطه ای در بسیاری از بخش ها کاربردهای متنوعی پیدا کند. مهمترین مورد مصرف مس در صنایع برق و الکترونیک است. از مس و آلیاژ های آن در صنایع مکانیکی، متالورژی، فلز کاری، شیمیایی و استفاده می شود. همچنین بخش صنایع ساختمانی (با در نظر گرفتن سیم کشی مربوط به منازل) از مهمترین مصرف کننده عده مس به شمار می آید.

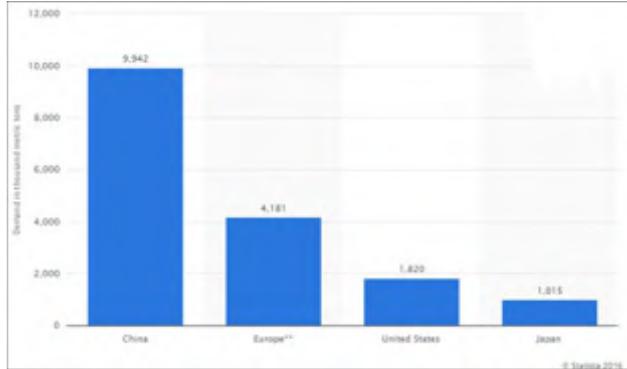
ذخایر مس دنیا:

طبق آخرین گزارش مرکز تحقیقات زمین شناسی آمریکا (USGS) میزان ذخایر شناسایی شده مس در جهان در حدود 2100 میلیون تن و همچنین کل منابع مس جهان (کشف نشده و شناسایی شده) 5600 میلیون تن تخمین زده شده است. در نمودارهای زیر درصد منابع مس شناسایی شده و کشف نشده بر اساس مناطق

لازم به توضیح است که در سالهای اخیر بیشترین میزان مصرف فلز بنیادین مس در مناطق آسیا، اروپا و آمریکا بوده و این پیش بینی وجود دارد که تا در سال ۲۰۱۷ میلادی نیز به همین صورت باشد. همانطور که در نمودار ذیل نیز محسوس است، از سال ۲۰۰۰ میلادی تاکنون تقاضای مس در منطقه آسیا به دلیل وجود اقتصاد نوظهور چین در این منطقه روندی صعودی بوده؛ این در حالی است که در سایر مناطق دیگر دنیا میزان تقاضای مس طی مدت فوق الذکر تغییر چندانی نداشته است.

عمده‌ترین کشورهای مصرف کننده مس جان در سال ۲۰۱۶ میلادی
بر اساس گزارش سایت Statistica همانطور که در نمودار فوق ملاحظه می‌شود

کشور چین ۹۹۴۲ هزار متر یک تن از مصرف مس دنیا را به خود اختصاص داده؛ این در حالی است که اتحادیه اروپا، آمریکا و ژاپن جمعاً ۷۰۱۶ هزار متر یک تن مصرف مس دنیا را داشته‌اند. لذا شرایط اقتصادی و میزان تقاضای کشور چین می‌تواند سهم بسیاری در تعیین روند قیمتی مس داشته باشد.

جایگاه ایران در مصرف مس:

کل میزان مصرف مس پالایش شده جهان در سال گذشته ۲۰,۵۷۹ هزار تن بوده که کشور ایران با مصرف ۱۰۸ هزار تن رتبه ۲۸ مصرف مس پالایش شده در دنیا و رتبه ۱۳ در آسیا را به خود اختصاص داده است. به نظر می‌رسد که میزان مصرف مس کشور در سال بعد نیز تغییر چندانی نسبت به سال گذشته نداشته باشد.

رونوندی قیمت جهانی مس:

رونوندی ۳ ساله فلز بنیادین مس از تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۱۴ تا تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۱۷

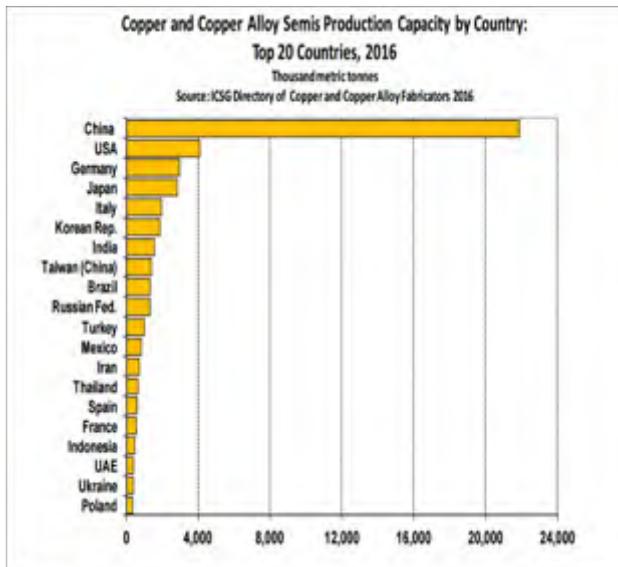

سال ۲۰۱۷ میلادی در بورس فلزات لندن (LME) به صورت نمودار زیر است. همانطور که در نمودار فوق نیز مشهود است، فلز بنیادین مس از ابتدای سال قبل روندی صعودی را شروع کرده؛ به طوری که تا قیمت ۶,۰۰۰ دلار متر یک تن نیز در هفته قبلي صعود کرده است.

رویدادهای اخیر در ارتباط با فلز مس و پیش‌بینی قیمت مس:

در سال گذشته با توجه به اخبار نامید کننده از رشد اقتصادی چین به

کشور چین در سال ۲۰۱۶ میلادی در حالی رتبه اول تولید مس جهان را دارا بوده است که این کشور در مقام ذخایر بین‌المللی در رتبه ۱۶ جهانی است و سهم ذخیره

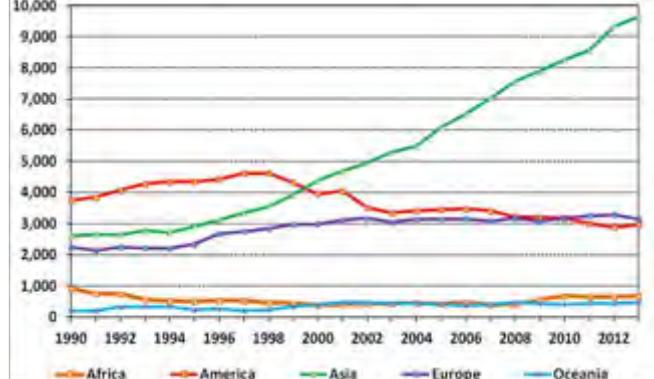

آن ۴,۲ درصد از کل جهان (۳۰ میلیارد تن) بوده است. در ارتباط با تولید کانی مس در آسیا لازم به ذکر است که کشورهای چین، ژاپن و هند به ترتیب رتبه‌های اول تا سوم را به خود اختصاص داده اند و در این سال کشورهای آسیایی جملاً در حدود ۴۶ درصد از تولید مس جهان را داشته اند و این پیش‌بینی وجود دارد که میزان تولید مس در این ناحیه در سال ۲۰۱۷ به بیش از ۲۷ میلیون تن و سهم آن از تولید مس جهانی به بیش از ۸۵ درصد رسیده است.

جایگاه ایران از منظر ذخایر مس دنیا:
کشور ایران با دارا بودن بالغ بر ۲۶ میلیون ذخیره مس محظوظاً معادل ۴ درصد از ذخایر معنی مس دنیا- در "رده هفتم" ذخایر جهانی قرار دارد.

جایگاه ایران در تولید مس در سال گذشته
کشور ایران براساس گزارش ایمیدرو در سال گذشته ۷۵ درصد از تولید مس خاورمیانه را به خود اختصاص داده؛ این در حالی است که ایران با تولید ۱۹۱ هزار تن رتبه ۲۳ تولید مس پالایش شده در دنیا را دارا می‌باشد. همچنان سهم تولید مس ایران در دنیا ۱۰٪ درصد است. علاوه بر این ایران در منطقه آسیا طی سال قبل رتبه هفتم تولید مس پالایش شده را دارا بوده به طوریکه سهم تولید مس ایران از این منطقه در این سال ۱۹ درصد بوده است.

وضعیت مصرف مس در جهان

۳-پیش بینی های موسسات دیگر برای قیمت مس در سال ۲۰۱۷ میلادی

به صورت زیر است:
۵,۶۰۰ \$ - ABN AMRO
۵,۳۵۰ \$ - Macquarie
۵,۲۰۰ \$ - Commerzbank
۴,۹۰۰ \$ - JPMorgan
۴,۶۳۰ \$ - BMO Capital Markets
۴,۴۰۰ \$ - Deutsche Bank
۴,۲۰۰ \$ - Society Generale

این پیش بینی ها در طیفی از پیش بینی های خوشبینانه و بدینه قرار گرفته اند. با توجه به گزارش اخیر بخش تحقیقات S&P مبنی بر کاهش تولید مس و افزایش میزان مصرف مس با توجه به بهبود اوضاع اقتصادی آمریکا به نظامی رسید که پیش بینی بانک جهانی منی بر افزایشی بودن روند قیمتی مس تا سال ۲۰۲۵ میلادی منطقی تر است. همچنین لازم به ذکر است که در گزارش S&P، بودجه اکتشافی مس کاهش چشمگیری داشته، به طوری که رقم بودجه ۱۵۸۰ کمپانی معنده در دنیا جمعاً برابر ۶/۹ میلارڈ دلار بود که کمترین میزان در ۱۱ سال اخیر است. لذا این پیش بینی برای مس وجود دارد که قیمت مس در سال جاری میلادی در بازه قیمتی ۴۲۰۰ تا ۵۶۰۰ دلار نوسان داشته باشد و به احتمال زیاد میانگین قیمت مس در سال ۹۶ روند صعودی خواهد داشت.

لازم به ذکر است که عوامل مهمی مانند وضعیت رشد اقتصادی کشورهای جهان نظیر آمریکا، چین و منطقه یورو، بروز بلایای طبیعی، تنش های سیاسی در کشورهای جهان، سیاست های پولی و مالی کشور چین، سیاست های بانک فدرال رزرو آمریکا در تشییت یا عدم تشییت نرخ بهره بانکی، اقدامات سایر بانک های مرکزی دنیا، نگرانی های ناشی از افزایش نرخ تورم جهانی و همچنین بروز اعتراضات کارگری در معادن مهم مس در دنیا بخصوص کشور شیلی و بروز بحران مالی در مناطق اقتصادی با اهمیت در تعیین روند آتی فلز مس در بازارهای جهانی تاثیرگذار خواهد بود.

عنوان بزرگترین مصرف کننده مس روندی نزولی داشت. کاهش در سمت تقاضای فلز مس از یک سو و حفظ سطوح قبلی در سمت عرضه روند نزولی را تشدید کرد. علاوه بر این افت قیمت نفت نیز با توجه به اثر کاهشی بر هزینه تولید فلزات اساسی بر تشدید روند کاهنده قیمت این فلز بنیادین اثرگذار بود.

همچنین بهای فلز مس در هفته قبل روندی نزولی داشت. به نحوی که قیمت این فلز بنیادین در بورس فلزات لندن (LME) از قیمت ۶۰۰۲ دلار به ازاء هر تن در تاریخ ۲۰ فوریه سال ۲۰۱۷ میلادی، به قیمت ۵۸۸۱ دلار به ازاء هر تن در تاریخ ۲۴ فوریه سال جاری میلادی رسید.

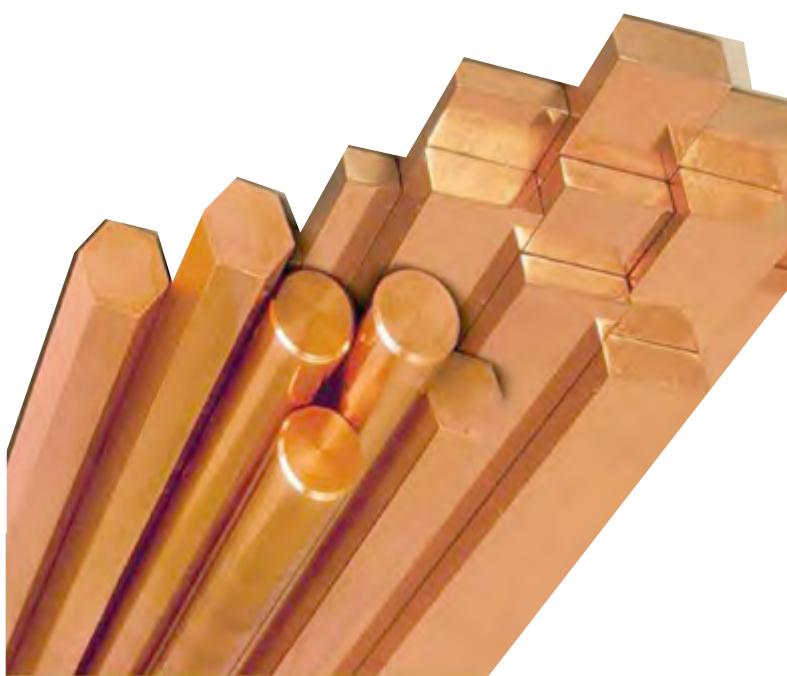
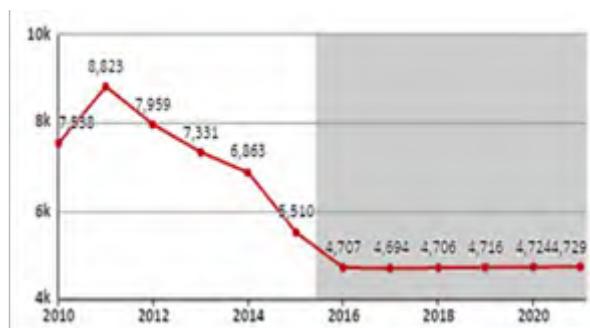
علل نزول قیمت مس در هفته گذشته بر اساس گزارش سایت Bloomberg. کاهش نرخ ارزش دلار آمریکا در برابر ارزهای عمده جهان مانند یورو و عدم ثبات بازارهای مالی و چشم انداز عدم اطمینان وضعیت اقتصادی آمریکا به عنوان اقتضاد برتر دنیا بود که موجب بروز چشم اندازی منفی از نامنی اقتصادی در بازارهای جهانی شد. از این رو با کاهش تقاضای فیزیکی مس توسط معامله گران و سرمایه گذاران بین المللی، این عامل موجب شد تا فلز بنیادین مس در هفته معاملاتی قبل روندی کاهشی داشته باشد.

در ادامه سعی شده عوامل تأثیرگذار بر قیمت جهانی فلز مس مورد بررسی قرار گرفته و همچنین پیش بینی های جهانی که از قیمت مس توسط موسسات معتبر صورت گرفته اعلام شود.

۱-پیش بینی بانک جهانی از قیمت مس تا سال ۲۰۲۵ میلادی در نمودار زیر آمده است:

۲-پیش بینی صندوق بین المللی پول از قیمت مس تا سال ۲۰۱۸ میلادی به صورت ذیل است:

زمین‌شناسی و اکتشاف

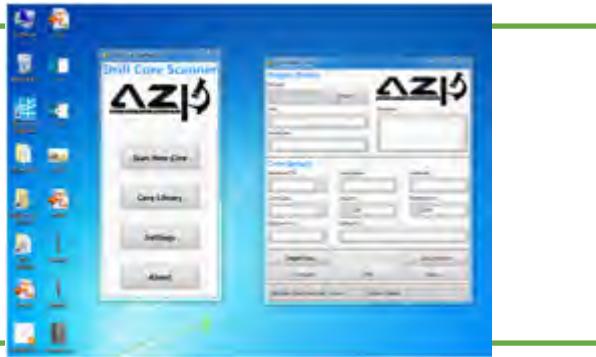
پویشگر مغزه های حفاری

مهندس حمید موسی زاده

مدیرعامل شرکت آذین زمین پویا

مقدمه:

بنابراین قابلیت های پویشگر مغزه های حفاری را می توان در دو مورد خلاصه کرد:
 ۱) ایجاد یک انبار دیجیتال از مغزه های حفاری که حاوی تصاویری با کیفیت بسیار بالا و با قابلیت دسترسی سریع و آسان است.
 ۲) پردازش تصاویر و استخراج پارامترهای پتروگرافی.

شکل ۲: نمایی از نرم افزار دستگاه پویشگر مغزه های حفاری. سمت چپ منوی اصلی Scan New Core و سمت راست نمایی از منوی نرم افزار پویشگر مغزه های حفاری و سمت راست نمایی از منوی ابزار ایجاد آنبار.

یکی از مشکلاتی که بسیاری از پروژه های اکتشافی بزرگ پس از عملیات حفاری با آن روبرو هستند، بحث انبار کردن هزاران متر مغزه حفاری، تنگه داری از انبار مغزه های حفاری، دسترسی به مغزه های حفاری در فازهای بعدی پروره و از بین رفتن بخشی از مغزه های حفاری در طول آنالیزهای زئوشمی و تست های مکانیک سنگی است. پویشگر مغزه های حفاری این قابلیت را دارد تا پس از ایجاد یک تصویر با کیفیت بسیار بالا از مغزه های حفاری، در نهایت یک انبار دیجیتال از مغزه های حفاری ایجاد کند.

کیفیت تصاویر ایجاد شده به قدری است که دیگر زمین شناسان نیازی به استفاده از ابزارهایی نظیر لوب رانخواهند داشت و بازوم بر روی تصویر مغزه حفاری و یا استفاده از گرینه Loup در نرم افزار می توانند کوچکترین جزئیات را که قبل از آن تنها با ابزار لوب فیزیکی قادر به مشاهده آن بودند، ثبت کنند.

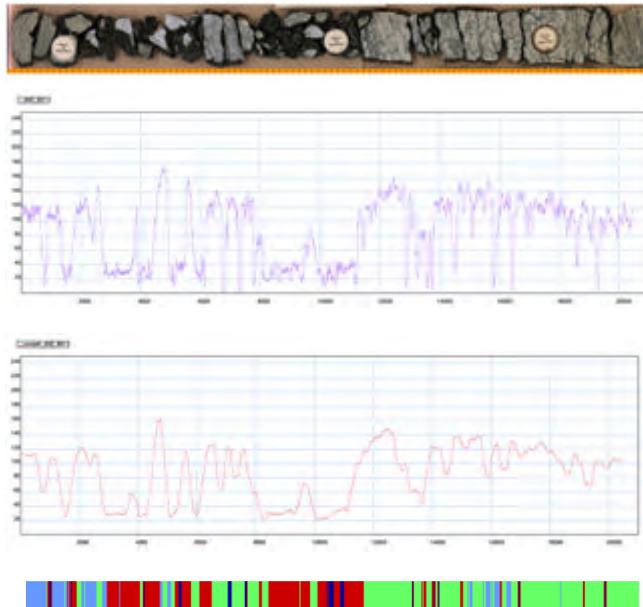
یک برنامه اکتشافی موفق به منظور یافتن یک ماده معدنی تماماً وابسته به دانش ما از زمین شناسی منطقه موردنظر است. مرسوم ترین روش در دستیابی به اطلاعات دقیق زمین شناسی استفاده از حفاری مغزه گیری و در نهایت لایکینگ مغزه های حفاری و شناسایی لیتوولوژی، مینرالوژی، زون های ساختمانی، آلتراسیون های موجود است. لایکینگ این مغزه ها به صورت کاملاً بصری و کیفی، اغلب توسط پرسنل تازه کار و کم تجربه و در شرایط بد آب و هوایی صورت می گیرد. پس مطالعه این مغزه های حفاری آنها غالباً به حال خود رهامتی شوندو یا به انبارهای بزرگ منتقل می شوند که دسترسی بعدی به آنها را با مشکل مواجه می سازد.

مغزه های حفاری بسیار ارزشمند هستند تا نتایج حاصل از مطالعه آنها مهتمین فاکتور در اتخاذ تصمیم گیری های اکتشافی به حساب می آیند. بنابراین با توجه به پیشرفت روز افزون تکنولوژی، طراحی و ساخت سیستمی به منظور کمی سازی لایکینگ مغزه های حفاری و ایجاد یک کتابخانه دیجیتال از آنها و بهره مندی حدا کثری از تمامی پتانسیل مطالعاتی مغزه های حفاری امری ضروری به نظر می رسد. محققین شرکت مطالعات و پژوهش آذین زمین پویا با ساخت اولین پویشگر مغزه های حفاری در کشور گام نخست را در راستای به روز رسانی و بهینه سازی عملیات اکتشافی با موقیت برداشتند. پویشگر مغزه های حفاری با ایجاد یک تصویر دقیق و صحیح رنگی از مغزه های حفاری نه تنها یک انبار دیجیتال از این مغزه هادر اختیار ما قرار می دهد؛ بلکه شناسایی پارامترهای پتروگرافی را با استفاده از تکنیک های پردازش تصویر امکان پذیر می سازد و این امکان را به زمین شناسان و مهندسین معدن می دهد که به سرعت به یک رکورد کامل و دقیق از مغزه های حفاری دسترسی پیدا کنند. پویشگر مغزه های حفاری با امکان پردازش تصاویر مغزه های حفاری و کمی کردن مطالعات پتروگرافی می تواند مکمل خوبی برای ارزیابی های کیفی زمین شناسان باشد.

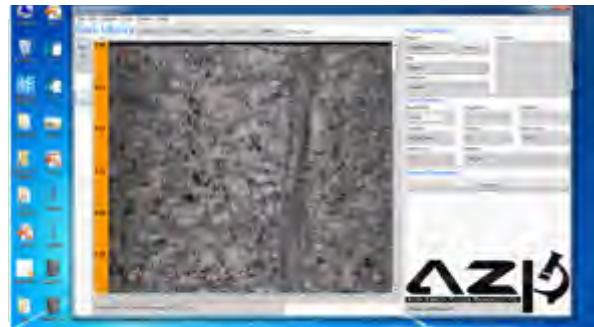

شکل ۱: نمایی از دستگاه پویشگر مغزه های حفاری

مختلف برای تعیین درصد منافذ (porespace) ورده-بندی سنگ و تشخیص درزه و شکاف های موجود بر روی سنگ و درصد آنها استفاده کرد.

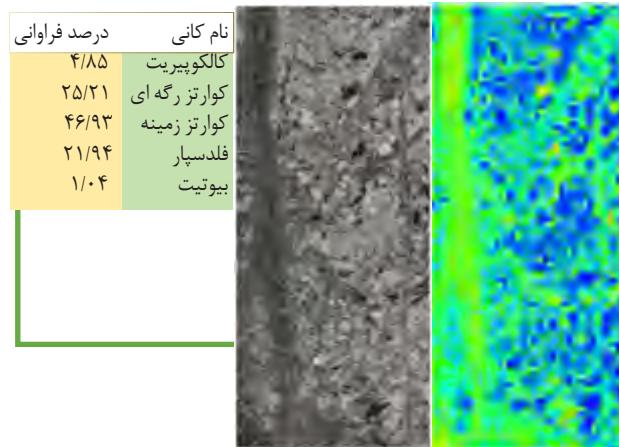
شکل ۵: نتایج حاصل از تفکیک لایه های چینه شناسی، تصاویر از بالا به پایین به ترتیب شامل تصویر اصلی مغزه، تصویر بخشی از مغزه که سیگنال ازان تهیه شده است، سیگنال خام، سیگنال فیلتر شده و در نهایت تصویر لایه های چینه شناسی نفکیک شده است.

شکل ۳: نمایی از انبار دیجیتال مغزه های حفاری در این تصویر کاربر با استفاده از گزینه **ShowScale to Width** تصویر بزرگتر را مشاهده می کند. همچنین با استفاده از گزینه **Fit** یک خط کش در کنار تصویر مغزه قرار می گیرد (واحد اندازه گیری خط کش متر است).

پردازش تصاویر واستخراج ویژگی های پتروگرافی و کانی شناسی

یکی از مهمترین قابلیت های پوششگر مغزه های حفاری ایجاد یک تصویر با کیفیت بسیار بالا و حاوی اطلاعات رنگی دقیق (یک تصویر **RGB** دقیق) از سطح مغزه های حفاری است. همین امر سبب شده است که تصاویر حاصل از پوششگر مغزه های حفاری، تصاویر بسیار مناسب برای پردازش واستخراج پارامترهای پتروگرافی باشد. در ادامه مثال های اورده شده است که در آنها با استفاده از تصاویر حاصل از پوششگر مغزه های حفاری روش های آنالیز تصویر، کانی های مختلف از یکدیگر تفکیک شده اند و درصد هریک از آنها مشخص شده است.

شکل ۴: تصویر پردازش شده است که در آن پنج نوع کانی از یکدیگر تفکیک شده اند. درصد هریک از کانی ها در جدول ۲ آمده است
جدول ۲: درصد فراوانی کانی های تفکیک شده در شکل ۷

پردازش تصویر و تفکیک لایه های چینه شناسی

در اصل علاوه بر تصویر انچه پوششگر مغزه های حفاری از مغزه های حفاری در اختیار ما قرار می دهد یک طیف رنگی **RGB** است. از آنجا که این طیف های رنگی رفتارهایی مشابه سیگنال دارند بنابراین می توان با استفاده از روش های آنالیز سیگنال این طیف ها و در نهایت تصاویر حاصل از مغزه های حفاری را پردازش کرد و لایه های چینه شناسی را بر روی آن تفکیک کرد. این طیف های رنگی می توانند اطلاعات بسیار مهمی را از لیتوژوئی، ترکیب کانی شناسی، بافت، ساخت های رسوبی و خصوصیات پتروفیزیکی به طور مستقیم و یا غیرمستقیم در اختیار ما قرار دهند. همچنین از تکنیک های

تأثیر بر جام بر فعالیت های معدنی در حوزه اکتشاف

آیدین زینالزاده

کارشناس اکتشاف مواد معدنی وزارت صمت
و نایب رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران

آنچه که در سایر حوزه های صنعتی مانند خودرو مشاهده می کنیم؛ نیست، بلکه متلاطمی سرمایه گذار خارجی در بخش اکتشاف با خود سرمایه ارزی، ماشین آلات، فناوری، علم روز و مدیریت می آورد. شرط اجباری این مهم وجود زیرساخت های مناسب است که اگر همیا شود، شاید بعد از سه تا پنج سال بتوانیم شاهد حضور شرکت های اکتشافی کوچک و متوسط بین المللی در حوزه اکتشاف کشور باشیم.

ورود این مجموعه ها به حوزه اکتشاف کشور فراهم کننده بستری مناسب برای انجام عملیات اکتشاف منطبق با استاندارهای بین المللی است که در صورت همکاری متخصصان داخلی با این شرکت ها، سرمایه ای گرانقدر بدست خواهیم آورد که همان پرورش نیروی متخصص ماهر داخلی، بروزرسانی اطلاعات تخصصی آنها و فرآگیری علم و شیوه های مدیریتی در این حوزه است. همچنین ارائه گام به گام نتایج بصورت نشست های تخصصی یک روزه، پنل های آموزشی تخصصی و کاربردی ... منجر به بروزرسانی دانش فنی طیف وسیعتری از متخصصین می شود.

شیوه سرمایه گذاری اکتشاف منطبق با چارچوب های ریسک گریز نیز درس مهم دیگری است که مکتشفین داخلی باید از منابع موثق و پروژه های اجرایی فرآگیرند. آشنایی با شیوه های کار گروهی در مرحله اکتشاف در قالب گروه های

پرده اول: بر جام موضوع داغ سال ۹۵
بحث بر جام موضوع داغ سال ۹۵ محافل اقتصادی و سیاسی ایران بود و بسیاری گمان می کردند که اجرایی شدن بر جام راه گشایی معضل های اقتصادی ایران در تمام حوزه ها به خصوص حوزه های تولیدی کشور است. اما باید به اصلاح ساختار اقتصادی کشور نیز نگاه ویژه داشته باشیم. البته حوزه معدن کمی متفاوت تر از سایر حوزه های متأثر از بر جام است؛ چراکه این حوزه در اقتصاد داخلی همواره در سایه قرار داشته و اتفاقاً عملکرد آن در مواجهه با ارتباطات بین

المملک از جمله تحریم ها و سرمایه گذاری خارجی نیز متفاوت است. اکتشاف بعنوان اولین حلقه معدنکاری در کشور ما به عنوان بخشی حیاتی و مغفول است. بطوريکه هر جا صحبت از تخصیص بودجه به حوزه اکتشاف می شود، پیش از تصمیم گیری چرتکه ها و ترازوها فعال می شوند و آنقدر در کفه مقابل اکتشاف وزنه می چینند تا آنرا پایین بیاورند و با راهه مشاهدات، بی مهری های صورت گرفته را توجیه و دلایل منطقی برای ادامه آن داشته باشند. علی ایحال جنس ورود سرمایه گذاری خارجی بعنوان نتیجه اجرایی شدن بر جام و عبور از قهر بین المللی با فرست های معدنی ایران، درست منطبق با خواسته های مقام معظم رهبری و نسخه های نوشته شده؛ هرگز اجرا نشده است.

سرمایه گذاری در حوزه معدن به خصوص اکتشاف، هرگز به معنای فروش و

هیچ عنوان با استانداردهای جهانی سازگار نیست و از همان سیاست درآمد از تسهیلات نظام پانکاری داخلی بپروری می‌کند.

برده سوم: آنها چه می خواهند؟

فرآیند تصمیم گیری سرمایه‌گذاری معدنی آنقدر منحصر به فرد است که به علم تبدیل شده است. این علم توضیح می‌دهد که چرا هرگز استانداردهای جهانی یا استانداردهای خاصی برای سرمایه‌گذاری خارجی در بخش معدن وجود نداشته است

همیشه چند سوال کلیدی در بحث سرمایه‌گذاری خارجی حوزه معدن وجود داشته است: چه چیزی یک سرمایه‌گذار خاص را در یک مورد خاص راضی می‌کند؟ آیا پروژه‌های الزامات بانکی را برآورده می‌کند؟

برخی از سرمایه‌گذاران بیشتر از دیگران مایل و قادر به ریسک کردن هستند. گاهی اوقات انجمان‌ها و اتحادیه‌های بزرگ بین المللی معدنی بسته به ارزیابی که از کشورهای میزبان سرمایه‌گذاری در طرح‌های معدنی دارند، کمتر از رقبای متوسط خود ریسک گریز هستند. ممکن است کارآفرینان کوچک معدنی کاملاً بی باک باشند، با این حال اکثریت قریب به اتفاق سرمایه‌گذاران ریسک گریز باقی می‌مانند و اتفاقاً به نظر می‌رسد در سالهای اخیر ریسک گریزتر از همیشه بوده‌اند. برآورده ساختن الزامات بانکی (مانند نیاز به حمایت‌های اعتباری، مدیریت تمام ریسک و مدیریت ریسک ارزی) می‌تواند تصمیم گیری درباره سرمایه‌گذاری در بهره‌برداری از معدن را پیچیده کند.

سرمایه‌گذاران تمایل دارند که فرآیند سرمایه‌گذاری معدنی خود را در سه مرحله انجام دهند:

(الف) پیش‌بینی‌های تجاری و ارزیابی پتانسیل سودآوری پروژه

(ب) ارزیابی ریسک

چ) اگر پتانسیل سود بیشتر از ریسک‌های پروژه بود، ممکن است سرمایه‌گذاران برای انتخاب ادامه یا انصراف موضع را از دید الزامات بانکی مورده بررسی قرار دهند.

اگر با این تقاضای خطرات، بیشتر از سوددهی باشد، سرمایه‌گذاران با یک دوره‌ی روبرو خواهند شد: انصاف از این فرصت سرمایه‌گذاری یا ادامه بدون تدبیر کافی قانونی! در برخی موارد سرمایه‌گذار در صورتی که کشور میزبان دارای خوش نامی، سیاست‌های خوب اقتصادی و رشد پایدار در اقتصاد باشد، یا اینکه باور داشته باشد که می‌تواند سیاست‌های دولت میزبان را به خوبی به نفع خود تحت تاثیر قرار دهد، ممکن است تمایل به ادامه مسیر داشته باشد. در بسیاری از موارد نیز سرمایه‌گذاران به متقاعد کردن وام دهنده‌گان درخصوص قابلیت نقل و انتقال بانکی پروژه می‌پردازند.

این مساله شان می‌دهد که سرمایه‌گذاران حساسیت ویژه‌ای به مشوق‌های دولتی ندارند. اگر در یک کشور میزبان امنیت حقوقی و ثبات کافی وجود نداشته باشد، سرمایه‌گذار خارجی از سرمایه‌گذاری در آن کشور، هرچند پتانسیل سود بالا و جذاب داشته باشد و دولت میزبان اینگزه‌های کافی برای پذیرش آن سرمایه‌گذار را داشته باشد، امتناع می‌ورزد. بنابراین وقتی سرمایه‌گذار در فکر سرمایه‌گذاری در پروژه‌های معدنی یک کشور دیگر است، انتظارات اساسی خاصی هم دارد که مایل است به لحاظ قانونی قابلیت اجرا داشته باشد. بدین

اکتشافی کامل متشکل از زمین شناسان، مهندسین اکتشاف، مهندسین استخراج و متخصصین فرآوری موضوعی است که باید الفبای آنرا به آموزش پوشانیم. نباید از بیان این مطلب بترسمیم یا خجالت بکشیم که اولین و مهمترین تاثیر بر جام بر فعلیت‌های معدنی در حوزه اکتشاف، آموزش و پرورش است. به گفته کارشناسان حداقل ۲۰ درصد از مشکلات اقتصادی کشور مربوط به تحريم هاست و ۸۰ درصد به سوء مدیریت داخلی برミگردد.

در مرحله بعدی می‌توانیم به ورود ماشین آلات و تجهیزات سخت افزاری اکتشاف مواد معدنی به کشور اشاره کنیم که در شرایط تحريم براحتی از آن صرف‌نظر کردیم و بجز محرومیت از بکارگیری صنعت روز دنیا، به کشورهای که ماشین آلات و تجهیزات دست دوم خود را درست در زمانی که به اصطلاح «به خرج افتاده‌اند» خدمت کردیم و سرمایه‌گذاران را به استهلاک عجیبی رساندیم. به نظر می‌رسد این آشتیابی با تکنیک‌ها و روش‌های نرم افزاری روز دنیا جزو ضروریات آثار پس‌باشی در حوزه اکتشاف است. در نتیجه همان مجاورت و همکاری متخصصین داخلی با متخصصین بین المللی است. در نتیجه می‌توان انتظار داشت که روند اکتشاف صحیح مواد معدنی در کشور نهادینه شود و اکتشاف بزرگ مقیاس ذخایر معدن با گزارش‌های امکان سنجی و بررسی های فنی و اقتصادی دارای اعتبار بین المللی دور از امکان نباشد.

برده دوم: خود تحریمی!

همانطور که بارها بیان شده است، بخش عمده‌ای از مشکلات معدنکاری در ایران به مسائلی برمی‌گردد که من نام آنرا «خود تحریمی» یا «تحريم داخلی» می‌گذارم. اکتشاف ناقص یکی از بزرگترین و قدیمی‌ترین عارضه‌هایی است که منجر به معدنکاری کوچک مقیاس می‌شود. در کنار این موضوع درون خانوادگی، به مشکلاتی مانند ممانعت دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۲۴ قانون معدن می‌رسیم که از منطق خارج شده و روز به روز شرایط سخت‌گیرانه تر منطقی و غیرمنطقی تری را شاهد هستیم. تا جاییکه بنظر می‌رسد این دستگاه‌ها تلاش دارند تا سایر مشکلات کشور از جمله ریزگردها را در سایه «معدن در سایه قرار گرفته» قرار دهند. همچنین بارها بارها شاهد بوده و هستیم که به سرمایه‌گذار معدنی به شکل موقتی آمیز عجیبی به چشم متمهم و مجرم برخورد کرده اند و متاسفانه مکشف و معدنکار که باید با کوهی از مشکلات میدانی دست و پنجه نرم کند؛ به دادگاه رفته، متهم شده و حتی زندانی هم شده است!

عدم همراهی افراد محلی بعنوان سرمایه‌های اجتماعی نیز معضل دیگری است که بی ربط به جمله‌های قبل نیست. شخوصا در جای ایران عزیز شاهد هستم که وقتی دست دستگاه‌های مذکور از مخالفت قانونی کوتاه می‌شود، به تحریکات در گوشی بومیان جوامع تحت تاثیر معدنکاری می‌پردازند و هدفشان را از میانبر دیگری دنبال می‌کنند. در این بین تحریک سمن (سازمان های مردم نهاد) علاقمند به طبیعت توسعه دستگاه‌های دولتی مرتبط و قدرت بخشیدن روز افزون به آنها به منظور همین همراهی های یکطرفه باعث رود رو قرار دادن مردم با مردم می‌شود. به این مساله همراهی بی دریغ رسانه‌های نوشتاری، مطبوعات و رسانه‌های ملی را نیز اضافه کنید.

جایی که معدن، معدنکاری و صنایع معدنی تقریباً هیچ جایی ندارد مگر در مقام اتهام! شکننده بودن اقتصاد معدن در نتیجه افزایش یا کاهش قوانین و مقررات معنده، تغییر مالیات‌ها، تغییر قیمت سوخت، تغییر ناگهانی قوانین و مقررات و... مضلات ناشی از معدنکاری، خصوصاً معدنکاری بخش خصوصی و معدنکاری کوچک مقیاس در کشور است. جالب است بدانیم معدنکاری کوچک مقیاس یک واقعیت جهانی است و نشاندهنده معیشتی کهن برای بیش از ۱۰۰ میلیون نفر مرد و زن در سراسر این کره حاکی است و چه به تازگی آغاز شده باشد و چه پیشینه طولانی داشته باشد، این پتانسیل را دارد که اگر آگاهانه و مسئولانه انجام شود، مردان و زنان سیاری را از فقر نجات دهد. آشنازی با انسیاط پولی و مالی در عملیات اکتشافی و معدن از دیگر مسائل مهم فرآیندهای مدیریت معدنی است که بخشی از جرائم متعدد و ابطال روز افزون مجوزهای معدنی مرتبه با این موضوع و بخش دیگر نیز مرتبه با عدم احترام به تفکر مهندسی توسط بخشی از معدنکاران و سرمایه‌گذاران داخلی است. عملکرد موسسات مالی و بانک‌ها و برخورد آنها با راهه تسهیلات به محدوده‌های اکتشافی و معدن به

چک‌لیست از اختیارات عمده‌ی سرمایه‌گذاران معدن

- انتبیت مالکیت فرادر از عناوین معدنی با حق تعهدات آزاده و انتقام
- دفعه مالابانی به انتقام
- معمولاً دویس جیوت نویسند و امامه فعالیت پروژه در طول حیات اقتصادی آن
- امکان تهیه تهیه‌مزار و مواد از صایع مغلوبی داصلی و صایع خارج از کشور
- همسروی به تمام دارایی‌ها و خدمات الزم برای اهداف عملیانی
- آزادی و اختصار عملیاتی مغلوبی کارکردن و پستکاران داخلی و خارجی
- اسکان فروش به محصولات معدن به بازگشایی شاخصی و مصادفات آفریدن
- آزادی در حق برداخت در قاب ارزشی قابل تبدیل
- امکان تبدیل واحد پولی به ارزی که در ایندا سرمایه‌گذاری شده بود و انجام این تبدیل به همراه ناگفی
- دسترسی به تسهیلات و بازگردانی سود و سرمایه

بند «تفییر قانون» در استناد مالی بوده و تحت این بند بانکداران از وام گیرندگان می‌خواهند تا خسارتی برای جبران عاقب مالی تغییرات قانون و سایر ملزمومات دولتی پرداخت کنند. در ارزیابی رسک ابتلا به تغییر قانون اولین چیزی که باید به دنبالش باشیم، پادمان هایی هستند که در طول زمان اثبات شده باشند.

مساله حساس تر برای سرمایه‌گذاران؛ تغییر سیستم و نظام مالیاتی است که با اعمال کنترل‌های ارزی (به خصوص حتی اگر از قبل هشدار مختصراً هم داده شده باشد) همراه شود. افزایش احتمالی الزامات زیست محیطی، بازتوانی‌خشی و بازسازی یا کارگری همیشه جزء مسائل مهم و نگران کننده بوده‌اند. یکی دیگر از مسائل شایع، وجود پتانسیل درگیری بین رده‌های مختلف دولت و یا هرگونه شک و شبه در میزان اختیارات تفویض شده به مقامات محلی است.

در تحلیل نهایی سرمایه‌گذاران معمولاً در جلوگیری از تغییر شدید قانون ناتوان هستند مگر اینکه قانون معادل سلب مالکیتی که انجام می‌دهد و باعث خسارت می‌شود؛ تحت ماده‌ای از قانون و یا بخش‌نامه شرکت سلب صلاحیت شده را واحد شرایط جبران خسارت بداند. بنابراین ممکن است چک لیست پادمان جدول ۲ به سرمایه‌گذاران در تصمیم گیری برای انجام رسک سرمایه‌گذاری در یک پروژه خاص کمک کند.

بررسی شایستگی پادمان و تامین امنیت ارائه شده توسط یک کشور خاص، امری معمول است. اگرچه تمام سیستم‌های حقوقی از یک هدف اساسی مشترک (تنظیم نظام اجتماعی؛ تشخیص، تعیین و اختصاص منابع) منشاء می‌گیرند، اما سیستم قانونی و شیوه‌های قانونی کسب و کار هر کشور منحصر به همان کشور بوده، انکا اس دهنده شرایط سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آن است.

ارزیابی خطرات سرمایه‌گذاری خارجی در کشورهایی که هنوز تحت گذار از اقتصاد برنامه ریزی شده به اقتصاد بازار هستند، نیازمند بازگشت به اصول اولیه است. در هیچ کتابی دقیقاً توضیح داده نشده که چگونه یک کشور این گذار را انجام می‌دهد و در این راه طولانی نیاز داریم که به چه خطرات سرمایه‌گذاری غلبه کنیم.

پرده آخر: نتیجه گیری

از آنجایی که بر جام رافع برخی محدودیت‌های بین‌المللی است؛ به نظر می‌رسد که کارآیی آن در حوزه معدن و صنایع معدنی صرفاً به بحث میدلالات ارزی بین‌المللی با ایران و تمايل شرکت‌های بین‌المللی به ورود به ایران خلاصه می‌شود. حتی اگر این مسائل ۵۰ درصد مشکلات پیشین ورود سرمایه‌گذار خارجی به حوزه معدن و صنایع معدنی (خصوصاً اکتشاف) را به کشورمان حل کنند، ۵۰ درصد واجب و لازم بعده رفع تحریم‌های داخلی توضیح داده شده است.

منظور چک لیست زیر را مطالعه بفرمایید.

چک لیست عمومی قانونکاری گشود میزبان

قانون سرمایه‌گذاری خارجی	سرمایه‌گذاری قابل تایید است؟ تحت چه شرایطی؟
قانون معدنکاری	آیا مالکیت‌های معدنی امنیت مالکیت را فراهم می‌آورد و آیا می‌توان آنها را از آنها منعه‌د با سلب مالکیت کرد؟
قانون اراضی	آیا خارجی‌ها می‌توانند از اراده ارضی را تعلیم و رهن گنند یا انتقال دهند؟
قانون توسعه کاربری اراضی	تحت چه شرایطی توسعه مصوب می‌شود و شرایط تغییر می‌کند؟
ادغام شرکت‌ها	آیا خارجی‌ها می‌توانند شرکت تأسیس و آنها را ادغام و گنبدی کنند؟
مالیات	نظام مالیاتی گشود میزبان چیست؟ چقدر پایدار است؟
قانون واردات و صادرات	آیا قدرت پلار، یک مساله است و آیا ادغام مجاز است؟
حمایت از صرف گننه	چه گنبدی و یا پادمان دیگری برای کنترل قیمت صرف گننه اعمال می‌شود؟
حقوق از محیط زیست	چه استانداردهایی پاید رعایت شود و چه معازاتی برای عدم رعایت آنها اعمال می‌شود؟ آیا این استانداردها بین‌المللی هستند؟
مالکیت معنوی	چگونه از مالکیت معنوی حقوقی می‌شود؟
حل اختلاف	از چه قانونی می‌توانید برای قضیه کردن موافقنامه‌های سرمایه‌گذاری استفاده کرد که بتواند اختلافات را در یک دادگاه به طرف حل گند؟
عقررات صنعت	آیا عقررات صنعتی که مستقل از دولت باشد، وجود دارد؟ آیا آب‌ابتداهای بروزی و تجدیدناشر قانونی در برای تضمیمات تلقیری ناطلوب وجود دارد؟
حقوق اداری	آیا واهی برای جبران خسارت ناشی از تضمیم گیری نادرست عقامت‌دوایی وجود دارد؟
عقررات و کالات	آیا وکلا کاملاً مستقل از دولت عمل می‌کنند؟

اگر شرکت‌های معدنی از مسائل فوق مطمئن نباشند، بعید است در حوزه معدن کشورهای دیگر سرمایه‌گذاری کنند. پادمان‌های سرمایه‌گذاری مانند معاهدات حمایت از سرمایه‌گذاری و پادمان‌های قانونی و قانونگذاری در حفظ سرمایه‌گذاری خارجی کمک می‌کند اما به خودی خود به ندرت مؤثر هستند. از پادمان دیگری که معمولاً مورد نیاز است می‌توان به موافقنامه‌های حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی با دولت میزبان، سرمایه‌گذاری مشترک با شرکای خوب محلی و تدبیر مبارزه با فساد و سایر روش‌های قانونی نام برد.

ترسناکترین خطر حقوقی سرمایه‌گذاران

معدنی: تغییرات شدید و ناگهانی قانون گستره‌ده ترین خطر قانونی مورد بحث برای سرمایه‌گذاران معدنی و ریسک دارای ارزش خبری، خطر ابتلا به سلب مالکیت است. با این حال ریسک‌های قانونی به هیچ وجه محدود به این مسائل نمی‌شوند. فرآگیرترین ریسک قانونی، خطر تغییرات شدید قانون است که دلیل استفاده گستره‌ده بندی تحت عنوان

مهندس حمید پاکزاد
مدیر پژوهه‌های حفاری شرکت خدمات اکتشافی کشور

پنج معدن چغارات، چادرملو، جلال آباد، گل گهرسیرجان و سنتگان در استان‌های یزد، کرمان و خراسان بیشترین نقش را در تولید این ماده معدنی بر عهده دارند.

نمودار(۱) روند قیمت CFR آهن تجربی در چین

تولید سنگ آهن و توجه به آن موجب رونق صنایع دیگر کشور می‌شود. شناخت منابع سنگ آهن از مهمترین اقداماتی است که در راه توسعه در کشور باید برداشته شود. در این کار نکته قابل عدم اطلاعات کافی از ذخایر آهن در عمق زمین است و برای ادامه فعالیت‌های معدنی ناگزیر باید به اعماق زمین نفوذ کرد. در صورت سرمایه‌گذاری در بخش اکتشاف معدن می‌توان تاثیرات قابل توجه این بخش بر اقتصاد کلان کشور و اشتغالزایی را در آینده تزدیک مشاهده کرد. برای نیل به این هدف باید به سرعت در حوزه اکتشاف، اطلاعات کامل تری از ذخایر آهن کشور حاصل شود.

یکی از شاخص‌های عملیات اکتشاف معدن میزان حفاری اکتشافی است. آمار نشانده‌نده آن است که مجموع حفاری‌های اکتشافی معدنی در ایران سالانه به حدود ۱۵۰ هزار متر مربع و در قیاس با میزان حفاری کشورهای پیشرو معدنی از جمله کانادا و استرالیا که سالانه بین ۷ تا ۲۷ میلیون متر است، اصلاً قابل توجه نیست. با وجود تلاش‌های انجام شده در بخش اکتشاف معدن هنوز از میانگین جهانی عقب هستیم؛ به طوری که طی ۳۵ سال گذشته حجم فعالیت‌های اکتشافی در دنیا ۱۰ برابر شده‌اما در ایران فعالیت‌های چشمگیری در زمینه اکتشافات معدنی انجام نشده است. در این راستا پشتیبانی دولت از معادن جهت انجام فعالیت‌های اکتشافی حائز اهمیت است. یکی از روش‌های حمایتی، ایجاد زیرساخت‌ها جهت انجام عملیات اکتشافی است. به همین دلیل نحوه سیاست‌گذاری در چگونگی ایجاد فضای اکتشافی بسیار مهم به نظر می‌رسد. پرداخت و بهاء دادن به اکتشاف در عمق و نحوه عملیات اکتشافی و تخصیص بودجه مناسب بسیار کارآمد خواهد بود. انشالله با تدبیر شایسته در آینده‌ای نزدیک بتوان از پتانسیل بخش خصوصی در نیل به اهداف اکتشافی در کشور با ایجاد اشتغال و افزایش تولید ملی استفاده کرد.

با وجود تلاش‌های صورت گرفته طی ۳۵ سال گذشته؛
بخش اکتشاف معدن از میانگین جهانی عقب تراست

تولید سنگ آهن در ایران یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدی دولت

آهن عنصری فلزی است که در صد از پوسته زمین را در بر گرفته است (عدد کلارک). صنایع تولید فولاد در جهان از صنایع استراتژیک محسوب شده و کشورهای توسعه یافته با سرمایه‌گذاری در بخش فولاد مسیر توسعه را پیموده‌اند. ژاپن بعد از جنگ جهانی دوم توسعه خود را بر آهن و فولاد بنانهاد و اکنون اساساً صنایع شیمیایی و صنایع سنتگین این کشور بر صنعت فولاد تکیه دارد. کره جنوبی همانند ژاپن بدون داشتن مواد اولیه و منابع انرژی و حتی بازار داخلی مناسب برای توسعه خود به این صنعت روی آورد. تولید سالانه حدود ۸۰۰ میلیون تن فولاد توسط چین و رشد اقتصاد این کشور حقیقت در شرایط بحرانی اقتصاد جهان، نمونه‌هایی از نقش محوری صنعت فولاد در توسعه صنعتی است.

طبق آمار منتشر شده از صندوق بین‌المللی پول ۹۸ درصد از سنگ آهن بدست آمده از زمین برای تولید فولاد مصرف می‌شود. سنگ آهن و تولید فولاد از آن به عنوان یکی از مهمترین منابع درآمدی دولت‌های جهان به شمار می‌رود. سنگ آهن به عنوان یک ماده طبیعی، عنصری استراتژیک برای تولید و صادرات در اقتصاد کشورهایی باشد. بررسی اجمالی روند قیمت سنگ آهن و تأثیر آن بر اقتصاد کشورهای صنعتی این مهمنه‌ای ثابت می‌کند.

روند قیمت سنگ آهن از سال ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۵ ثابت است. اما از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۱ سیز مصودی داشته که این روند از دسامبر سال ۲۰۰۷ با شیب تند افزایش قیمت رانشان می‌دهد (نمودار ۱). به نحوی که در آن سال قیمت CFR (تحویل در بندر مقصد) سنگ آهن با عیار ۶۴٪ ۶۲٪ چین ۳۶۶۳ دلار خرد و فروش شده است و در فبریه سال ۲۰۱۱ همین سنگ آهن قیمتی معادل ۱۸۷،۱۸ دلار داشته است. بعد این افزایش حدود ۴۰۰ دلار خرد و فروش شد.

کاهش رشد تولید ناخالص داخلی و تداوم تولید بالای فولاد خام در چین، عرضه بیش از تقاضا جهانی فولاد خام را ایجاد کرد. چین در سال ۲۰۱۳ حدود ۳۵ میلیون تن فولاد مازاد مصرف داخلی فولاد تولید کرد. همچنین در سال ۲۰۱۵ فولاد مازاد چین به کشورهای با قابلیت تولید فولاد مانند امریکا همچنان ادامه پیدا کرد. که نتیجه آن کاهش مصرف منابع تولید در صنایع تولید فولاد خام در کشورهای صنعتی شد. به عنوان مثال روندانه افزایش واردات بی روبه فولاد از چین و کاهش تقاضای آن از تولیدات داخلی امریکا، باعث تعطیلی کارخانه‌های فولادسازی و به تبع آن کاهش قیمت سنگ آهن در آن کشور شد. پایدار بودن افزایش واردات از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۴ و ادامه دار بودن آن تا سال ۲۰۱۵ یک بازار رقابتی دشوار برای محصولات آهن و فولاد داخلی امریکا ایجاد کرد. فولاد وارداتی تأثیر منفی بر تولید داخلی در سال ۲۰۱۵ گذاشت و باعث تعطیلی واحدهای تولید آهن و فولاد مانند تعطیلی کارخانه‌های آلباما، ایلینویز، ایندیانا و تگزاس بوده است.

مبادرات فولاد و سنگ آهن بر اقتصاد کشورهای صنعتی همانطور که اشاره شد بسیار تأثیرگذار است. در ایران تولید سنگ آهن یکی از اصلی‌ترین منابع درآمدی دولت می‌باشد.

۹۵ افزایش ۸۵ درصدی ارزش کل معاملات در سال

رشد ۲۸ درصدی معاملات محصولات صنعتی و معدنی در بورس کالای ایران

ارزش ۷۴۱ تریلیون و ۵۴۶ میلیارد و ۴۷۰ میلیون و ۹۹ هزار ریال دادوستد شد که قراردادهای آتی به حجم ۲ میلیون و ۹۵۹ هزار و ۷۵۸ تن و طلا نیز به میزان ۶۱۰ کیلوگرم در طی ۱۱ ماه سال ۹۵ مورد تعامله قرار گرفت.

سلف موازی استاندارد و گواهی سپرده کالایی کل ارزش معاملات با رشد ۸۵ درصدی رویرو شد. حجم کل معاملات محصولات به استثنای طلا و فرآوردهای آتی در شرکت بورس کالا طی مدت ۳۰ میلیون و ۱۱۱ هزار و ۱۸۱ تن بود که به

طی ۱۱ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۵،
محصولات مختلفی در ۲ تالار داخلی و صادراتی در
۴ رینگ محصولات صنعتی، فرآورده های نفتی،
پتروشیمی و کشاورزی به صورت نقدی، سلف و نسیبه
داداوست شد که با اختساب معاملات آتی، معاملات

وامد ملائمه كلوكوم من باست و در جمع كل محاله تتمه

* نتیجه فرم (ردیفهای شنیده هر جمیع اکل معاشر استند است)

۱۰ میزان ۱۹۷۰ عدد چشله خالی و میزان ۲۰۰۰ عدد غایوس

۱۰ میزان TAT-۲ تکثیر مول جوینده میکرو-سال ۲۰۱۵ در ۳

۹۰ به جهاد ۶۷-۶۸ مدد سلطنه شاهزاده از این طرح اعلام کردند.

[View more](#) [Edit this page](#)

[View Details](#)

۱۴۱ هزار میلیارد ریال معامله در رینگ محصولات صنعتی و معدنی

این رینگ کنسانتره مولیبدن، کنسانتره فلزات گرانیبهای، سیمان و کک متالورژی مورد معامله قرار گرفت حجم و ارزش کل معاملات این رینگ نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۸۰ درصد رشد داشته است.

طی ۱۱ ماه فعالیت شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۵،
رینگ محصولات صنعتی و معدنی با راه اختیار داشت
درصد از ارزش کل معاملات در جایگاه اول معاملات چای گرفت در

حجم و ارزش معاملات محصولات صنعتی و معدنی طی دوره سال ۱۳۹۵ و مقایسه با دوره قبل

نام کالا	نوع قرارداد	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۵ (تغییرات)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	درصد تغییرات	نام کالا	نوع قرارداد	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	از ابتدای سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶ (تغییرات)	حجم (تن)	ارزش (هزار ریال)	درصد تغییرات	
آلومینیوم	سلف	-	-	۵۲۱,۹۱,۵۸۰	۷,۸۰	-	-	آهن	نسبیه	۵,۱۰۰	-	-	-	-	-	-
روی	نقدی	۴۷۰,۷۸,۷۱۶	۷,۷۳۴	-۵۵	۴۷۰,۱۳۵,۱۷۰	-	-	آرژن (هزار ریال)	نقدی	۱۳۲,۷۰۰	۶,۹۵۷,۳۶۱,۳۷۰	-۶,۴۵	۶,۹۵۷,۳۶۱,۳۷۰	-	-	-
فولاد	نقدی	۱۰۲,۸۱۰	۱۲۲,۸۱۰	-۱۲	۱۰۲,۸۱۰	-	-	۷,۲۱۷,۲۲۸,۵۱۰	نقدی	۲,۰۷۰	۷,۲۱۷,۲۲۸,۵۱۰	-۱۸	۷,۲۱۷,۲۲۸,۵۱۰	-	-	-
سیم	نقدی	۴,۷۴۰,۰۰۰	۸۸۰	-۱۸	۴,۷۴۰,۰۰۰	-	-	۱۱۷,۱۰,۰۰۰	نقدی	۲,۱۳۴,۲۲۹	۱۱۷,۱۰,۰۰۰	-۱۸	۱۱۷,۱۰,۰۰۰	-	-	-
کنسانتره	سلف	۴,۶۷۸,۳۷۷,۷۷۴	۴,۶۱۹,۴۴۹	-۶	۴,۶۷۸,۳۷۷,۷۷۴	-	-	۱۰۴,۱۸,۰۲۱,۰۲۹	سلف	۴,۶۷۸,۳۷۷,۷۷۴	۱۰۴,۱۸,۰۲۱,۰۲۹	-۶	۱۰۴,۱۸,۰۲۱,۰۲۹	-	-	-
کل مبارز	نقدی	۳,۰۷۶	۳,۰۷۶	-	۳,۰۷۶	-	-	۱۰۰,۰۰	نقدی	۳,۰۷۶	۱۰۰,۰۰	-	۱۰۰,۰۰	-	-	-
سنگ آهن	نقدی	۳,۰۷۵,۴۵۰	۳,۰۷۵,۴۵۰	-۶,۴۵	۳,۰۷۵,۴۵۰	-	-	۱,۳۱۱,۷۳۳,۴۶۴	نقدی	۷,۰۷۷,۳۸۸,۱۱۶	۱,۳۱۱,۷۳۳,۴۶۴	-۶,۴۵	۱,۳۱۱,۷۳۳,۴۶۴	-	-	-
سیمان	نقدی	۳,۰۷۵,۴۵۰	۳,۰۷۵,۴۵۰	-۶,۴۵	۳,۰۷۵,۴۵۰	-	-	۱,۰۵,۰۱,۷۷۵,۸۳۳	نقدی	۷,۷۷۰,۹۷۷,۰۷۵	۱,۰۵,۰۱,۷۷۵,۸۳۳	-۶,۴۵	۱,۰۵,۰۱,۷۷۵,۸۳۳	-	-	-
کل باری	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۸۱۹,۴۴۹	-۵	۴,۸۱۹,۴۴۹	-	-	۱۹,۱۳۶,۷۷۸,۰۴۵	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۱۹,۱۳۶,۷۷۸,۰۴۵	-۵	۱۹,۱۳۶,۷۷۸,۰۴۵	-	-	-
کل مالا	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۸۱۹,۴۴۹	-۵	۴,۸۱۹,۴۴۹	-	-	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-۵	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-	-	-
کل مالا - کل بار	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۸۱۹,۴۴۹	-۵	۴,۸۱۹,۴۴۹	-	-	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-۵	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-	-	-
کل مالا - کل مالا	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۸۱۹,۴۴۹	-۵	۴,۸۱۹,۴۴۹	-	-	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	نقدی	۴,۸۱۹,۴۴۹	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-۵	۴,۳۳۴,۳۶۷,۰۷۵	-	-	-

وحدت قیمت: کیلوگرم

گروه آلمینیوم: پس از گذشت ۱۱ ماه از فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۵ جمعاً ۱۰۶ هزار و ۲۵۰ تن انواع آلمینیوم به ارزش ۷ تریلیون و ۳۱۷ میلیارد و ۳۲۸ میلیون و ۵۱۰ هزار ریال به فروش رفت که دادوستد ۹۳ هزار و ۷۰۰ تن از این کالا به صورت نقدی ۴ هزار و ۷۳۰ تن به صورت نسیمه و مابقی به صورت سلف مورد معامله قرار گرفت. ارزش معاملات این کالا در حالی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۸ درصد کاهش داشته است که حجم آن نیز با ۲۳ درصد کاهش روبرو بوده است.

گروه فولاد: طی ۱۱ ماه فعالیت بورس کالای ایران در سال ۹۵، جمعاً ۶ میلیون و ۳۵۹ هزار و ۲۵۱ تن انواع محصولات فولادی به ارزش ۱۰۵ تریلیون و ۴۰۱ میلیارد و ۷۷۵ میلیون و ۴۲۳ هزار ریال دادوستد شد که از ۶ میلیون و ۲۷۷ هزار و ۲۱ تن به صورت سلف و مابقی به صورت نقدی مورد معامله قرار گرفت که ارزش کل معاملات این کالا نسبت به مدت مشابه سال ۳۵ هزار و ۴۰۰ درصد رشد داشته و حجم آن نیز با ۱۶ درصد رشد روبرو بوده است.

گروه سنگ آهن: طی مدت مذکور جمماً یک میلیون و ۹۷۵ هزار تن سنگ آهن به ارزش ۲ تریلیون و ۳ میلیارد و ۵۷۸ میلیون و ۷۶۵ هزار ریال به صورت نقدی دادوستد شد از نظر حجم ۲۴ درصد کاهش داشته و از نظر ارزش ۳۱ درصد افزایش داشته است.

گروه طلا: شرکت بورس کالای ایران در ۱۱ ماه نخست سال ۹۵، شاهد معامله

۶۱۰ کیلوگرم طلا به ارزش ۸۱۸ میلیارد و ۳۴۵ میلیون و ۶۹۲ هزار ریال به صورت نقدی بود که از نظر حجم و ارزش ۳۲ و ۱۴ درصد رشد داشته است.

گروه کنسانتره: با فعالیت بورس کالای ایران در ۱۱ ماهه نخست سال ۹۵، جمماً ۱۰۸ تن کنسانتره به ارزش ۳۷۴ میلیارد و ۶۴۲ میلیون و ۷۶۶ هزار ریال به فروش رفت حجم این کالا نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۳ درصد کاهش داشته که

رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران
هشدار داد:

محافظه کاری و معامله گرایی در تشکل ها

معصومه صالحی

عوامل از جمله ذخایر، نیروی انسانی، تکنولوژی و... در نظر گرفت. در رابطه با افزایش بهره وری و نقش آن در رشد بخش اقتصاد باید به مدل بکارگیری کشورهاز این مقوله اشاره کرد. کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته برای سرمایه افزایش ضریب بخش اقتصادی خود به تزریق سرمایه اکتفا نمی کنند. در حقیقت با توجه به سرمایه هایی که دارند به سراغ مولفه های انگیزشی در بنگاه ها و بخش های مدیریتی خود پیش می روند. در حالی که در اقتصاد کشور ما برای افزایش رشد بخش اقتصاد به سراغ تزریق منابع در بخش های سرمایه گذاری پیش می روند یا پروژه های سرمایه گذاری جدید را برای افزایش رشد بخش اقتصاد کلید میزنند.

این در حالی است که این عوامل خود منجر به ثبات یا کاهش بهره وری می شود و در افزایش نرخ بهره وری اثر چندانی نخواهد داشت. در واقع با پیشروی به سمت این نوع موضوع ها شاهد هدر رفت زمان می شویم. بنابراین در کشورهای توسعه یافته رشد بخش اقتصادی آنها حاکی از افزایش یا تزریق سرمایه در پروژه های نیست. به عنوان مثال در برنامه ششم توسعه رشد ۷/۸ درصدی در بخش اقتصاد منطقه قرار گرفته شده است. برای تحقق این موضوع برخی ها در نگاه کلی به این موضوع می اندیشند که باید به سمت افتتاح پروژه های سرمایه گذاری جدید و تزریق منابع در این بخش رفت. در حقیقت این افراد با یک ضرب و تقسیم در این پروژه سرمایه گذاری برین باورند که سود بخش اقتصاد ما کلان یا به عبارتی سود اقتصاد در کشور بزرگ می شود و به این شکل رشد بخش اقتصاد محقق می شود؛ در حالی که در اقتصاد سالم دیگر کشورها چنین موضوعاتی مدنظر نیست.

در اقع در کشورهای توسعه یافته رشد بخش اقتصاد از طریق کلید زدن پروژه های جدید سرمایه گذاری با افزایش منابع مالی در پروژه های اقتصادی محقق نمی شود؛ بلکه ۵۰ درصد رشد در بخش اقتصاد کشورهای توسعه یافته از طریق بالا بردن بهره وری بنگاه ها یا شرکت ها تحقق می یابد. در این زمینه لازم است به مثالی اشاره کنم. یک کارخانه فولاد را در نظر بگیرید که سالی یک میلیون تن فولاد تولید می کند برای اینکه میزان طرفت این واحد تولیدی به ۲ میلیون تن افزایش یابد؛ برخی از صاحبان بنگاه ها به این موضوع می اندیشند که خطوط تولید را در این واحد تولیدی افزایش دهند، اما نگاه یک بنگاه بهره ور این

این روزها بحث ارتقاء بهره وری نیروی انسانی جزو موضوعاتی است که کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به آن توجه ویژه ای دارند. از سویی دیگر تشکل گرایی ایران و اهمیت موضوع بهره وری یکی از موضوعاتی است که به جای آنکه عملیاتی شود بیشتر در حلقه های شعار قرار گرفته است. دریاره اقدامات تشکل ها در راستای بهره ور شدن نیروی انسانی به سراغ سعید صمدی رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد رفته، با وی در این خصوص گفت و گویی انجام داده ایم که ماحصل این گفت و گو در ادامه می آید:

جناب آقای صمدی لطفا در خصوص وضعیت تشکل ها در راستای ارتقاء بهره وری توضیح بفرمایید؟

- تشکل ها در راستای ارتقاء بهره وری ۳ وظیفه عمده بر عهده دارند که عبارت است از خارج شدن از حالت انحصاری، پیشروی به سمت وظایف ذاتی یعنی دفاع از حقوق ذینفعان و ارائه ایده های مناسب به دولت و نیز تضمین اجرایی آنها. متأسفانه تشکلهای صنعتی و معدنی در رابطه با نقد عملکرد دولت نتوانسته اند اقدامات قابل قبولی انجام دهند و در این حوزه ها مغفل واقع شده اند. در حقیقت هیچگاه این تشکلهای اقتصادی محور (صنعتی-معدنی) به ذنبال رسالت اصلی خود یعنی در نقد ا عملکرد دولت موقق نبوده اند و ساختار آنها محافظه کارانه و معامله گرا بوده است.

به گفته کارشناسان اقتصادی یکی از نقاط ضعف بخش اقتصاد کشور بهره ور نبودن نیروی انسانی است؛ شما وضعیت بهره وری در کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟

- همانطور که اشاره کردید یکی از موضوعات چالش برانگیز در نظام اقتصادی ایران، پایین بودن بهره وری نیروی انسانی، انرژی و کل عوامل است. در حقیقت ما شاهد پایین بودن بهره وری در تمام ارگان های دولتی، بخش خصوصی و NGO ها هستیم. به عقیده بنده بسیاری از کشورها برای رشد بخش اقتصاد خود از مولفه ای به نام بهره وری استفاده می کنند؛ این موضوع در حالی است که در بنگاه ها و سیستم های تشکلی ما مولفه ای به نام بهره وری نادیده گرفته می شود. به عارت دیگر بهره وری را می توان در همه

در رابطه با افزایش بهره وری و نقش آن در رشد بخش اقتصاد باید به مدل بکارگیری کشورها از این مقوله اشاره کرد. کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته برای افزایش ضریب بخش اقتصادی خود به تزریق سرمایه های انگیزشی در بنگاه ها و بخش های مدیریتی خود پیش می روند.

می‌رود. به عنوان مثال ما شاهد فعالیت تعداد زیادی از فعالان تشکلی در عرصه محیط‌زیست هستیم، انجمن‌ها و تشکل‌های مردم نهاد محیط‌زیستی در کشور ما در مقایسه با سایر تشکل‌ها فعالیت چشمگیر و قابل قبولی دارند. این سازمان‌های مردم نهاد نفوذ بیشتری هم بر عملکرد دولت دارند؛ چراکه این تشکل‌ها در مقایسه با تشکل‌های اقتصادی محور نسبت به رفたり رئیس جمهور و اکنون بیشتری نشان می‌دهند و نقدهایی را در این راستا بر دولت وارد می‌کنند. علیه یک قانون یا مقرراتی گرد هم جمع می‌شوند بینهای می‌دهند و افکار عمومی را تحت تاثیر قرار می‌دهند؛ در حالی که ما چنین اقداماتی را از سوی دیگر تشکل‌ها شاهد نیستیم. در اواقع به نوعی صاحبان تشکل‌ها معماله گرا و محافظه کار هستند.

به نظر شما چه عاملی می‌تواند در بهره ور نبودن تشکل‌ها و NGO‌ها نقش داشته باشد؟

محافظه کاری و عدم آموزش لازم جزء مواردی است که منجر به بهره ور نبودن تشکل‌ها می‌شود. بنابراین آموزش نیروی انسانی یکی از اقدامات مهمی است که تشکل‌ها باید به این سمت و سو پیش روند. محافظه کاری نسبت به اقدامات دولت نیز از دیگر مسائلی است که منجر به عدم تحرك به سمت بهره ور شدن بنگاه‌ها و سازمان‌های مردم نهاد می‌شود.

همانطور که اشاره کردم تشکل‌ها و سازمان‌های مردم نهاد محیطی زیستی عملکرد دولت را مورد تقدیر قرار می‌دهن، این موضوع در حالی است که ما چنین اقداماتی را از سوی تشکل‌های مرتبط با بخش صنعت و معدن شاهد نیستیم. تشکل‌های صنعتی و معدنی در رابطه با نقد عملکرد دولت نتوانسته اند اقدامات قابل قبولی انجام دهند و این حوزه‌ها مغفل واقع شده‌اند. به اوقع هچگاه این تشکل‌های اقتصادی محور (صنعتی-معدنی) به دنبال رسالت اصلی خود یعنی نقد از عملکرد دولت موفق نبوده‌اند. از سوی دیگر تعداد تشکل‌های اقتصادی خیلی کم است و دیگر اینکه ساختار محافظه کارانه ای دارند. در حالی که تشکل‌های زیست محیطی نسبت به عملکرد دولت تجمع می‌کنند اما در تشکل‌های صنعتی و معدنی صاحبان تشکل‌ها به طور جدی وارد میدان نمی‌شوند. بزرگترین اقدام تشکل‌های صنعتی و معدنی برگزاری اجلاس بین‌المللی ای نسبت به عملکرد دولتمدان است. در حقیقت این تشکل‌ها در عمل تصمیم‌قاطع اتخاذ نمی‌کنند و به طور کلی در قانون گذاری‌ها هم دخیل نیستند. در حالی که ما این نوع موضوع‌ها (نقد از عملکرد حکومت و دخالت در بندهای قانونی) را در تشکل‌های بین‌المللی شاهد هستیم.

برخی از کارشناسان تشکلی یکی از عوامل بهره ور نبودن نیروی انسانی را به عدم تخصص اعضاً هیات مدیره ارتباط می‌دهند. ارزیابی شما درباره این نوع صحبت‌ها چیست؟

نمی‌توان گفت که کسانی که در راس هرم بخش تشکل‌گرایی قرار دارند کارایی لازم را ندارند؛ چراکه اعضای هیات مدیره در بدن تشکل‌ها افراد شناخته شده ای هستند، اما متناسبانه حس واقعی یا کارایی کمتری در بدن تشکل‌ها دارند. اعضای هیات مدیره در تشکل‌ها افراد متخصصی هستند اما پای مسائل و بطرف شدن موانع اعضاً خود کمتر می‌ایستند. این افراد جسارت و قاطعیت لازم برای دفع از عملکرد مشکلات اعضاً خود را ندارد و به نوعی محافظه کار محسوب می‌شوند.

به نظر شما راهکار برای افزایش بهره ور نیروی انسانی در تشکل‌ها چیست؟

مهمنترین راهکار این است که اولاً تشکل‌ها از حالت انحصاری خارج شوند، دیگر اینکه تشکل‌ها به سمت وظایف ذاتی خود پیش روند، یعنی از عملکرد دولت تعریف و تمجید نکنند؛ چراکه دولت خود صاحب روابط عمومی است و به اندازه کافی در ارگان‌های مختلف به تعریف از عملکرد خود می‌پردازد بنابراین دیگر نیازی نیست تشکل‌های مردم نهاد خود تربیونی برای تعریف عملکرد دولت محسوب شوند. به عبارت دیگر تشکل‌ها موظفند از حق خود در برابر دولت دفاع کنند.

نکته آخر اینکه تشکل‌ها و سازمان‌های مردمی نقش دیدیان را بازی کنند، یعنی مسافت‌های دور را بینند و به این واسطه ایده‌های خوبی به دولت ارائه دهند و در راستای ارائه ایده‌ها نیز ضمانت اجرایی داشته باشند.

است که از ظرفیت‌های موجود کارخانه استفاده کند و به این شکل بهره وری را افزایش دهد. یعنی اگر در این واحد تولیدی میزان ضریب بهره وری ۱۰۰ درصد است برای افزایش ۱۵۰ درصدی این مقوله (بهره وری) به سمت آموزش یا افزایش سیستم انگیزشی پیش می‌رود. به عبارت دیگر بدون هیچ افزایش هزینه‌ای (افزایش نیروی انسانی در خطوط تولید) به بحث های آموزشی برای ارتقاء سطح آموزشی افراد اقدام می‌کند. در حقیقت این بنگاه بدون تزریق سرمایه به سمت افزایش بهره وری نیروی انسانی خود پیش می‌رود.

همانطور که اشاره کردید در مدل سیستم اقتصادی و مدیریتی ایران به موضوعی همچون بهره وری توجه لازم نمی‌شود؛ برای پیشروی به سمت اقتصاد سالم و افزایش بهره وری در NGO‌ها و تشکل‌ها چه باید کرد؟

باید به دنبال نیروی انسانی برونگاه، اهل تحقیق و پژوهش و همچنین ایده پرور باشیم. در حقیقت یک نیروی انسانی با چینی مولغه‌های می‌تواند بهره وری در تشکیلات تشکل‌ها را افزایش دهد. از سوی دیگر راس هرم در تشکل‌ها و سازمان‌ها نیز یکی از موضوعات مهمی است که می‌تواند در رشد بخش بهره وری اثر چشمگیری داشته باشد. یعنی مدیران تشکل‌یا اعضاً هیات مدیره در بخش تشکل‌گرایی نیز جزء آن دسته عواملی هستند که در افزایش بهره وری بنگاه‌ها و سازمان‌های درونی خود نقش بسزایی را ایفا می‌کنند. به عبارتی دیگر راس هرم یعنی مدیریت یک مجموعه با اقدامات آموزشی و افزایش عواملی همچون پاداش معنوی یا پاداش ریالی سیستم انگیزشی را در مجموعه ایجاد کند. با این اوصاف مهمترین عامل در افزایش بهره وری نیروی انسانی است. به عنوان مثال ما در بخش های تشكیلی شکل‌ها و سازمانهای مردمی وجود ندارد یا اگر نیروی تخصصی در این بدنده ها باشد انگیزه کافی را چه از لحظات ریالی چه از لحظات معنوی دریافت نمی‌کند و همین موضوع نیز باعث کاهش بهره وری نیروی انسانی در کل عوامل می‌شود. در واقع اعطای پست های سازمانی، افزایش پاداش معنوی یا پاداش ریالی می‌تواند جزء آن دسته عوامل محرك بخش در افزایش بهره وری بنگاه‌ها، سازمان‌ها و تشکل‌ها باشد اما متناسبانه به دلیل اینکه پاداش سیستماتیک در نظام اقتصادی کشور ما وجود ندارد، همین موضوع منجر به ضعف بهره وری در نیروی انسانی شده است.

در بخش قوانین و مقررات کشور شاهد بندهای قانونی و راهکارها برای افزایش بهره وری در سیستم‌های اقتصادی، اجتماعی و ... هستیم. حال ارزیابی شما در رابطه با تدوین قوانین جهت بهره ور شدن سیستم اقتصادی ایران را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در زمینه افزایش بهره وری ما شاهد یک سری قوانین و مقررات هستیم، اما به دلیل موانعی که بر سر راه قانون وجود دارد هیچگاه نتوانستیم بندهای قانونی را انتظار که باید اجرا کنیم. از سوی دیگر ما در برنامه ششم توسعه شاهد نام بدن از مقوله هایی همچون افزایش سرمایه گذاری هستیم اما در این برنامه به موضوع چگونه بهره ور شدن بخش اقتصاد و افزایش رشد بخش اقتصادی به واسطه افزایش بهره وری و همچنین دریابه افزایش بهره وری جهت بالا بدن تولید اشاره ای نشده است. بنابراین برای افزایش بهره وری در بنگاه‌ها باید به سرانجام نیروی انسانی و عوامل انگیزشی برای ارتقاء فعالیت این افراد (نیروی انسانی) پیش رفت؛ چراکه نواوری جزء آن دسته مواردی است که در نیروی انسانی بخش تشکل‌ها و بنگاه‌ها باید به دنبال آن باشیم.

تشکل‌های افزایش بهره وری در نیروی انسانی چه اقداماتی باید انجام دهند؟

-واقعیت این است که یکی از وظایف اساسی سازمان‌های مردم نهاد و تشکل‌ها این است که عملکرد دولت را مورد نقد و بررسی قرار دهند و با نقدهای کارشناسی شده به دولتمدان نقشه راه اعطای کنند. از سوی دیگر آمار و اطلاعات دهی یکی دیگر از وظایف تشکل‌ها باید دولتمدان را توانمند سازند. در حقیقت تشکل‌ها باید دولت را جهت تبیین قوانین و مقررات، دستورالعمل‌های جدید، نظارت بر اجرای دستورالعمل‌ها و آینین نامه‌ها فریه کنند. همچنین نظارت و نقد کارشناسی شده از عملکرد دولت از وظایف اصلی تشکل‌ها به شمار

فرم اشتراک

۱۲ شماره	۶ شماره	ماهنامه جهان معدن
۱۰۰/۰۰۰ تومان	۶۰/۰۰۰ تومان	۱ نسخه
۱۸۰/۰۰۰ تومان	۱۰/۰۰۰ تومان	۲ نسخه
۲۶۰/۰۰۰ تومان	۱۶۰/۰۰۰ تومان	۳ نسخه
۳۵۰/۰۰۰ تومان	۲۱۰/۰۰۰ تومان	۴ نسخه
۴۴۰/۰۰۰ تومان	۲۶۰/۰۰۰ تومان	۵ نسخه

توضیحات

برای اشتراک بیش از ۵ نسخه با شماره تلفن زیر تماس بگیرید

۰۲۱-۸۸۸۲۹۲۲۲

طلای رازی

حمایت شماست

بیمه رازی، برای سومین سال متوالی
موفق به دریافت تندیس طلایی حمایت
از حقوق مصرف کنندگان شد.

www.razi24.ir

شرکت همگامان فلز کاوه

شرکت همگامان فلز کاوه امدادگر دارد در زمینه های ذیل اطلاعات کارشناسی بر اساس آخرین اخبار داخلی و بین المللی را در اختیار مقاضیان قرار دهد:

- ◀ قیمت روز فولاد در داخل و خارج از کشور پیش بینی تغییرات قیمتی در اینده
  - ◀ قیمت روز صنعت سنگ آهن
  - ◀ پیش بینی تغییرات قیمت سنگ آهن در داخل و خارج از کشور
  - ◀ ارائه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری های بخش فولاد در منطقه خاورمیانه و بازارهای بالفعل ایران
  - ◀ اطلاعات مربوط به بازارهای کشورهای همسایه برای سرمایه گذاری در بخش فولاد و مواد اولیه

**Hamgaman Steel
KAVEH**

دشمنی دکتر هرگزی؛ خدابان و پیغمبر (عج)؛ بالاتر از
میراث اسلام، کوچه شفیده بیزان بنام پلاک ۱۰، طبقه ۲ و ۳
تلخن: ۰۹۱۷-۰۹۸۷-۰۹۸۸۰۹

روغن دنده صنعتی

IGدندل

• مناسب جهت استفاده در کلیه دنده های حلزونی ، چنافی ، مارپیچی و دنده های انتقال نیروی صنایع فولاد ، بانقالهای تخت و غلطکی و سیستم های تگردشی که سطح کارابی فوق عوست سازنده توصیه تگردیده است .

• مناسب جهت روانکاری پاششی و یا چکه ای .

تلفن واحد فروش: ۸۸۲۱۲۹۹۹

wwwiranolir

شرکت راه سازی و معدنی مبین یکی از بزرگترین شرکت های خصوصی پیشرو در زمینه عملیات معدنکاری میباشد که فعالیتش را از سال ۱۳۶۸ آغاز نموده و تاکنون بیش از یک میلیارد تن عملیات استخراج و باطله بردازی در معدن مختلف کشور انجام داده است همچنین از اسنای سال ۱۳۸۵ و با ورود به فعالیت های سد سازی شرکت مبین توانست برگ جدیدی در کارنامه فعالیت های پیمانکاری خود رقم زند شرکت مبین در اسنای توسعه فعالیت های خود و استفاده از تجربیات ارزشمند گذشته، احداث کارخانجات فرآوری، تکمیل زنجیره تولید و افزایش ارزش افزوده در چرخه تولید را هدفگذاری نموده و در اسنای این استراتژی، در پیروزه معدن سرب و روی مهدی آباد که بزرگترین معدن جهان در نوع خود میباشد ورود نموده و تولید سالیمه ۸۰ هزار تن کنسانتره روی ۸۰ هزار تن تولید شمش روی را در دستور کار خود قرارداده است تا بالسناد از تکنیلوژی و دانش روز شاهد ظهور فصل جدیدی از رشد در صفت سرب و روی کشیده باشیم. در حال حاضر شرکت مبین بیش از ۴۵۰ دستگاه ماشین آلات سنگین آلات براساس استانداردهای جهانی در پیشیت بسیار مطابق قرار دارد.

پروژه های در دست اقدام

- معدن سرب و روی مهدی آباد
- معدن مس میدوک
- معدن مس سوتگون
- معدن سنگ آهن کل کهر - توده معدنی شماره ۵
- معدن سنگ آهن چاه گز

پروژه های انجام شده

- عملیات استخراج و باطله بردازی معدن مس دره زار
- عملیات استخراج و باطله بردازی معدن مس دره زار
- عملیات استخراج و باطله بردازی معدن سرب و روی انگوران
- انجام عملیات تسطیغ در محل احداث کارخانه ذوب سوتگون
- ارائه خدمات معدنکاری در معدن مس سرچشمه
- عملیات استخراج و باطله بردازی معدن سنگ آهن کل کهر توده معدنی شماره ۱
- عملیات ترقیع سد رسوبگیر سوتگون
- عملیات ترقیع سد رسوبگیر مجتمع مس میدوک
- عملیات استخراج و باطله بردازی معدن سرب - روی و کالامین مهدی آباد

هم ارز بـا جهان

بانک پارسیان دارای شبکه کارگزاری گستردگی بین بانکی در جهان

www.parsian-bank.ir

۸۱۱۵۱۰۰۰: مرکز ارتباط با مشتریان

بانک پارسیان